Bevar Langset skole som en fullverdig barneskole!

Vi er bekymret for forslaget om å gjøre lokalskolen på Minnesund/Langset om fra en 1.-7.-skole til en 1.-4.-skole.

En slik endring vil innebære at barna må bytte skole allerede i 5. klasse. Dette medfører flere utfordringer. For det første får mange elever lengre reisevei og mer tid brukt på transport. En lengre skolevei betyr også at barnas totale «arbeidsdag» blir lengre. Tid som i dag kan brukes til lek, fritidsaktiviteter, venner og familie, vil i større grad gå med til transport til og fra skolen.

For det andre blir overgangen til en ny skole tidligere enn i dag, på et tidspunkt hvor mange barn fortsatt har stort behov for trygghet, forutsigbarhet og stabile relasjoner. Gjennom de første fire skoleårene bygger elevene sterke vennskap og et sosialt fellesskap i klassen. Ved en omorganisering er det ikke gitt at alle elevene får fortsette på samme skole eller i samme klasse. Risikoen for at etablerte vennemiljøer splittes kan få negative konsekvenser for trivsel, tilhørighet og trygghet.

Det er også viktig å påpeke at Langset skole er relativt ny og har god kapasitet. Når det allerede finnes moderne og funksjonelle skolelokaler med plass til elevene, bør dette tillegges betydelig vekt i vurderingen av om en slik omlegging er nødvendig og hensiktsmessig.

Forslaget kan dessuten få konsekvenser utover selve skolehverdagen. En fullverdig barneskole er en viktig del av aktiviteten på Minnesund. Dersom barna må bytte skole tidligere og reise lenger, kan dette gjøre området mindre attraktivt for barnefamilier som vurderer å flytte hit. På sikt kan dette påvirke både tilflytting, bosetting og utviklingen av lokalmiljøet på Minnesund.

For familiene som allerede bor i området, kan endringen også skape større logistiske utfordringer i hverdagen. Lengre skolevei til skolen kan gjøre det vanskeligere å kombinere skole, arbeid og fritidsaktiviteter. Dette kan medføre økt tidsbruk, mindre fleksibilitet og en mer krevende hverdag for mange familier.

Vi mener derfor at de pedagogiske, sosiale og samfunnsmessige konsekvensene av forslaget må vurderes nøye. Barnas behov for trygghet, stabile relasjoner og en forutsigbar skolehverdag bør veie tungt i beslutningsgrunnlaget. Samtidig bør verdien av å opprettholde en velfungerende nærskole med god kapasitet, og betydningen dette har for lokalsamfunnet, tillegges stor vekt før det fattes en endelig beslutning.

Fra Veronika Holm og Markus Myklebost

Høringssvar

Til:	Eidsvoll kommune, kommunalområdet Oppvekst og opplæring
Fra:	Anders Bakken og Marte Hestetun
Dato:	09.09.2026
Sak:	Høring og offentlig ettersyn - Utredning av barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll 2026

Vi ønsker med dette å uttrykke bekymring når det gjelder forslaget om å legge ned Ås skole.

For oss handler dette først og fremst om barnas trygghet, tilhørighet og skolevei. Vi valgte helt bevisst å bosette oss der vi bor i dag nettopp fordi barna skulle få en kort og trygg vei til skolen, og vi ønsket å ha dem på en "mindre" og oversiktlig skole. Det har vært et viktig premiss for hvor vi har valgt å etablere oss og la barna våre vokse opp. For vår familie er Ås skole en viktig del av grunnlaget for det trygge oppvekstmiljøet vi ønsket for barna våre da vi valgte å bosette oss i Eidsvoll kommune. En nedleggelse av Ås skole vil innebære at denne tryggheten forsvinner, både for barna og oss. I tillegg blir barna tvunget til å bryte opp gode og trygge vennskap, dersom elevene som i dag går på Ås skole blir fordelt på ulike skoler. Barna blir lei seg når dette tematiseres. Vi mener at konsekvensene for barna og nærmiljøet må tillegges stor vekt i vurderingen som skal tas. En skole er en viktig del av lokalsamfunnet og skaper tilhørighet, trygghet og fellesskap for både barn og familier.

Vi mener videre at de langsiktige kostnadene også må vurderes. Vi mener at kommunen i vurderingen av en eventuell nedleggelse av Ås skole, ikke bare kan se på den umiddelbare besparelsen dette medfører, det må også vurderes hvilke langsiktige økonomiske og samfunnsmessige konsekvenser en slik endring kan få. Vi frykter at en større barneskole kan gi større avstand mellom den enkelte elev og de voksne. Vi er bekymret for at det kan bli vanskeligere å ha oversikt over alle elevene og dynamikker dem imellom, oppdage sårbare elever på et tidlig tidspunkt, og sette inn tiltak før utfordringene vokser seg store. Dette er særlig viktig i tiden vi er i nå, hvor bekymringsfullt skolefravær, ungdomskriminalitet og psykisk uhelse er et økende problem. Vi mener derfor det er relevant å stille spørsmål ved om en større skole faktisk vil gi en mer økonomisk gevinst på lang sikt, dersom det samtidig blir vanskeligere å fange opp elever som trenger hjelp. Dersom én elev ikke blir sett tidlig nok, kan konsekvensene bli omfattende og øke behovet for oppfølging fra skole, PPT, skolehelsetjeneste og andre kommunale tjenester. For noen kan utfordringene følge dem videre inn i videregående opplæring og voksenlivet. Det kan igjen få konsekvenser for kommunens og samfunnets utgifter til blant annet helse- og velferdstjenester, NAV-

oppfølging og andre tiltak. Vi mener ikke at en større skole nødvendigvis vil føre til mer fravær eller økt behov for helsetjenester, men vi mener at kommunen må dokumentere at denne risikoen er vurdert, og at de økonomiske beregningene ikke bare må omfatte hva kommunen sparer på å legge ned Ås skole, på kort sikt. De må også ta høyde for mulige langsiktige kostnader. Vi ber derfor kommunen redegjøre for:

- Hvordan kommunen vil sikre at hver enkelt elev blir sett og fulgt opp på en betydelig større skole.
- Hvordan skolen skal oppdage tidlige tegn på mistrivsel og bekymringsfullt fravær.
- Om kommunen har vurdert hvilken betydning skolestørrelsen kan ha for elevenes tilhørighet, relasjoner og skolemiljø.
- Om det er gjort en samfunnsøkonomisk vurdering av mulige langsiktige konsekvenser av økt fravær, manglende gjennomføring av videregående opplæring og senere behov for offentlige tjenester.
- Om de økonomiske gevinstene ved skolenedleggelse er vurdert opp mot eventuelle økte kostnader på andre kommunale og statlige områder.

En besparelse i skolesektoren bør etter vårt syn ikke omtales som en reell besparelse dersom kostnadene bare flyttes til andre deler av kommunen eller til samfunnet senere. Kommunen bør ikke bare spørre "hva sparer vi på å legge ned Ås skole", men også "hva koster det dersom vi tar feil?" Vi ber derfor kommunen om å vurdere de langsiktige konsekvensene av en nedleggelse, ikke bare de økonomiske eller kapasitetsmessige konsekvensene på kort sikt.

Kapasitet ved Vilberg barneskole og egnethet

Vi er også bekymret for forutsetningen om at Vilberg skole skal kunne ta imot så mange elever fra Ås skole. Vi ser i avisen at det er fire klasserom som p.t. ikke er i bruk på Vilberg skole som følge av utbedringer. Det fremgår at både gulvbelegg, påstøp og isolasjon er fjernet og at bygget skal stå til tørking i 3-6 måneder. Slik dette er beskrevet, oppfatter vi dette som omfattende skader og et betydelig utbedringsarbeid, og det gjør oss usikre på om kommunen har tilstrekkelig og realistisk oversikt over omfanget og når lokalene faktisk vil være klare til bruk. Vi ber derfor kommunen ta stilling til følgende:

- Hvor sikre er kommunen på at ikke tørkingen vil ta lenger tid?
- Hva er kommunens plan dersom tørkingen eller utbedringsarbeidene tar lengre tid enn forutsatt?
- Hvilken trygghet har kommunen for at belegg ikke løsner i flere arelaer senere, slik at nye arealer blir avstengt?
- Er det gjort en risikovurdering av å basere en eventuell skolenedleggelse på at disse lokalene vil være tilgjengelig innen høsten 2027?
- Hvordan vil kommunen sikre et forsvarlig og godt skolemiljø dersom kapasiteten ved Vilberg blir mindre enn forutsatt?

- Det er kjent at fuktskader i bygg kan gi muggproblemer og helseutfordringer. Har kommunen foretatt egne kontroller for å sjekke at det ikke er muggforekomst i bygget?

Dersom det ikke er kontroll på punktene over, vil det være svært uheldig å øke antall elever ved Vilberg skole.

Vi mener det er særlig viktig at kommunen ikke legger til grunn en optimistisk tidsplan uten tilstrekkelig sikkerhet. Dersom det allerede er usikkerhet knyttet til tilgjengelige undervisningslokaler, mener vi det må utvises stor varsomhet med å gjøre en permanent endring som nedleggelse av Ås skole. Vi ber om at Ås skole ikke legges ned, og at hensynet til barnas trygghet, skolevei og nærmiljø veier tungt i den endelige vurderingen.

Konsulentens oppdrag og realistiske alternativ

Det vises til Eidsvoll kommunes høring av Delrapport 2 om framtidig barnehage- og skolestruktur. Mandatet for oppdraget beskriver vedtaket som ligger grunn, hvor innsparingsmandatet er 30 millioner i 2028, med halvårsvirkning fra skoleåret 2027.

I utredningen er det redegjort for to alternativ som legger til grunn at ny ungdomsskole på Dal faller bort, Alternativ 8 (Ikke utvide Dal skole) og Alternativ 5 (Nedleggelse av Ås skole og omdisponering til ungdomsskole).

Rapporten opplyser selv at konseptvalgutredningen for Dal skoler fortsatt er under arbeid, at alternative løsninger og økonomiske vurderinger er under utarbeidelse, og at politisk behandling er planlagt i løpet av 2026. Deretter følger konseptvalg, detaljering, reguleringsarbeid og investeringsbeslutning.

Kapitalkostnader og FDV-kostnader påløper først når bygget er ferdigstilt og tatt i bruk, og driftsettelse ligger langt frem i tid. Å unnlate en kostnad som uansett ikke ville påløpt i 2027, 2028 eller 2029, gir ingen effekt i den perioden innsparingsmandatet gjelder. Vi ber om at sluttrapporten viser den periodiserte virkningen år for år, for hvert alternativ, minimum for 2027, 2028 og 2029, slik at det framgår hvilke tiltak som faktisk har virkning i mandatperioden.

Samtidig forutsetter Alternativ 5 og Alternativ 8 bruk av midlertidig bygningsmasse, hvor Dal skole er tilordnet en beregnet kapasitet på 455 elever. Av skolens 24 klasserom ligger seks i brakkerigg.

Høringssvar.

Vi er foreldre til et barn på 2. trinn ved Eidsvoll Verk skole.

Vi skriver dette høringssvaret fordi vi er oppriktig bekymret for hva en nedleggelse av Eidsvoll Verk skole vil bety – ikke bare for barnet vårt og vår egen familie, men for alle barna, familiene og hele lokalsamfunnet på Eidsvoll Verk.

Vi forstår at Eidsvoll kommune har økonomiske utfordringer. Vi forstår at kommunen må prioritere, effektivisere og spare penger. Men det er nettopp derfor vi mener politikerne må stille et grunnleggende spørsmål:

Er det riktig å spare penger ved å legge ned en velfungerende nærskole når konsekvensene kan bli økte transportkostnader, større belastning på familiene, dårligere nærmiljø og redusert attraktivitet for framtidige innbyggere?

Vi mener kommunen må kunne dokumentere at dette faktisk er den beste løsningen – både økonomisk og for barna.

For oss handler dette ikke bare om en skolebygning. Det handler om barnet vårt, vennene, tryggheten, hverdagen og hele nærmiljøet vårt.

Barn er ikke en post i et excel regneark

I denne saken er det lett å bli opptatt av elevtall, bygninger, kapasitet og kroner.

Men det er barn det handler om. Når vi sender barnet vårt på skolen om morgenen, er det med en trygghet i at barnet går på en skole i sitt eget nærmiljø. Det er en skole hvor barna kjenner hverandre, hvor de voksne kjenner barna, og hvor skoleveien er kort og oversiktlig.

Barnet vårt går på 2. trinn. I denne alderen er ikke avstand og transport bare praktiske detaljer. Det betyr noe.

Som forelder opplever jeg Eidsvoll Verk skole som en skole med et veldig godt miljø. Det er en trygghet i å vite at barna våre går på en skole hvor de kjenner både elever og voksne, og hvor det er mulig å bygge gode relasjoner over tid. For mange barn er dette helt avgjørende.

Barn er forskjellige. Noen er sosiale og tilpasningsdyktige, mens andre trenger mer trygghet, forutsigbarhet og kjente rammer. For et barn som er utrygt eller sårbart, kan det å miste skolen, vennene, lærerne og det kjente miljøet være en stor belastning.

Jeg synes derfor det er vanskelig å forstå hvordan konsekvensene av en skolenedleggelse kan måles kun i kroner og øre.

Hva koster det et barn å miste tryggheten sin?

Det betyr noe å kunne gå eller sykle til skolen. Det betyr noe å møte klassekamerater på skoleveien. Det betyr noe å kunne gå hjem til venner etter skolen.

Det betyr noe å ha venner som bor i nærheten, man risikerer å bo langt fra vennene sine ved en overflytting.

Og det betyr noe å kjenne at skolen er en del av stedet man bor.

Hvis Eidsvoll Verk skole legges ned, mister barnet vårt ikke bare skolen sin. Det mister en viktig del av nærmiljøet sitt og tryggheten sin og alle barn har rett til å føle tilhørighet og trygghet i sin skolehverdag.

Barn som går her kan miste en skole de er trygge på, de får mye lengre reisevei. De kan ikke lengre gå eller sykle til skolen. De mister noe av sin fysiske aktivitet i hverdagen som er meget viktig for deres psykiske hverdag.

Vi er bekymret for at barna blir gjort mer avhengige av voksne og transport for å få til det som tidligere var en naturlig del av hverdagen, for å kunne være sosiale og for å vokse opp til å bli selvstendige individer som mestrer aktiviteter på egenhånd.

For et barn på 2. trinn er dette ikke en abstrakt strukturdebatt. Det er hverdagen deres.

Vi mener derfor at barnas beste må være en reell premiss for beslutningen – ikke bare et punkt som krysses av i saksbehandlingen.

Hvis kommunen mener at nedleggelse er til barnas beste, ber vi om at dette dokumenteres.

Oppe i alt dette så vurderer kommunen altså å legge ned en skole i et område med forventet elevvekst: Skolen har per i dag 220 elever, men kommunens egen prognose viser i 2030 : 217-223 og 2040: 257-284 elever. Det er ikke forventet noen nedgang i elevtallet, tvert imot en vekst!

Hadde man sett at elevtallet forsvinner permanent nedover så er det en sak, men her er det jo tvert imot. Hvorfor flytte et barn bort i fra et område hvor det forventes vekst i stedet for å tilpasse skolekretsene og kapasiteten i forhold til utviklingen. Det er ikke innbyggerne i den sørlige delen av Eidsvoll sin skyld at kommunen har bygget for store skoler i andre deler av kommunen som ikke utnyttes til sitt fulle. Det er ikke der man har valgt å bosette seg.

Barnets beste må være mer enn fine ord

Vi mener at barnas beste må være en helt sentral del av vurderingen. Det er lett å se på elevtall, kvadratmeter, kostnader og budsjetter. Men bak hvert elevtall står det et barn.

Et barn som kan bli utrygt. Et barn som mister venner. Et barn som får en lengre skolevei. Et barn som kan bli skolelei på grunn av økt belasting i henhold til reisevei og mindre tid hjemme. Som kan bli skolevegrer fordi den dras ut av sin trygge havn på sin lokale skole hvor den blir sett og hørt av lærere og andre som kjenner en.

Et barn som får mindre tid til lek. Et barn som blir mer avhengig av foreldre for å komme seg rundt. Et barn som kanskje ikke lenger kan gå eller sykle til skolen.

Vi mener derfor at konsekvensene for barnas trygghet, tilhørighet, psykososiale miljø og fritid må vurderes grundig.Og barna må få si sin mening. De er ikke bare tall i en økonomisk beregning. Det er deres hverdag som skal endres.

Hva er egentlig innsparingen?

Vi ønsker å utfordre kommunen på selve økonomien i forslaget.

Hva er den **reelle nettoinnsparingen** ved å legge ned Eidsvoll Verk skole når alle konsekvenser tas med?

Kommunens egne beregninger viser at en nedleggelse kan føre til at opptil 193 flere elever får behov for skoleskyss, med en anslått merkostnad på rundt 1,25 millioner kroner årlig.

Utredningen viser at det ikke er noe å spare på lærerressurser, på grunn av økte ressurser på andre skoler vil det også være marginal innsparing om noe på den administrative siden.. Årsverk besparelsen er lik null. Dette er hentet fra kommunens egen utredning.

Den reelle innsparingen kan være i bygg, her er det anslått at skolen har et akutt investeringsbehov på ca 4 mill og 38 mill i løpet av 10 år, dette er dog IKKE 42 millioner kroner kommunen vil råde over ved nedleggelse, dette er et potensielt innsparingsbeløp hvis kommunen kvitter seg med bygget, hvis det benyttes til andre kommunale formål vil nedleggelsen ikke før til noen innsparing.

Da mener vi det er legitimt å spørre:

Hvor mye sparer kommunen faktisk når kostnadene til skoleskyss, transport og andre følgevirkninger trekkes fra?

Og videre:

Hvor lang tid tar det før den beregnede innsparingen faktisk er oppnådd?

Hvis kommunen bruker millioner på å transportere barn fram og tilbake til skolen, er det da riktig å beskrive skolenedleggelsen som en effektivisering?

Vi mener politikerne må få se et fullstendig regnestykke – ikke bare kostnaden ved å beholde skolen.

Er det riktig å bruke dagens investeringsbudsjett som premiss for å legge ned en skole i et område hvor kommunen forventer et økt elevantall de neste 15 årene?

Hvorfor skal barna betale prisen for kommunens økonomi?

Det er forståelig at kommunen må spare.

Men når kommunen velger hvor det skal spares, må man også spørre hvem som betaler prisen. I dette tilfellet er det i stor grad barna og familiene som må betale – gjennom lengre skolevei, mer transport, mindre tid og en mer krevende hverdag.

Vi foreldre skal få hverdagen til å gå opp med jobb, skole, SFO, fritidsaktiviteter, søsken, venner og familieliv. Det betyr mer tid i bil, mer utgifter og mindre tid sammen som familie.

En lengre skolevei vil påvirke langt mer enn selve skoletiden.

Når skoledagen er ferdig, skal barn hentes, kjøres til SFO, på trening, til fritidsaktiviteter eller hjem til venner. For mange familier er hverdagen allerede travel. Det blir en betydelig mer logistikk for de enkelte familiene. Det vil og bli større økonomisk byrde for den enkelte familie da skoleskyss ikke dekker hjemreise etter SFO, da må man selv kjøre og hente barnet om man benytter seg av dette tilbudet. Og i dette forslaget til kommunen vil Eidsvoll Verk barna i gjennomsnitt få en ekstra reisevei på minst 1 mil hver vei, dette er kostnader familiene selv må dekke inn som kanskje kan virke som små summer men som blir store i hverdagen.

Dersom barna må bruke betydelig mer tid på transport, blir det mindre tid til lek, mindre fleksibilitet til å besøke venner, fritidsaktiviteter og familieliv.

Vi er også bekymret for at terskelen for å besøke venner kan bli høyere. Når et barn bor langt fra skolen og vennene, blir det vanskeligere å bare gå hjem til hverandre etter skolen. Det krever planlegging, kjøring og koordinering mellom foreldre. Det kan høres ut som små ting hver for seg, men summen av dette kan få stor betydning for barnas hverdag.

Vi spør oss derfor:

Er dette virkelig den utviklingen vi ønsker for barn som vokser opp i Eidsvoll? Er dette en kostnad kommunen har tatt tilstrekkelig høyde for?

Nærskolen er en del av lokalsamfunnet

En skole er ikke bare et undervisningssted. Den er et av de viktigste ankerpunktene i et lokalsamfunn. På Eidsvoll Verk er skolen en del av det som gjør området til et godt sted å vokse opp. Når skolen forsvinner, forsvinner også noe av grunnlaget for et levende nærmiljø.

Foreldre som tidligere møtte hverandre naturlig i porten vil kunne få mindre kontakt. Barnas sosiale nettverk vil bli mere spredt. Barn trenger steder hvor de kan møtes. De trenger arenaer hvor de kan være sammen uten at alt må organiseres av voksne og kreve transport.

Dette handler også om noe større enn den enkelte familie.Eidsvoll Verk skole er en viktig del av lokalsamfunnet. Skolen er et naturlig samlingspunkt og en viktig del av identiteten til området. En viktig møteplass i lokalsamfunnet forsvinner.

Selv kommunen sin egen utredning slår fast at: Eidsvoll verk skole er et viktig sosialt og kulturelt samlingspunkt, det skaper gode møteplasser, det er et bindeledd i lokalmiljøet, skolen er viktig for lokal tilhørighet, den fungerer som samlingspunkt og lekeplass utenfor skolens åpningstider. Kommunen skriver slev også at en lokal skole er en viktig faktor for bosetting og at en nedleggelse vil redusere områdets tiltrekningskraft på barnefamilier. Hvorfor skal man flytte til et sted hvor man kan gå i barnehage, må skysses med buss hele barneskolen og igjen kan gå på ungdomsskole som er langt over sin kapasitet?

Når familier vurderer hvor de skal kjøpe bolig, er nærhet til skole en viktig del av regnestykket. Foreldre ønsker at barna skal kunne gå eller sykle til skolen, ha venner i nærheten og være en del av et trygt lokalmiljø. En nærskole gjør det mer attraktivt å bo i et område med barn..

Hva skjer med Eidsvoll Verk på lang sikt dersom denne muligheten forsvinner? Vil det fortsatt være like attraktivt for barnefamilier å bosette seg her dersom barna må skysses til andre deler av kommunen?

Vi mener kommunen bør se lenger frem enn bare neste års budsjett.Dette er verdier som ikke nødvendigvis kommer frem i kommunens økonomiske beregninger, men som likevel har stor verdi.

Hva vil dette gjøre med Eidsvoll Verk på lang sikt?

Her mener vi kommunen må løfte blikket.

Hva skjer med et boligområde når nærskolen forsvinner?

Når en familie vurderer hvor de skal bosette seg, handler valget om mer enn kvadratmeter og boligpris.

Det handler om:

- Hvor langt er det til skolen?
- Kan barna gå eller sykle?
- Har barna venner i nærheten?
- Er det et levende nærmiljø?
- Hvor mye tid må foreldrene bruke på transport?
- Hvordan fungerer hverdagen med jobb, SFO og fritidsaktiviteter?

En nærskole er derfor også et viktig konkurransefortrinn for et område.

Hvis Eidsvoll Verk ikke lenger har en egen nærskole, kan kommunen risikere å gjøre området mindre attraktivt for nettopp den gruppen kommunen trenger for å vokse: **barnefamilier.**

Risikoen for en negativ spiral

Vi mener kommunen må vurdere risikoen for en selvforsterkende utvikling.

Vi er bekymret for at en skolenedleggelse kan få konsekvenser som ikke kommer tydelig frem i det økonomiske regnestykket.

Hvis det blir mindre attraktivt for barnefamilier å bosette seg på Eidsvoll Verk, kan området på sikt få færre familier og færre barn. Hvis færre barnefamilier flytter til området, kan elevtallet synke ytterligere. Og hvis færre mennesker ønsker å bosette seg i området fordi det mangler nærskole, kan kommunen på sikt miste både innbyggere, skatteinntekter og tilknytning til lokalsamfunnet. Dette kan igjen gjøre det vanskeligere å opprettholde andre tilbud og aktiviteter i nærmiljøet.

Vi mener derfor at det bør gjøres en **langsiktig samfunnsøkonomisk vurdering** av hva en skolenedleggelse faktisk kan bety for Eidsvoll Verk.

Hva vil det koste kommunen dersom familier velger andre kommuner fordi hverdagslogistikken blir for krevende?

Hva skjer dersom familier som allerede bor her, velger å flytte? Hva skjer med boligmarkedet og attraktiviteten til området? Og hva skjer med tilflyttingen av nye barnefamilier?

Dette er spørsmål vi mener kommunen må tørre å stille før man konkluderer med at nedleggelse er den beste løsningen.

Er den kortsiktige besparelsen ved skolenedleggelsen verdt risikoen for at kommunen på lengre sikt gjør enkelte områder mindre attraktive å bo i?

Dette handler også om kommunens framtidige inntekter.

Hver familie som velger en annen kommune fordi hverdagslogistikken blir for vanskelig, er ikke bare en familie som forsvinner fra et nærmiljø.

Det er også framtidige skatteinntekter, framtidige elever, framtidige arbeidsinntekter og framtidig aktivitet kommunen kan gå glipp av.

Derfor mener vi at konsekvensene for **bosetting, tilflytting, fraflytting og kommunens langsiktige attraktivitet** må være en del av beslutningsgrunnlaget.

Hvorfor vurderes ikke skolekretsene som et reelt alternativ?

Vi mener det er spesielt viktig at kommunen ser grundig på skolekretsene. Før man legger ned en skole, bør man spørre:

Kan elevgrunnlaget fordeles annerledes?

Kan skolegrenser justeres slik at flere skoler får et mer bærekraftig elevtall? Kan man flytte enkelte områder mellom skolekretsene i stedet for å legge ned en eller flere skoler?

I dagens Eidsvoll Blad kan man lese at blant annet Eidsvoll verk skole har kapasitet til å ta imot ca 100 flere elever, hvorfor ikke utnytte dette, da kapasiteten ved Bønsmoen for eksempel er på bristepunktet i stedet for å gi sørbygda ennå dårligere kapasitet på skole ved å legge ned noe som fungerer utmerket.

Kan kapasiteten ved skolene utnyttes bedre? Kan dette gi kommunen nødvendige innsparinger uten å fjerne en nærskole?

Hvis svaret er nei, ønsker vi å vite **hvorfor**.

Og hvis dette ikke er utredet grundig nok, mener vi beslutningen om skolenedleggelse er tatt for tidlig.

Hvorfor skal én type innsparing prioriteres foran alle andre?

Vi ber også politikerne være åpne om prioriteringene. Hvis kommunen må spare et bestemt beløp:

Hvorfor skal akkurat skolen være stedet pengene skal hentes?

Hvilke andre områder er vurdert? Hvilke administrative kostnader kan reduseres?

Hvilke tjenester kan organiseres mer effektivt? Hvilke investeringer kan utsettes?

Hvilke andre strukturelle grep kan gjøres?

Jeg ønsker å stille spørsmål ved om det er riktig å vurdere nedleggelse eller sammenslåing av skoler som et nødvendig tiltak for å oppnå økonomiske innsparinger, uten samtidig å vurdere om dagens inntektsnivå kan opprettholdes.

Eidsvoll kommune står overfor økonomiske utfordringer, og jeg har forståelse for at kommunen må finne løsninger som gir en bærekraftig økonomi. Men når skolestrukturen vurderes endret for å spare penger, mener jeg det også må vurderes grundig om det er riktig å redusere eller fjerne eiendomsskatten samtidig som kommunen opplever behov for innsparinger.

Eiendomsskatten er en inntekt til kommunen som kan bidra til å finansiere viktige tjenester. Dersom alternativet er å legge ned en lokal skole, med konsekvenser for elever, familier, skolemiljø og lokalsamfunn, bør kommunen etter mitt syn synliggjøre hva det vil koste innbyggerne å beholde dagens skolestruktur gjennom fortsatt eiendomsskatt – og sammenholde dette med de økonomiske og samfunnsmessige kostnadene ved skolenedleggelser.

Jeg mener derfor at det bør utredes et reelt alternativ der kommunen:

- beholder dagens nivå på eiendomsskatten, eller vurderer å ikke redusere denne,
- beregner hvor mye dette kan bidra med til kommunens økonomi,
- sammenligner dette med forventede innsparinger ved å legge ned eller slå sammen skoler,
- synliggjør økte kostnader som kan følge av skolenedleggelser, blant annet skoleskyss, behov for investeringer på mottaksskoler og eventuelle kapasitetsutfordringer,
- og vurderer de langsiktige konsekvensene for lokalsamfunn, bosetting og kommunens attraktivitet.

Dette er særlig viktig fordi en skole ikke bare er en utgiftspost. Den er også en viktig del av lokalsamfunnet. Kommunen har selv påpekt at skolen fungerer som et viktig samlingspunkt, og at vurderinger av skolestruktur derfor har store konsekvenser for elever, foresatte, ansatte og nærmiljø.

Dersom innbyggerne må velge mellom å betale noe mer i kommunale skatter og avgifter eller å miste en lokal skole, bør dette valget være tydelig utredet og synliggjort for politikerne før det tas beslutninger om skolenedleggelser.

For meg bør det være et mål å finne innsparinger på områder som i minst mulig grad rammer barn og unge. Å beholde en lokal skole kan ha en verdi som ikke nødvendigvis fanges opp av et enkelt regnestykke over lønn og bygningskostnader.

Vi forventer ikke at kommunen skal ha en enkel løsning.

Hva er den reelle økonomiske gevinsten?

Vi har forståelse for at økonomien er en viktig del av vurderingen. Men da må hele regnestykket med. Dersom flere hundre barn skal få lengre skolevei, må kostnadene til skoleskyss tas med.

Men det handler også om kostnader og konsekvenser som er vanskeligere å sette et konkret tall på:

- Mer skoleskyss og transport.
- Busstilbudet må utredes og utvikles for de små,
- Mange timer for å busses rundt når man har skolen innen gangavstand.
- Mer foreldrekjøring.
- Mer tidsbruk for familiene.
- Større belastning på SFO-logistikken.
- Mindre mulighet for at barn går og sykler.
- Mindre tid til fritidsaktiviteter.
- Mindre tid til venner og lek.
- Mindre tilhørighet til nærmiljøet.
- Mulig redusert attraktivitet for barnefamilier som vurderer å flytte til Eidsvoll.
- Risiko for at familier velger å flytte ut av kommunen fordi hverdagen blir vanskeligere å få til.

Vi mener at dette må vurderes samlet.

Men vi mener det må kunne dokumenteres at **alle realistiske alternativer er vurdert før man tar et så omfattende og irreversibelt grep.**

En skolenedleggelse kan ikke reverseres like enkelt som et budsjettkutt

Et budsjett kan endres neste år. En skolenedleggelse er annerledes.

Når skolen først er lagt ned, kan bygget få en annen funksjon, ansatte forsvinner og elevmiljøene flyttes. Dersom kommunen om noen år oppdager at elevtallet øker eller at området igjen får mange barnefamilier, er det ikke bare å trykke på en knapp og åpne skolen igjen.

Derfor må kommunen være svært sikker før den tar en beslutning som er så vanskelig å reversere.

Vi ber politikerne svare på noen helt konkrete spørsmål

Før det tas en endelig beslutning, mener vi innbyggerne fortjener tydelige svar på følgende:

1. Hva er den faktiske nettoinnsparingen ved å legge ned Eidsvoll Verk skole når økte kostnader til skoleskyss og transport er trukket fra?
2. Hvor mye vil kommunen bruke på skoleskyss som følge av nedleggelsen de neste 10 årene?
3. Hva vil økt transport bety for kommunens klima- og miljømål?
4. Hvor mange ekstra timer vil barn samlet sett bruke på transport hvert år?
5. Hvilke konsekvenser vil lengre skolevei ha for barnas fritid, vennskap og mulighet til å delta i aktiviteter?
6. Hvordan er barnas egne synspunkter og opplevelser hentet inn og vektlagt?
7. Hvilke alternative skolekretsgrenser er utredet?
8. Hvor mye kan kommunen spare gjennom endrede skolekretser uten å legge ned Eidsvoll Verk skole?
9. Hvilke andre innsparingsalternativer er vurdert?
10. Har kommunen vurdert hvordan en skolenedleggelse kan påvirke boligmarkedet og attraktiviteten til Eidsvoll Verk?
11. Har kommunen vurdert risikoen for økt fraflytting og redusert tilflytting av barnefamilier?
12. Hva kan konsekvensene bli for kommunens framtidige skatteinntekter dersom familier velger andre kommuner på grunn av et dårligere tilbud og mer krevende hverdagslogistikk?

Vi ber dere velge langsiktig framfor kortsiktig

Vi sier ikke at kommunen skal ignorere økonomien. Vi sier at kommunen må regne riktig. Og vi sier at kommunen må se lenger frem enn neste budsjettår. Det er mulig å spare penger på flere måter. Det er mulig å endre skolekretser. Det er mulig å organisere annerledes. Det er mulig å effektivisere.

Men når man først legger ned en nærskole, er det barna og lokalsamfunnet som må leve med konsekvensene.

Vi ber politikerne om å se hele bildet.

Ikke bare på skolen som bygning. Ikke bare på årets budsjett.

Men på barnet som skal leve med beslutningen hver dag. På familien som skal få hverdagen til å gå opp. På vennskapene som blir vanskeligere å opprettholde. På nærmiljøet som mister et viktig samlingspunkt.

På framtidige familier som skal velge hvor de vil bosette seg. Og på Eidsvoll som kommune. For hva slags kommune ønsker vi at Eidsvoll skal være om 10, 20 og 30 år?

En kommune hvor barnefamilier ønsker å flytte til fordi det finnes trygge nærmiljøer, gode skoler og korte avstander?

Eller en kommune hvor stadig flere familier må belage seg på bil og skoleskyss for å få hverdagen til å fungere?

Vi håper politikerne ser at en nærskole ikke bare er en kostnad.

En nærskole er også en investering i barn, familier og lokalsamfunn.

Vi ber derfor Eidsvoll kommune om å ikke legge ned Eidsvoll Verk skole før alle andre realistiske alternativer er grundig vurdert.

Vi ber derfor politikerne om å ikke gjøre Eidsvoll Verk skole til et enkelt tall i et vanskelig budsjett.

Ikke velg den løsningen som er enklest å regne på. Velg den løsningen som er best for Eidsvoll på lang sikt.

For oss er Eidsvoll Verk skole stedet barnet vårt skal ha store deler av sin barndom.

Det er her barnet møter vennene sine. Det er her barnet lærer å bli mer selvstendig. Det er her barnet bygger tilhørighet. Og det er her vi som familie har valgt å bo.

Vi ønsker at Eidsvoll Verk fortsatt skal være et sted hvor barnefamilier ønsker å flytte til – ikke et sted hvor foreldre begynner å spørre seg om det blir for vanskelig å få hverdagen til å fungere.

En kommune som ønsker vekst, må også investere i det som gjør det attraktivt å bo der.

En nærskole er en slik investering.

Derfor ber vi Eidsvoll kommune om å **stanse planene om nedleggelse av Eidsvoll Verk skole**, og i stedet utrede reelle alternativer – særlig endringer i skolekretsene og andre strukturelle og økonomiske tiltak.

Vi ber politikerne om å tenke på mer enn hva kommunen kan spare i dag.

Tenk på hva kommunen kan tape i morgen.

For bak hvert elevtall står det et barn. Bak barnet står familien, bak hver familie står det et hjem eller to. Og bak hver nærskole står det et helt lokalsamfunn. Vi forstår at kommunen må spare. Men vi håper kommunen også forstår at **det ikke er likegyldig hvor man sparer**.

For meg handler dette ikke om motstand mot endring for endringens skyld. Det handler om å ta vare på noe som fungerer.

Eidsvoll Verk skole fungerer. Barna har et godt miljø. De har tilhørighet. De har en nærskole.

Med vennlig hilsen

Anne Karin Gefle Aune

Astrid Øksnevad
Engestubben 1
2093 Feiring

Høringsinnspill: fremtidig barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll kommune

Feiring er et levende, mangfoldig og trygt lokalsamfunn i Eidsvoll kommune med en unik skole med godt miljø og gode læringsresultater. Jeg er overrasket og dypt skuffet over at Eidsvoll kommune vurderer å legge ned Feiring skole og ønsker at kommunen tar hensyn til punktene nedenfor.

Spørsmålene bygger på kommunens egne vedtatte mål for areal- og samfunnsutviklingen, kommunens egne analyser av konsekvensene ved en eventuell nedleggelse, hensynet til barnets beste og de særlige geografiske og beredskapsmessige forholdene i Feiring, samt det dokumentert positive miljøet ved Feiring skole og i lokalsamfunnet.

Jeg ber om at Feiring skole vurderes som en del av Eidsvolls samlede samfunnsstruktur – ikke bare som en kostnadspost i kommunens skolesektor.

1. Valg av bosted – land versus tettsted

Vi er en familie på fire med to små barn—ett i barnehagen og ett på barneskolen i Feiring—som bosatte oss i Feiring etter vi flyttet til Norge fra utlandet for noen år siden. For oss var Feiring akkurat det vi søkte: nærhet til Oslo og arbeidsplassene våre, i landlige omgivelser, med et svært aktivt lokalsamfunn. Alternativet til Feiring er for oss **ikke** et tettsted som Råholt. Hvis Feiring skole legges ned vil alternativet for oss være å flytte *ut* av Eidsvoll kommune; ikke å flytte et annet sted i kommunen. Dermed mister Eidsvoll kommune to skattebetalere med mange inntektsskapende år fremover. Jeg vet at vi er ikke de eneste som vurderer det slik. Hvordan tar kommunen hensyn til dette når de vurderer innsparinger og kostnader ved å stenge Feiring skole?

2. Hensynet til barnets beste og sikkerhet:

Jeg er ansatt i Redd Barna og jobber hver dag for at hensynet til barnets beste skal settes i førersetet, noe som altfor ofte ikke skjer når voksne tar beslutninger som angår barn. I Opplæringsloven § 10-1 står det nettopp at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn når man vurderer et barns skolesituasjon. Fylkesvei 33, som barn vil måtte kjøre buss på flere ganger om dagen hvis de skal gå på Langset og Vilberg skoler, er av Eidsvoll kommune selv beskrevet som farlig. Veien er smal, asfalten i dårlig stand, og det er

dokumentert sårbarhet knyttet til rasfare, stengninger og vinterforhold. Hvordan kan kommunen forsvare å sende barn på denne veien hvis hensynet til barnets beste skal være en grunnleggende prioritet?

3. Skolemiljø:

Feiring skole har eksepsjonelt godt miljø og svært lite mobbing; dette er dokumentert i Utdanningsdirektoratets skoleundersøkelse. Vi kjenner foreldre som har barn i andre skoler i Eidsvoll kommune, for eksempel Råholt, som må gå natteravn-patruljer for å redusere skadelig aktivitet som kriminalitet og gjengaktivitet rundt skolene. Politiet i Eidsvoll beskriver selv narkotikasalg, rekruttering til gjenger blant unge, m.m. rundt skolene i kommunen. Dette gjelder ikke Feiring skole. Hvorfor skal man da flytte barn fra et godt og trygt skolemiljø til andre skoler i kommunen?

4. Mangfold:

Eidsvoll kommuneplan beskriver det som et mål å bevare mangfoldet i kommunen. Eidsvolls gjeldende arealstrategi slår også fast at boligbygging utenfor sentrumsområdene skal bygge opp under den eksisterende grendestrukturen. Den sier at «lokalsamfunn og mindre tettsteder kan videreutvikles ut fra sine kvaliteter og sin identitet, uten at det legges opp til sterk vekst». Eidsvoll har altså ikke vedtatt en strategi hvor *all* utvikling skal sentraliseres til Sundet og Råholt. Kommunen har valgt en differensiert bosettingsstruktur, hvor mindre lokalsamfunn fortsatt skal kunne bestå og utvikles.

Nedleggelse av Feiring skole er dermed ikke forenlig med kommunens egen politikk for å opprettholde bosetting og sosiale nettverk i Feiring. Dersom målet er å opprettholde Feiring som et levende lokalsamfunn, må kommunen vurdere hvilke institusjoner som gjør dette mulig. Feiring skole er en helt essensiell institusjon i den sammenheng. Å legge ned skolen kan gi en (relativt liten) økonomisk gevinst på enkelte områder, men samtidig svekke flere av de forholdene kommunen selv sier at den ønsker å opprettholde: bosetting, sosialt nettverk, lokal identitet, attraktive bomiljøer og levende lokalsamfunn. Det er derfor nødvendig å se skolebeslutningen i sammenheng med kommuneplanens bosettingsstrategi. Det bør være mulig å ha to tanker i hodet samtidig:

- Sundet og Råholt kan være kommunens viktigste vekstområder.
- Feiring kan samtidig opprettholdes som et livskraftig og attraktivt lokalsamfunn.

En selvstendig 1–10-skole er en grunnleggende del av å gjøre det mulig.

Jeg setter pris på å kunne uttrykke min bekymring og ønsker at disse forholdene tas på alvor når kommunen vurderer Eidsvolls framtidige barnehage- og skolestruktur.

Med vennlig hilsen

Astrid Øksnevad

Høringsinnspill til framtidig barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll kommune

Feiring skole må bestå

Jeg ønsker med dette å uttrykke sterk motstand mot forslaget om å legge ned Feiring skole.

For meg handler dette ikke bare om et skolebygg eller en budsjettsak. Det handler om barnas hverdag, oppvekstmiljø og framtid. Feiring skole er en skole som fungerer godt, og som gir barna et trygt, inkluderende og oversiktlig læringsmiljø. Skolen er samtidig en viktig del av lokalsamfunnet og en sentral arena for aktivitet, frivillighet og fellesskap.

Mine hovedinnvendinger er:

- Det er ikke dokumentert at en nedleggelse er til barnas beste.
- Det er ikke dokumentert at de økonomiske gevinstene står i forhold til konsekvensene.
- Elevtallsprognosene er usikre og bør ikke alene begrunne en irreversibel beslutning.
- Alternative løsninger, herunder bedre utnyttelse av eksisterende skolekapasitet gjennom justering av skolekretser, synes ikke tilstrekkelig utredet.
- Konsekvensene for lokalsamfunnet, fritidsaktivitetene og framtidig bosetting i Feiring er undervurdert.

Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon slår fast at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i saker som berører barn. Samtidig følger det av forvaltningsloven § 17 at kommunen har plikt til å sørge for at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes.

Etter min vurdering er flere sentrale forhold fortsatt utilstrekkelig belyst.

Barnets beste må være det avgjørende hensynet

Det avgjørende spørsmålet i denne saken er ikke hvor mange millioner kommunen kan spare på kort sikt, men om en nedleggelse av Feiring skole er til barnas beste.

Feiring skole tilbyr et trygt og oversiktlig læringsmiljø hvor elevene blir sett. Fådelingen bidrar til relasjoner på tvers av alderstrinn, og elevene lærer tidlig å ta ansvar for hverandre. Lærerne kjenner elevene godt, og relasjonene mellom skole og hjem er sterke.

På en liten skole som Feiring kjenner lærere, elever og foresatte hverandre godt. Endringer i trivsel, fravær eller atferd blir ofte oppdaget tidlig. Dette er ikke alltid lett å måle i statistikker og utredninger, men er likevel en viktig kvalitet ved skolen.

Feiring skole fungerer derfor ikke bare som en læringsarena, men også som et viktig uformelt sikkerhetsnett for barn og unge.

Jeg savner en konkret redegjørelse for hvordan disse kvalitetene skal ivaretas dersom elevene flyttes til større skoler.

Lengre skolevei betyr mindre tid til å være barn

For min familie er dette ikke en teoretisk problemstilling.

Jeg har selv barn som deltar på fritidsaktiviteter flere dager i uken, både i Eidsvoll, på Råholt og på Jessheim. Dagens skolehverdag gjør det mulig å kombinere skole, lekser, fritidsaktiviteter og familieliv på en god måte.

Når kommunen vurderer skolevei, er det viktig å se på den samlede reisetiden og ikke bare kjøretiden mellom skolene.

For elevene handler dette om tiden fra de går hjemmefra om morgenen til de er hjemme igjen etter skoletid. Ventetid, gangtid og tid på holdeplasser må også tas med.

Dersom en elev får 25 minutter lengre reisetid hver vei enn i dag, utgjør dette 50 minutter ekstra per skoledag. Over et skoleår på 190 dager tilsvarer dette omtrent 158 timer. Dette er tid som tas fra:

- søvn
- familieliv
- lekser
- fritidsaktiviteter
- sosialt samvær
- hvile og restitusjon

For enkelte elever kan belastningen bli betydelig større.

I mange tilfeller vil elevene også måtte reise direkte fra skolen til fritidsaktiviteter uten mulighet til å komme hjem først. Dette er en vesentlig forringelse av hverdagen sammenlignet med dagens situasjon.

I tillegg er all ordinær transport sørover avhengig av fylkesvei 33. Eventuelle stengninger, ras, vinterforhold eller trafikale hendelser gjør elevene mer sårbare enn i dag.

Fritidsaktiviteter, psykisk helse og forebygging av utenforskap

For mange barn er ikke skolen den eneste arenaen for læring og utvikling.

Fritidsaktiviteter er viktige arenaer for mestring, vennskap, inkludering og psykisk helse.

Dette gjelder særlig for barn som ikke nødvendigvis opplever størst mestring i klasserommet. For noen er det på fotballbanen, i gymsalen, på allidretten eller i andre organiserte aktiviteter de opplever å lykkes og finne sin plass i fellesskapet.

Dersom økt reisetid og en mer krevende hverdag fører til redusert deltakelse i fritidsaktiviteter, risikerer vi å svekke viktige arenaer for mestring og sosial tilhørighet.

Forebygging av utenforskap starter lenge før problemene oppstår. Arenaer hvor barn opplever mestring, vennskap og tilhørighet har stor verdi, både for det enkelte barn og for samfunnet som helhet.

Skolen er et viktig samlingspunkt for hele bygda

Feiring skole har en funksjon som strekker seg langt utover undervisning.

Gymsalen og garderobeanlegget brukes i dag av idrettslaget og andre lokale aktører. Her arrangeres blant annet allidrett og andre organiserte aktiviteter for barn og unge.

Lokalene brukes også av voksne til trening, aktivitet og sosiale møteplasser.

Disse tilbudene er lett tilgjengelige og bidrar til aktivitet og fellesskap i bygda.

Dersom skolen legges ned, kan konsekvensen bli dobbelt negativ for barna. De får både lengre skolevei og færre lokale aktivitetstilbud.

Dette perspektivet bør tillegges betydelig større vekt enn det som kommer fram i utredningen.

Nedleggelse vil svekke Feiring som bosted og bygdesamfunn

For mange familier er nærhet til skole og barnehage avgjørende når de velger hvor de skal bo.

Feiring skiller seg fra mange andre deler av kommunen ved at utviklingen i liten grad er knyttet til store boligfelt og omfattende nybygging.

Mange av boligene i bygda er eksisterende boliger, gårder og småbruk som går i arv eller overtas av neste generasjon. Andre kjøpes av personer som har familie i bygda eller som selv har vokst opp her og ønsker å flytte tilbake.

Mange som etablerer seg i Feiring gjør det nettopp fordi de ønsker at egne barn skal få den samme oppveksten som de selv hadde. Et trygt lokalmiljø, nærhet til naturen og en lokal skole hvor barna blir sett og kjenner tilhørighet.

Feiring skole er en sentral del av dette tilbudet.

En nedleggelse vil etter min vurdering gjøre bygda mindre attraktiv for unge familier og kan på sikt få konsekvenser for bosetting, generasjonsskifter og den langsiktige utviklingen av lokalsamfunnet.

Prognoser alene kan ikke begrunne en irreversibel beslutning

En nedleggelse av Feiring skole vil i praksis være en irreversibel beslutning.

Når en skole først er lagt ned, vil det være svært krevende og kostbart å etablere et tilsvarende tilbud igjen.

Jeg mener derfor at kommunen må være varsom med å legge for stor vekt på langsiktige elevtallsprognoser alene.

Feiring er et lokalsamfunn hvor relativt små endringer i tilflytting, generasjonsskifter eller eierskifter kan gi store utslag på elevtallene. Dette gjør prognoser mer usikre enn i større og mer utbyggingsbaserte områder.

Før det fattes vedtak om Feiring skoles framtid, bør kommunen redegjøre nærmere for hvordan prognosene er bygget opp, og hvordan de tar hensyn til den særlige utviklingen i bygda.

De økonomiske gevinstene må dokumenteres bedre

Kommunen må dokumentere hvilke reelle nettoinnsparinger som faktisk oppnås ved en nedleggelse.

Jeg stiller også spørsmål ved om vurderingene av bygningsmassen bygger på oppdaterte opplysninger.

Etter det jeg kjenner til, er det gjennomført flere betydelige oppgraderinger ved Feiring skole i løpet av de siste årene. Dette gjelder blant annet ventilasjon, varme- og sanitæranlegg, utskifting av vinduer og utbedringer av gymsalen.

Jeg har ikke tilgang til detaljert dokumentasjon på omfang, kostnader eller tidspunkt for arbeidene. Nettopp derfor bør kommunen synliggjøre hvilke investeringer som allerede er gjort, hvordan disse er tatt hensyn til i beregningene, og hva det faktiske gjenværende oppgraderingsbehovet ved skolen er.

Alternative løsninger må utredes grundigere

Et forhold som etter min vurdering bør belyses bedre, er om eksisterende skolekapasitet i kommunen kan utnyttes bedre før man velger å legge ned fungerende skoler.

Gjennom hele prosessen har det vært argumentert med kapasitetsutfordringer og behov for framtidige investeringer i enkelte deler av kommunen.

Dersom den største økonomiske gevinsten på lang sikt ligger i å redusere eller utsette behovet for å bygge nye skoler, bør kommunen dokumentere hvorfor justering av skolekretser og bedre utnyttelse av eksisterende kapasitet ikke er vurdert som et reelt alternativ.

Det framstår som lite logisk å legge ned en velfungerende skole dersom andre grep kan redusere behovet for framtidige investeringer.

Før det tas irreversible beslutninger om å legge ned Feiring skole, bør kommunen kunne dokumentere at slike alternativer er grundig vurdert.

Avslutning

Feiring skole er mer enn et skolebygg. Skolen er en viktig del av barnas oppvekstmiljø, et sosialt samlingspunkt i bygda og en arena for læring, mestring og tilhørighet.

Jeg savner fortsatt dokumentasjon på at en nedleggelse vil være til barnas beste. Jeg savner også en samlet vurdering av konsekvensene for psykisk helse, fritidsdeltakelse, lokalsamfunn, bosetting, transport og framtidige oppvekstvilkår.

Før slike vurderinger foreligger, mener jeg det vil være uforsvarlig å fatte vedtak om å legge ned en skole som i dag fungerer godt og er av stor betydning for både elevene og lokalsamfunnet.

Jeg ber derfor Eidsvoll kommune om å avvise forslaget om nedleggelse av Feiring skole og heller arbeide videre med alternative løsninger som ivaretar både kommunens økonomi og barnas beste.

Feiring skole er ikke bare en kostnadspost i et budsjett. Den er en investering i barn, familier, lokalsamfunn og framtidig bosetting.

Da Kong Harald V i sin tale i 2016 minnet oss om at «Norge er spredt bebodd» og at «Norge er fremfor alt mennesker», satte han ord på noe grunnleggende viktig også i denne saken. Norge bygges ikke bare gjennom bygg, veier og budsjetter. Norge bygges gjennom levende lokalsamfunn, familier som etablerer seg, barn som vokser opp i trygge omgivelser og mennesker som ønsker å bidra der de bor.

Feiring er ikke bare en skolekrets i en utredning. Feiring er menneskene som bor her, barna som vokser opp her, familiene som ønsker å flytte tilbake til bygda de selv vokste opp i, og generasjonene som ønsker å føre lokalsamfunnet videre.

Når kommunen vurderer framtiden til Feiring skole, håper jeg derfor at vurderingen ikke bare handler om elevtall, kvadratmeter og kortsiktige innsparinger, men om hvilke oppvekstvilkår og lokalsamfunn vi ønsker å ha i Eidsvoll i framtiden.

Jeg mener Feiring skole bør bestå.

Vi har ingen skoler å miste. Barnets beste må være det avgjørende hensynet.

Høringsinnspill – framtidig skolestruktur i Eidsvoll kommune

Vedrørende forslag om endret organisering av Langset skole og flytting av 5.–7. trinn

Jeg ønsker med dette å komme med mitt høringsinnspill som forelder til barn ved Langset skole. Jeg ber om at kommunen vurderer konsekvensene av å flytte 5.–7. trinn fra Langset langt bredere enn ut fra økonomi, elevtall og effektiv drift.

Jeg mener at Langset fortsatt bør være en 1.–7.-skole.

Barnas beste må være det viktigste hensynet

Jeg har forståelse for at Eidsvoll kommune står overfor krevende økonomiske prioriteringer, og at framtidig skolestruktur må vurderes. Samtidig kan ikke en skole først og fremst vurderes som en økonomisk enhet.

For barna er skolen en viktig del av oppveksten, nærmiljøet og hverdagen. På en liten skole som Langset kjenner elevene lærerne og hverandre. De voksne har mulighet til å bli godt kjent med barna, og det er kort vei mellom skole, hjem og foreldre.

Denne nærheten har en verdi som er vanskelig å måle i kroner og elevtall.

En større skole er ikke nødvendigvis en bedre skole for det enkelte barn. Før en så omfattende endring gjennomføres, bør kommunen kunne dokumentere hvilke konkrete fordeler flytting av 5.–7. trinn vil gi for elevenes læringsmiljø, trivsel, trygghet og faglige utvikling.

En 1.–7.-skole gir et viktig fellesskap

Jeg mener det er en styrke at Langset har elever fra 1. til 7. trinn.

De eldste elevene er en del av skolens fellesskap og fungerer naturlig som rollemodeller for de yngre. De yngre barna får vokse opp i et miljø hvor de kjenner de eldre elevene, og hvor alle opplever at de hører til på samme skole.

Dersom 5.–7. trinn flyttes, endres dette fellesskapet betydelig.

Det handler derfor ikke bare om hvor de eldste elevene skal få undervisning. Det handler også om hva slags skolemiljø som blir igjen for 1.–4. trinn.

Jeg mener dette må utredes grundig før det tas en beslutning.

Langset skole er en del av Minnesund

Langset skole er ikke bare en skolebygning. Den er en viktig del av Minnesund og nærmiljøet.

En lokal skole skaper tilhørighet og kontakt mellom familier. Foreldre møtes gjennom skolen, barna får venner i nærområdet, og skolen bidrar indirekte til aktivitet, frivillighet og lokale fritidsmiljøer.

Når barnas hverdag flyttes ut av lokalsamfunnet, kan også noe av dette fellesskapet forsvinne.

Dette bør ses i et langsiktig perspektiv. Dersom kommunen ønsker levende tettsteder og ønsker at barnefamilier skal etablere seg og bli boende i mindre lokalsamfunn, er det viktig å ta vare på de institusjonene som skaper tilhørighet.

En lokal skole er derfor også et samfunnspolitisk virkemiddel – ikke bare et undervisningstilbud.

Skoleveien må vurderes ut fra faktisk trafikksikkerhet

En eventuell flytting av 5.–7. trinn må også vurderes ut fra barnas faktiske skolevei.

Det er ikke tilstrekkelig å se på antall kilometer eller reisetid. For barn må man også vurdere trafikkmengde.

Nærskoleprinsippet bygger nettopp på at barn skal få gå på skole i sitt naturlige nærmiljø. Udir viser til at nærskoleprinsippet innebærer at barn som bor i samme område, skal få gå sammen på en skole i det naturlige nærmiljøet deres.

Skoleveien er derfor ikke en praktisk detalj som kan komme i andre rekke. Den er en del av vurderingen av hva som faktisk er barnets beste.

Konsekvensene må vurderes på lang sikt

Jeg er særlig bekymret for at en flytting av 5.–7. trinn kan få større konsekvenser enn det som fremkommer ved første øyekast.

Når de eldste elevene forsvinner, blir Langset skole mindre. Et mindre elevmiljø kan igjen påvirke skolens attraktivitet, aktivitet og framtidige elevgrunnlag.

Det kan dermed oppstå en selvforsterkende utvikling hvor skolen først mister 5.–7. trinn, og senere får ytterligere press fordi elevtallet har blitt redusert.

Derfor bør kommunen stille spørsmålet:

Hvordan ønsker vi at Minnesund og Langset skal se ut om 10, 15 og 20 år?

Ikke bare:

Hva er den billigste løsningen de neste årene?

Kommunens egen utredning åpner for å bevare 1.–7.-tilbudet

Jeg merker meg at kommunestyret allerede har bedt om at det utredes alternative modeller for Ås skole og Langset skole, blant annet modeller med opprettholdelse av 1.–7.-skole på Langset og andre modeller som kan bidra til å opprettholde eller videreutvikle et lokalt tilbud.

Dette mener jeg er viktig.

Når det finnes en modell som kan opprettholde dagens lokale skole, bør denne vurderes reelt – ikke bare som et alternativ som avskrives fordi en større skole kan være mer kostnadseffektiv.

Jeg ber kommunen om å legge avgjørende vekt på

Barnas beste og deres rett til medvirkning.

Et trygt og inkluderende skolemiljø.

Verdien av en liten 1.–7.-skole.

Elevenes faktiske skolevei og trafikksikkerhet.

Konsekvensene for sårbare elever og elever med særskilte behov.

Konsekvensene for Minnesund som lokalsamfunn.

Konsekvensene for lokale fritidsaktiviteter, frivillighet og tilhørighet.

Langsiktige konsekvenser – ikke bare dagens økonomiske situasjon.

Jeg mener også at barnas egne synspunkter må tillegges reell vekt. Mine barn har selv skrevet høringssvar fordi de ønsker å bli hørt om en beslutning som vil påvirke deres hverdag og oppvekstmiljø. Det stilles spørsmål om barnas stemme høres tilstrekkelig i denne prosessen, da foreldrene må logge inn med bank-id for å få sendt inn barnas høringssvar.

Avslutning

Jeg har forståelse for at kommunen må gjøre vanskelige prioriteringer. Men noen verdier er vanskeligere å bygge opp igjen når de først er borte.

En lokal skole er en av disse.

Langset skole er en del av Minnesund, og en 1.–7.-skole gir barna mulighet til å gå gjennom hele barneskolen i sitt eget nærmiljø. Det gir trygghet, tilhørighet og kontinuitet – både for barna og for familiene.

Jeg ber derfor Eidsvoll kommune om å opprettholde Langset skole som en 1.–7.-skole, og om å vurdere denne løsningen ut fra barnas beste, skolemiljøet og utviklingen av Minnesund og Nordbygda som lokalsamfunn – ikke bare ut fra økonomisk effektivitet.

Med vennlig hilsen

Anne-Linn M. Johansen og Fredrik Sætre

Foreldre til elever ved Langset skole

Minnesund

FAU Råholt skole
fauraaholtbarneskole@gmail.com
Råholt, 09.09.2026

Til Eidsvoll kommune
v/ Hovedutvalg for oppvekst og opplæring
postmottak@eidsvoll.kommune.no

Høringssvar – Fremtidig barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll kommune (Delrapport 1 og 2)

FAU ved Råholt skole viser til offentlig høring om fremtidig barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll kommune, med høringsfrist 10. september 2026. Vi takker for muligheten til å gi innspill, og oversender med dette våre merknader til Delrapport 1 (kartlegging av dagens situasjon) og Delrapport 2 (strukturalternativer).

FAU representerer foresatte ved Råholt skole, og våre innspill er forankret i hensynet til barnas beste, elevenes læringsmiljø og skolens rolle i lokalsamfunnet på Råholt. Vi har også sett innspillene som allerede er gitt av ansatte og foresatte ved Råholt skole i Delrapport 1, og mener disse i stor grad samsvarer med FAUs egen vurdering.

1. Overordnede merknader til prosessen

- Høringsperioden går i stor grad gjennom sommeren (10. juni–10. september). Delrapport 2 peker selv på at dette er en utfordring for reell medvirkning. FAU ber kommunen sikre at foresatte og FAU-representanter som ikke har hatt kapasitet til å sette seg grundig inn i et omfattende materiale i ferieperioden, likevel får reell mulighet til å påvirke innholdet i sluttrapporten fram mot politisk behandling.
- Vi merker oss at metoden for vurdering av ikke-prissatte virkninger vekter «hensyn til ansattes arbeidsmiljø» lavt (vekt 1), mens «hensyn til barnas beste» vektes høyt (vekt 3). FAU mener dette skillet undervurderer sammenhengen mellom de to: et presset arbeidsmiljø for lærere og assistenter påvirker direkte kvaliteten på oppfølgingen elevene får. Vi ber om at ansattes arbeidsmiljø vektlegges tyngre i den samlede vurderingen, særlig ved skoler som allerede rapporterer om høyt arbeidspress.
- FAU forutsetter at innspillene fra denne høringsrunden konkret gjenspeiles i sluttrapporten, og at det tydelig framgår hvordan innspillene er vurdert og eventuelt vektlagt.

2. Dagens situasjon ved Råholt skole

Råholt skole (1.–7. trinn)

Delrapport 1 og 2 bekrefter det FAU har erfart over tid: Råholt skole driftes godt, med stabil og godt kvalifisert bemanning og høy trivsel blant både elever og ansatte. Samtidig peker delrapport 2 på at skolens beregnede realistiske langsiktige kapasitet er om lag 420 elever, mens skolen i dag har ca. 475 elever – altså allerede over det rapporten selv betegner som et bærekraftig nivå. Rapporten bemerker eksplisitt at «tallet er lavere enn dagens elevantall». Dette er ikke framhevet like tydelig andre steder i materialet, men er etter FAUs vurdering et sentralt premiss som må ligge til grunn for alle videre vurderinger som berører Råholt skolekrets.

Videre pekes det i innspillene fra ansatte på økende press på arealer til særskilt tilrettelegging og slitasje som følge av sambruk med SFO. FAU støtter at det, uavhengig av utfallet av strukturdebatten for øvrig, bør vurderes hvordan kapasitetssituasjonen ved Råholt skole kan avlastes – ikke forsterkes.

3. Konkrete innspill

- Strukturkvalitet er det området som påvirkes mest direkte av politiske beslutninger. Delrapportene viser tydelig at flere skoler i Eidsvoll allerede er under press, både kapasitetsmessig og bygningsmessig.
- Råholt skole har i dag et elevtall som er rett over den realistiske kapasitetsgrensen på 420 elever. Prognosene viser videre vekst. Store elevkull gir:
    - Økt belastning på læringsmiljøet
    - Mindre fleksibilitet i bruk av rom
    - Økt behov for delingstimer og ekstra bemanning
- Større skoler krever flere voksne for å sikre trygghet, tilstedeværelse og oppfølging. Delrapportene viser at kommunen allerede har utfordringer med å rekruttere og beholde pedagoger og fagarbeidere. Å øke elevtallet ytterligere vil forsterke disse utfordringene.
- Eidsvoll har en høyere andel elever med spesialundervisning enn landsgjennomsnittet. Store enheter gjør det vanskeligere å gi tett oppfølging og tidlig innsats. Dette er i direkte konflikt med målet om å redusere behovet for spesialundervisning gjennom forebygging.
- Å ta i bruk flerbruksrom, spesialrom og andre fellesrom svekker både læringsmiljø og arbeidsmiljø.
- Store skoler er mer sårbare. Små og mellomstore skoler gir:
    - Kortere avstander
    - Mer oversiktlige miljøer
    - Bedre relasjoner
    - Mer trygghet

  Dette er grunnleggende for barnas trivsel og utvikling.
- Store elevgrupper gjør det vanskeligere for ansatte å se alle barn. Trygghet skapes gjennom stabile relasjoner, og dette svekkes når skolene blir for store.
- Høyt elevtall per trinn øker risiko for:
    - Uro
    - Konflikter
    - Sosiale utfordringer
- Tidlig innsats krever tid, rom og voksne. Dette svekkes når skolene blir for store og ressursene spres for tynt.
- Forskning (Senter for praksisrettet utdanning – SePu) viser at:
    - Mindre skoler gir bedre læringsresultater
    - Tett oppfølging gir bedre progresjon
    - Trygge relasjoner gir bedre faglig utvikling

  Dette bør være styrende for strukturvalg.
- Gode overganger krever samarbeid mellom barnehage, barneskole og ungdomsskole. Dette svekkes når enheter blir for store og geografisk fjerne.

- Foreldre ønsker:
    - Trygge nærmiljøskoler
    - Oversiktlige elevgrupper
    - God kommunikasjon
    - Stabil bemanning
- Elever uttrykker tydelig at:
    - De ønsker mindre og trygge miljøer
    - De ønsker voksne som har tid
    - De ønsker å gå på skole i sitt nærmiljø
      Dette må tas på alvor.
- Store enheter krever mer administrasjon, mer koordinering og mer ledelse. Dette tar tid fra kjerneoppgaver.
- Nærskolen er en bærebjelke i lokalsamfunnet. Når skolen forsvinner, forsvinner også en viktig møteplass for barn, foreldre, frivillige organisasjoner og nærmiljøet. Dette kan bidra til å svekke attraktiviteten til området og i neste omgang kommunens samlede utvikling.
- FAU Råholt skole ber om en skolestruktur som:
    - Ivaretar trygghet
    - Sikrer kvalitet
    - Styrker nærmiljøene
    - Gir rom for vekst
    - Bygger en attraktiv kommune

      <u>Dette gjøres gjennom å:</u>
    - Unngå ytterligere økning i elevtall ved eksiterende skoler
    - Styrke tidlig innsats og forebyggende tjenester
    - Sikre robuste fagmiljøer ved alle skoler
    - Prioritere nærmiljøskoler som grunnlag for trygghet og trivsel
    - Styrke systemkvalitet gjennom bedre samhandling mellom tjenester

- FAU ved Råholt skole ønsker også å uttrykke sin støtte til naboskolene som vurderes lagt ned eller omstrukturert. Vi mener nærskolene har en verdi som går langt utover kapasitetsberegninger og økonomi. De bidrar til tilhørighet, identitet, frivillighet og levende lokalsamfunn. En nedleggelse vil få konsekvenser ikke bare for de berørte elevene og familiene, men for hele kommunen.
- FAU mener at beslutningen om framtidig skolestruktur må vurderes i et langsiktig perspektiv. Kortsiktige økonomiske gevinster må veies opp mot konsekvenser for oppvekstmiljø, rekruttering til kommunen, bosetting og lokalsamfunnsutvikling.
- Vi ber om at det i sluttrapporten klargjøres hva slags konsekvenser de ulike alternativene faktisk har for elevtall og kapasitetsutnyttelse.
- Unngå strukturelle grep eller grensejusteringer som ytterligere øker elevtallet ved Råholt skole, gitt at skolen allerede driftes over sin beregnede realistiske langsiktige kapasitet.

- Styrk ressurser til forebyggende arbeid og miljøarbeidere, uavhengig av hvilket strukturalternativ som til slutt velges, gitt de rapporterte utfordringene knyttet til uro, vold og trusler.
- Sikre reell medvirkning fra FAU og foresatte i det videre arbeidet fram mot sluttrapporten, også utover den formelle høringsfristen, gitt at høringsperioden i stor grad har gått gjennom sommeren.

4. Avslutning

FAU ved Råholt skole er positive til at kommunen gjennomfører en helhetlig og kunnskapsbasert utredning, og vi anerkjenner at kommunen står overfor krevende økonomiske prioriteringer. Samtidig ber vi om at hensynet til barnas beste – slik det er forankret i opplæringsloven §§ 10-1 og 12-2, og slik det er lagt til grunn som førende kriterium i utredningens egen metodikk – veier tyngst i de endelige anbefalingene, og at Råholt skole og Råholt ungdomsskoles allerede pressede kapasitetssituasjon tillegges tilstrekkelig vekt.

FAU er bekymret for at nedleggelse av en naboskole ikke løser kommunens utfordringer, men i stedet flytter dem. Flere elever vil måtte overføres til skoler som allerede opplever kapasitetsutfordringer, samtidig som reiseveier blir lengre og nærmiljøene svekkes. Vi mener derfor at kommunen bør være svært varsom med å redusere antallet skoler før det er dokumentert at dette faktisk gir en bedre samlet løsning for barn, foresatte og lokalsamfunn.

FAU stiller gjerne opp til videre dialog, og bidrar gjerne inn i eventuelle møter eller medvirkningsprosesser fram mot sluttrapporten.

Med vennlig hilsen

FAU Råholt skole
Hege Rogneslien, FAU leder
fauraaholtbarneskole@gmail.com

Høringssvar til Delrapport 2 – Fremtidig barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll kommune

Jeg ønsker med dette å gi innspill til forslagene om nedleggelse av Ås skole.

Jeg skriver som far til barn som tilhører skolekretsen, men også som en person med livslang tilknytning til Ås skole og Midtbygda. For meg er Ås skole langt mer enn et skolebygg. Min mor arbeidet ved skolen, jeg gikk selv på skole der, deltok i idrett, korps og andre aktiviteter knyttet til skolen, og mange av mine nærmeste venner bodde i området. Gjennom oppveksten var skolen et naturlig samlingspunkt for vennskap, aktiviteter og fellesskap i bygda.

Som forelder setter jeg stor pris på Ås skole. Skolen har over tid bygget opp et godt faglig og sosialt miljø, og størrelsen oppleves etter mitt syn som ideell. Den er stor nok til å gi faglig bredde og et godt sosialt tilbud, samtidig som den er liten nok til at elever, ansatte og foreldre kjenner hverandre. Denne oversiktligheten bidrar til trygghet, tilhørighet og god oppfølging av den enkelte elev, og er et resultat av et miljø som er bygget opp gjennom mange år.

Det er nettopp dette som bekymrer meg når jeg leser forslagene om nedleggelse. Utredningen beskriver selv Ås skole som et oversiktlig læringsmiljø med tett oppfølging av elevene og en skolekultur som er utviklet over tid. En nedleggelse vil ikke bare innebære at elever flyttes til andre skoler, men også at etablerte relasjoner, nettverk og fellesskap brytes opp.

Skolemiljøet, bomiljøet og idrettsmiljøet i Midtbygda har utviklet seg sammen gjennom flere tiår. Rundt Ås skole finnes en unik nærhet mellom skole, idrettsanlegg og fritidsarenaer. Fotballbaner, skøyteanlegg og andre aktivitetstilbud ligger i umiddelbar nærhet til skolen og gir gode muligheter for fysisk aktivitet, mestring og fellesskap både i og etter skoletid. Dette er kvaliteter som ikke enkelt kan flyttes eller bygges opp igjen andre steder.

Jeg mener også at kommunen bør utrede alternative løsninger før en velfungerende skole legges ned. Det bør vurderes om nødvendige innsparinger kan oppnås gjennom andre tiltak med mindre konsekvenser for barn, familier og lokalsamfunn. Eksempler kan være samlokalisering av PPT, Familiens hus, helsestasjonen eller andre støttetjenester ved skoler som har ledig kapasitet. Flere av disse tjenestene er i dag lokalisert i leide lokaler. Det bør også vurderes om Badet Kulturtun kan erstattes eller samlokaliseres med eksisterende skolebygg.

Jeg har forståelse for at kommunen står overfor krevende økonomiske prioriteringer. Samtidig mener jeg at hensynet til barnas beste må veie tungt. Etter min vurdering bør

de langsiktige konsekvensene for oppvekstmiljø, lokalsamfunn, frivillighet, bosetting og tilhørighet tillegges stor vekt når framtidig skolestruktur skal vurderes.

Ås skole er etter min mening mer enn et skolebygg. Den er en viktig del av Midtbygdas identitet og et miljø som har gitt gode oppvekstsvilkår for generasjoner av barn. Jeg håper kommunen velger å bevare denne verdien også for fremtidige generasjoner.

Med vennlig hilsen

Nils Bjørnar Hoel Robertsen

Høringssvar fra Feiringregjeringa

Utredning av barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll kommune 2026, Delrapport 1 og 2

Til: Eidsvoll kommune, via kommunens portal for høringsinnspill
Sak: Kommunestyresak 26/80 av 23. juni 2026, kommunens referanse 26/4027
Høringsperiode: 24. juni til 10. september 2026
Avsender: Feiringregjeringa
Ansvarlig for innspillet: Linda Kristiansen Dokken, Feiringminister
Dato: 09.09.2026

---

1. Fra bygda til kommunen

Feiringregjeringa er en frivillig organisasjon som jobber for at Feiring skal være ei levende bygd å bo i. Vi har ingen budsjettmakt, ingen saksbehandlere og ingen sanksjonsmidler. Det vi har, er at vi bor her. Vi kjenner veien, fjorden, skolen, butikken og grendehuset, og vi kjenner hverandre. Vi tilhører ikke noe parti, og dette svaret er hverken et partiinnspill eller en uttalelse på vegne av skolen som arbeidsplass. Dette er Feiringregjeringa sitt svar.

> *«Vi er ei bygd med puls, hjerte, varme og samhold, og vi har ikke tenkt til å la tall og statistikk alene bestemme om det skal være mulig med bygdeutvikling i Feiring.»*

Slik åpnet Feiringministeren arbeidskafeen på Fløygir 19. august, der bygda møtte opp for å skrive sine egne høringssvar. Setningen står også som åpning her, fordi den sier hva dette svaret er: ikke et forsvar mot tall, men et krav om at tallene skal være riktige, hele og redelig framstilt, og at det som ikke lar seg telle, likevel skal telle.

Svaret bygger på kommunens egne dokumenter: høringsbrevet av 24. juni 2026, kommunestyrets vedtak i sak 26/80, budsjettvedtaket i sak 25/137, hovedutvalgets vedtak i sak 26/11 av 12. mai 2026, Delrapport 1 og Delrapport 2, kommuneplanens samfunnsdel og kommunens øvrige planer. Det bygger på fylkeskommunens forslag til regional areal- og mobilitetsplan, på publisert forskning og på gjeldende regelverk. Og det bygger på det vi vet fordi vi lever her. Vi har lagt vekt på å skille tydelig mellom det som står i kommunens egne papirer, det som er dokumentert i forskning, og det som er våre vurderinger som innbyggere. Der forskningen har forbehold, oppgir vi dem.

2. Det vi ber om

Feiringregjeringa ber om at Feiring skole består som en hel, fådelt 1 til 10-skole og en selvstendig enhet, og at alternativ 1, 2 og 3 i Delrapport 2 legges bort.

Vi ber samtidig om tre ting som gjelder selve grunnlaget kommunestyret skal vedta på: at det utredes minst én modell som opprettholder og videreutvikler skolen i Feiring, slik at kommunestyret får et reelt valg og ikke bare tre måter å bygge ned på; at alternativene måles mot et forsvarlig nullalternativ og med reelle nettotall; og at innbyggerne høres på nytt når de analysene som faktisk avgjør saken foreligger.

Feiringregjeringa ber Eidsvoll kommune om følgende:

1. **Legg bort alternativ 1, 2 og 3** og legg til grunn at Feiring skole består som en hel, fådelt 1 til 10-skole.

2. **Utred minst én bevarende modell for Feiring,** i tråd med prinsippet kommunestyret selv vedtok 23. juni, like grundig som nedleggingsalternativene.
3. **Etabler et forsvarlig nullalternativ** etter R-109/2021, og redegjør for hvilket innsparingstall som er premiss.
4. **Legg fram reell netto økonomisk effekt per alternativ,** slik hovedutvalget ba om i mai, inkludert skyss, mottaksskoler, overgangskostnader, drift og vedlikehold.
5. **Gjennomfør en ny, kort høringsrunde** når prissatte virkninger, ROS-analyse og vurderingen av barnets beste per alternativ foreligger, før politisk behandling.
6. **La barna møte dem som beslutter,** før vedtak, og gi innspill som kommer etter 10. september samme formelle status som ordinære høringssvar.
7. **Gjør vurderingen av barnets beste synlig i saksdokumentene,** gå gjennom sjekklista i heftet fra Senter for menneskerettigheter før vedtak, og innfør «konsekvenser for barn og unge» som fast vurderingstema i saksframlegg til kommunestyret.
8. **Gjør beredskap og geografi til formelle beslutningskriterier,** med egen risikovurdering av skoleveien langs fylkesvei 33, inkludert stengt vei mens barna er på motsatt side av fjorden.
9. **Avklar skolens kapasitet,** 132 eller 150, og begrunn vurderingen av overkapasitet ut fra det riktige tallet.
10. **Utred kompetanseheving ved Feiring skole som selvstendig tiltak,** side om side med strukturalternativene.
11. **Vurder alternativene mot kommunens egne planer og mot forslaget til regional areal- og mobilitetsplan,** og fatt ikke irreversible vedtak om bygdas grunnstruktur før fylkesplanen er vedtatt i april 2027.
12. **Utred vekst i nord som løsning på underkapasiteten i sør,** med de arealene som allerede er avsatt til bolig i Feiring, før kapasitet kommunen eier i nord avvikles.

3. Ingen skoler i Eidsvoll skal legges ned

13. Dette svaret handler om Feiring, fordi det er Feiring vi kan snakke for. Men standpunktet vårt er ikke at Feiring skal skånes. Standpunktet er at Eidsvoll ikke skal legge ned skoler.

> 14. *«Hver gang en skole forsvinner i kommunen, blir kommunen mindre levende, uansett hvor den skolen ligger.»*

15. Vi setter ikke Feiring opp mot noen. Det handler ikke om hvilken skole som fortjener å overleve. Hver skole i Eidsvoll har sitt eget grunnlag, og prinsippene i dette svaret om nærskole, om lokalsamfunnets verdi og om kravene til et forsvarlig beslutningsgrunnlag, gjelder for dem alle.
16. Vi minner om at den politiske plattformen flertallet i kommunestyret styrer etter, signert 16. oktober 2023, inneholder punktet «Beholde de små skolene som er i kommunen i dag». Ingen enkeltskole er nevnt der, og det er slik vi mener det bør leses: løftet gjelder alle de små skolene likt. Feiring skole er en av dem. Vi ber om at løftet holdes.

4. Ingen skoler i Eidsvoll skal legges ned

Dette svaret handler om Feiring, fordi det er Feiring vi kan snakke for. Men standpunktet vårt er ikke at Feiring skal skånes. Standpunktet er at Eidsvoll ikke skal legge ned skoler.

> *«Hver gang en skole forsvinner i kommunen, blir kommunen mindre levende, uansett hvor den skolen ligger.»*

Vi setter ikke Feiring opp mot noen. Det handler ikke om hvilken skole som fortjener å overleve. Hver skole i Eidsvoll har sitt eget grunnlag, og prinsippene i dette svaret om nærskole, om lokalsamfunnets verdi og om kravene til et forsvarlig beslutningsgrunnlag, gjelder for dem alle.

Vi minner om at den politiske plattformen flertallet i kommunestyret styrer etter, signert 16. oktober 2023, inneholder punktet «Beholde de små skolene som er i kommunen i dag». Ingen enkeltskole er nevnt der, og det er slik vi mener det bør leses: løftet gjelder alle de små skolene likt. Feiring skole er en av dem. Vi ber om at løftet holdes.

5. Skolen er bygdas grunnmur, og kommunen vet det

En bygd er ikke en samling adresser, og den er heller ikke noe som bare består av seg selv. Den holder seg levende ved at generasjonene ruller: noen vokser opp her, noen flytter ut, noen kommer tilbake med egne barn, og noen flytter hit for første gang. Hver runde i den rulleringen går gjennom skolen. Det er der en ny generasjon festes til bygda, og det er der de som allerede bor her, blir kjent med dem som kommer. Feiring har i dag en sammensetning av generasjoner som mange bygder ønsker seg: barn, unge foreldre, folk i arbeid og pensjonister, i samme lag, på samme dugnad, i samme gymsal. Den sammensetningen er ikke tilfeldig. Den er skolens verk.

Idretten i Feiring har skolen som adresse. I gymsalen går allidretten, innebandyen og voksentrimmen. Ballbingen og fotballbanen ved skolen har idrettslaget sørget for, tufteparken og gapahuken har foreldrene bygget på dugnad, og skiløypene starter på skoleplassen. Det er også kulturelle innslag i gymsalen hvor elevene inviterer alle som ønsker velkommen til allsang. Bygdas eldste og bygdas yngste møtes ved samme bord: ungdomstrinnet lager middag til pensjonistforeningen, og pensjonistene kvitterer med å steke vafler til elevene. Legges skolen ned, mister ikke bare elevene et bygg. Idrettslaget mister hallen sin, og det som i dag er en naturlig møteplass for å skape både samhold og aktivitet forsvinner.

Dette er ikke bare vår beskrivelse. Det er også kommunens. I Delrapport 1 står det om Feiring skole at «bygget og utearealene benyttes aktivt av lokale foreninger og organisasjoner på kveldstid, og skolen fungerer som en viktig samlingsplass i bygda», og at «det er etablert godt samarbeid med blant annet idrettslag, frivillige organisasjoner og pensjonistforening». Utrederne har med andre ord sett det samme som vi ser. Det som gjenstår, er at det får telle når beslutningen tas.

Forskningen forklarer hvorfor det er slik. Norsk bygdeforskning beskriver barns deltakelse i barnehage, skole og organiserte fritidsaktiviteter som den moderne mekanismen som fører foreldre sammen og bygger tillit og felles mening i et nærmiljø, og peker på at det er den desentraliserte tjenesteytinga, små skoler, barnehager og idrettsanlegg lagt til der folk bor, som styrker lokalsamfunn (Aarsæther, i Villa og Haugen, red., 2016). Skolen beskrives som bygdas samlingspunkt, og det advares mot en dominoeffekt når den forsvinner: aktiviteter flyttes ut av nærmiljøet, familier revurderer bosted og andre funksjoner følger etter (Villa, i samme verk). Nasjonale data viser at folk i bygder gjennomgående opplever sterkere fellesskap, mer nabokontakt og høyere tillit enn folk i byer, og samtidig at bygder er mer åpne for innflyttere enn stereotypiene tilsier (Farstad, i samme verk). Tallene er nasjonale og forskjellene til dels moderate, men mekanismen de beskriver, er den vi lever i.

6. Det som står for tur etterpå

> *«Uten skolen forsvinner ikke bare et skoletilbud. Det endrer grunnlaget for resten av bygda. Hvis skolen forsvinner, er det stor sjanse for at barnehagen også forsvinner. Etter det er det kanskje butikken som står for tur.»*

Feiring har i dag skole, barnehage, butikk, grendehus, idrettslag, kulturliv og et foreningsliv som holder alt dette i gang. Det er en komplett liten infrastruktur for et helt liv, og den henger sammen. Barnefamilier flytter hit fordi den finnes. Fjernes skolen, forsvinner det viktigste enkeltargumentet en barnefamilie har for å velge bygda, og da svekkes grunnlaget for alt det andre.

Det er ikke bare vår frykt. En helt tydelig studie, er en finsk registerstudie som følger skolekretser over tid, finner at folketallet i en krets faller raskere etter at skolen er lagt ned enn før, og raskere enn i sammenlignbare kretser som beholdt skolen (Lehtonen, 2021, referert i Solstad og Solstad, 2025). Vi bruker funnet med det forbeholdet at studien er finsk og at skolen er én av flere faktorer, men den peker i en tydelig retning og er den mest relevante forskningen som er tilgjengelig.

Og kommunens egen utredning sier det samme. Delrapport 2 skriver, med henvisning til Telemarksforsking og Nordlandsforskning, at tap av nærskolen påvirker tilhørighet, identitet, bosettingsmønster og investeringsvilje. Om alternativ 2 heter det at ungdomstrinnet er en viktig del av det lokale aktivitetsnivået, gjennom deltakelse i arrangementer og frivillige bidrag, og at bortfallet vil merkes i lokalsamfunnet. Om alternativ 3 erkjennes det at færre årstrinn kan gi lavere aktivitetsnivå og mindre bruk av bygget. Skaden er dokumentert av dem som utreder. Vi ber bare om at den veier.

Det handler også om barna, og om noe som er lett å overse i en strukturutredning: barns rett til å være en del av sitt eget nærmiljø. Barn lærer å forstå seg selv og verden i samspill med stedet de bor. Når de får være aktive deltakere der, på treninga, på dugnaden, i gymsalen, utvikler de en sterkere følelse av hvem de er og hvor de hører til. Et trygt nærmiljø forebygger utenforskap og fremmer god fysisk og psykisk helse, og det er den rammen som avgjør hvilke muligheter barn får til å utvikle seg. Familien er barnas viktigste sosiale arena, skolen den nest viktigste, og de to henger sammen gjennom noe så enkelt som at en venn kan bli med hjem etter skolen. Med tre mil mellom skole og hjem forsvinner den muligheten. Det norske skolesystemet bygger på nærskoler nettopp fordi skolen og nærmiljøet skal høre sammen. Da bør kommunen ta vare på de gode, trygge nærmiljøene den har, ikke forsøke å legge dem ned.

Kommunen har selv påpekt dette. Oppvekstplanen 2022 til 2032 slår fast at fritidsaktiviteter er «sterke faktorer i bekjempelse av utenforskap, ungdomskriminalitet og frafall i skole», at det er «et stort behov for flere trygge møteplasser i barn og unges oppvekstmiljø», og at slike tilbud skal finnes «uavhengig av hvor de bor». Planen erkjenner samtidig at kommunen må ta en sterkere rolle for å møte det den kaller dagens negative trend blant barn og unge. Vi kjenner oss lite igjen i den trenden her i Feiring, og vi tror ikke det er tilfeldig. Her er ungdommene kjent, sett og regnet med, og møteplassen finnes allerede. Den heter Feiring skole. Det er vanskelig å forstå at kommunen samtidig planlegger for flere trygge møteplasser og vurderer å avvikle en som fungerer.

Vi tror dette synes i resultatene. Skolens ledelse dokumenterte i 2014 at en svært høy andel av ungdommene fra Feiring skole fullfører videregående opplæring, langt over landssnittet (feiring.info, 30. oktober 2014). Tallene er tolv år gamle og bør oppdateres, men de peker i én retning. I et tidlig innsatsperspektiv er det ikke bare bygdas gevinst. Hver ungdom som fullfører, er en gevinst for samfunnsøkonomien i tiår framover, og den gevinsten står ikke i noen tabell i Delrapport 2.

7. Skolen er dimensjonert for bygda, og bygda svinger

Et premiss som ofte tas for gitt i strukturdebatter, er at bygdeskoler står halvtomme. For Feiring stemmer det ikke. Delrapport 1 oppgir kapasiteten ved Feiring skole til 132 elever. Ved tellingen rapportene bygger på, 1. oktober 2025, hadde skolen 123 elever, altså over 93 prosent utnyttelse. Dette skoleåret er elevtallet 109. Det er fortsatt over 80 prosent av kapasiteten Delrapport 1 oppgir, og det er langt fra en halvtom skole.

Vi skal ikke late som om tallet ikke svinger. Det gjør det, og det er slik det er i et lite samfunn. Når et stort tiendetrinn går ut og et lite førstetrinn kommer inn, eller når to familier flytter samme år, flytter elevtallet seg med ti prosent. Men den samme mekanismen virker andre veien. Generasjonene ruller: hus skifter eier, en ung familie med tre barn flytter inn, og tallet går opp igjen. Bygda har sett begge deler mange ganger. Prognosen fra 2020 anslo 113 elever for skoleåret 2025/26, og fasiten ble 123. Forskjellen på en prognose og en bygd er at prognosen leser en nedgang som en trend, mens bygda kjenner den som en bølge.

Vi merker oss at Delrapport 1 skriver at «skolebygget har trolig overkapasitet i årene som kommer». Et bygg som er over 80 prosent utnyttet også i et år med lavt elevtall, er etter vårt syn ikke en overkapasitet, og vurderingen hviler i sin helhet på prognoser vi kommer tilbake til. Vi noterer også at de to delrapportene oppgir ulik kapasitet for skolen vår: Delrapport 1 sier 132, Delrapport 2 legger til grunn en beregnet kapasitet på 150. Med 150 blir utnyttelsen i år 73 prosent, med 132 blir den 83. Hvilket tall som brukes, avgjør altså hvor mye overkapasitet man finner. Vi ber om at kommunen avklarer hvilket tall som gjelder, og hvorfor det er endret underveis.

8. Prognosene, og den utviklingen man selv skaper

Begrunnelsen for Feiringalternativene er framskrivninger som tilsier mellom 89 og 93 elever i 2030 og mellom 51 og 63 elever i 2040. Vi ber kommunen holde disse tallene opp mot tre forhold.

Det første er treffhistorikken. Prognosen fra 2020 anslo 113 elever ved Feiring skole for skoleåret 2025/26. Det faktiske tallet ble 123, om lag ti prosent høyere, og avviket er størst på ungdomstrinnet. Da arbeidskafeen på Fløygir diskuterte dette, sa en av deltakerne det slik: vi har fått befolkningsprognoser for Feiring før, og vi har slått dem hver gang. Skolens ledelse dokumenterte allerede i 2014 offentlig hvordan nedleggingsdebattene den gangen bygget på utdatert statistikk, og hvordan elevtallet vokste mens rapportene spådde nedgang (feiring.info, 30. oktober 2014). Mønsteret er ikke nytt. Det nye bør være at kommunen lærer av det.

Det andre er metodisk. Multiconsults demografirapport for Eidsvoll (november 2025) strekker seg til 2034, mens alternativene vurderes mot 2040, og Multiconsult tar selv forbehold om at nasjonale framskrivninger ikke alltid fanger lokale forhold. Bygdeforskningen er tydelig på at prognoser er mest usikre nettopp på lavt geografisk nivå, som en enkelt skolekrets, og at små samfunn fornyer seg gjennom tilflytting og generasjonsskifte som modellene systematisk undervurderer (Aasbrenn og Sørlie, og Grimsrud og Båtevik, i Villa og Haugen, red., 2016). Delrapport 2 valgte selv å utelate 2050-tallene fordi de var for usikre. Vi mener den samme edrueligheten tilsier stor varsomhet med å bygge et irreversibelt vedtak på 2040-tall for én krets.

Det tredje er det viktigste, og vi sier det med Feiringministerens egne ord:

> *«Hvis vi legger ned skolen fordi elevtallet forventes å gå ned, kan vi samtidig skape nettopp den utviklingen rapporten beskriver.»*

En skolenedleggelse er ikke en nøytral tilpasning til en prognose. Den er selv en kraft som driver prognosen. Kommunen velger ikke bare mellom strukturer. Den velger hvilken framtid prognosene skal få rett om.

9. Kommunen har plass i nord og trangt i sør. Det kan løses fra begge ender

Kommunen har selv beskrevet kapasitetsproblemet sitt. Delrapport 1 slår fast at det er «sannsynlig framtidig underkapasitet ved barneskoler i Sørbygda», der kommunen «benytter brakker på to skoler allerede», og «trolig overkapasitet i deler av Nordbygda». Kommunedirektøren oppga på informasjonsmøtet 24. juni at et hovedmål med utredningen er bedre kapasitetsutnyttelse i kommunens formålsbygg. Det målet deler vi. Uenigheten gjelder hvordan det skal nås.

Alternativene i Delrapport 2 løser problemet fra én ende: legge ned kapasitet i nord, og bygge ny i sør. Det finnes en annen ende. Kapasitetsproblemet kan også løses ved at kommunen legger til rette for at folk bosetter seg der skoleplassene allerede finnes. I kommuneplanens arealdel er det avsatt områder i Feiring til framtidige boligformål, og samfunnsdelen sier at veksten skal komme i hele kommunen. Sett sammen betyr det at bygdeutvikling i nord ikke er en motsetning til kommunens kapasitetsplanlegging. Det er den rimeligste formen for kapasitet kommunen har: en skole som er ferdig bygget og ferdig betalt, i en bygd med plass til flere. Hver familie som bosetter seg i Feiring, fyller en plass kommunen eier, i stedet for å utløse en brakke eller et nybygg kommunen må betale for.

Fylkesplanen som nå er på høring, sier det samme. Mens Eidsvoll har hatt skolestrukturen på høring, har Akershus fylkeskommune og Oslo kommune sendt forslaget til ny regional areal- og mobilitetsplan (RAMP) på høring, med frist 23. oktober 2026 og endelig vedtak planlagt i april 2027. Planen vil styre hvor det kan bygges boliger i Eidsvoll i årene framover, og den er direkte relevant for Feiring.

Planforslaget plasserer Eidsvoll i en kategori der minst 80 prosent av nye boliger skal komme i de prioriterte vekstområdene. Feiring er ikke et slikt område, og det vet vi godt. Men planforslaget sier samtidig at utvikling utenfor vekstområdene skal skje som vedlikeholdsvekst i etablerte tettsteder, med den uttrykkelige begrunnelsen at slik vekst styrker lokalsamfunn ved å utnytte den sosiale og tekniske infrastrukturen som allerede finnes. Grunnskolen er i planforslaget nevnt blant de nærtjenestene som skal være integrert i tettstedsstrukturen.

Skolen i Feiring er nettopp den sosiale infrastrukturen fylkesplanen snakker om. Den er ferdig bygget, ferdig betalt og i full drift. I planens logikk er den grunnlaget for at bygda i det hele tatt skal kunne ha vedlikeholdsvekst. Legger kommunen ned skolen, fjerner den med egne hender premisset for det handlingsrommet den regionale planen gir Feiring. Og rekkefølgen er i seg selv et poeng: kommunestyret skal etter planen fatte strukturvedtak 17. november 2026, mens fylkesplanen vedtas først i april 2027. Kommunen vurderer altså å avvikle sosial infrastruktur med varige virkninger før de regionale rammene for hvor folk skal kunne bo, er avklart. Vi ber om at sluttrapporten vurderer Feiring - alternativene opp mot forslaget til regional plan, og at kommunestyret ikke fatter irreversible vedtak om bygdas grunnstruktur før fylkesplanen er vedtatt.

Og legger kommunen ned skolen først og utvikler boligområdene etterpå, står den om få år med et økt kapasitetsbehov i Feiring og ingen skole. Da har den avviklet kapasitet den eide, for så å måtte bygge den opp igjen for egne penger.

10. Fjorden, veien og beredskapen

Feiring skiller seg fra resten av kommunen på ett punkt som ikke kan forhandles bort: geografien. Fylkesvei 33 er i praksis eneste hovedferdselsåre ut av bygda sørover. Delrapport 2 omtaler selv veien som farlig skolevei. Den er rasutsatt og har ved flere anledninger vært helt eller delvis stengt. Ved rapportens telling fikk 52 av 123 elever skoleskyss, flertallet nettopp fordi veien regnes som farlig.

Rapportens egen reiseveitabell viser hva alternativene betyr. Elever i øvre del av kretsen har i dag inntil 11 kilometer og 20 til 25 minutter til Feiring skole. Ved nedleggelse blir reiseveien 24 kilometer og 30 til 35 minutter til Langset, og 36 kilometer og 45 til 50 minutter til Vilberg, hver vei. Akershus fylkeskommunes veileder for skoleskyss angir at samlet reise- og ventetid hver vei bør begrenses til 45 minutter for 1. til 3. trinn, 60 minutter for 4. til 7. trinn og 75 minutter for 8. til 10. trinn. Ren kjøretid til Vilberg ligger allerede tett på normen før venting og vei til holdeplass er regnet med. Bak tallene ligger det ingen tabell fanger: fotballtreninga som ikke rekkes, leksene som gjøres på bussen, og kameraten som ikke kan bli med hjem fordi hjem er tre mil unna.

Timene på bussen tas fra noe. Mer tid til skoletransport gir mindre tid til søvn, til lek og til fritidsaktiviteter, og det er der grunnlaget for læring og trivsel legges. Barnekonvensjonen artikkel 31 gir barn rett til hvile og fritid, til lek og til å delta i kulturlivet, og pålegger det offentlige, også kommunen, å fremme disse mulighetene for alle barn. Retten til hvile og fritid underbygger barns rett til utvikling, og den speiler konvensjonens grunnsyn: barndommen har en egenverdi og er ikke bare en forberedelse til voksenlivet. En utredning som fører opp reisetid som en skysskostnad, har ikke regnet med det. For et barn i Feiring er femti minutter hver vei ikke en budsjettpost. Det er treninga som er over før du kom, og kvelden som ble kortere.

Helsedimensjonen er dokumentert i norsk forskning: elever som skysses er som gruppe i dårligere fysisk form enn de som går eller sykler, lang daglig skyss er forbundet med mer helseplager, og om lag hver fjerde elev med skyss rapporterer fysiske plager av reisen (Solstad og Solstad, 2015). Kommunen har i folkehelsestrategien forpliktet seg til å styrke aktiv skolevei, der Eidsvoll ligger på om lag 52 prosent mot et nasjonalt mål på 80. Å bytte ut gange og sykkel i nærmiljøet med opptil en time daglig busstid går i stikk motsatt retning.

Og over alt dette ligger beredskapen. Reisen til mottaksskolene går rundt til den andre siden av fjorden Mjøsa. Fylkesvei 33 stenges, og det skjer på to måter: planlagt, når det arbeides på veien, og akutt, når fjellet beveger seg. Bygda har opplevd begge deler. Veien har tidligere blitt stengt på dagen og holdt helt stengt i flere uker på grunn av bevegelse i fjellet ved Byrudberga. I sommer var den stengt i ukevis for utbedring av ei bru, altså nødvendig vedlikehold som ikke handlet om rasfare, og uten at det fantes noen beredskapsløsning for dem som bor innenfor. Den har også vært helstengt i en uke for planlagt arbeid ved Byrud, og i kommunens egen melding om den stengingen het det at skolebussen skulle slippes gjennom «så langt det er mulig». Poenget er ikke at veien vedlikeholdes dårlig. Poenget er at den eneste veien stenges også når den vedlikeholdes godt, og at ingen av gangene fantes det en plan for barna innenfor. Fylkeskommunen har etter eget utsagn brukt nær 20 millioner kroner på ekstraordinær rassikring av strekningen i løpet av noen få måneder, og med det arbeidet som nå planlegges, må bygda regne med flere stenginger i årene som kommer.

De dagene veien er stengt, vil barna befinne seg på motsatt side av fjorden fra hjemmet sitt, med den forbindelsen de kom på brutt. Vi kan ikke se at dette er risikovurdert noe sted i høringsgrunnlaget, og kommunen har selv varslet at ROS-analysen først kommer i sluttrapporten. En kommune kan ikke fatte et strukturvedtak som daglig plasserer en hel bygds barn på feil side av en fjord i forhold til en rasutsatt vei, uten at nettopp det er utredet, vektet og besluttet med åpne øyne. Vi krever at beredskap gjøres til et formelt beslutningskriterium.

Samtidig er veien i ferd med å utbedres. Akershus fylkeskommune skriver selv at de skal bygge ny fylkesvei 33 ved Byrudberga, 2 400 meter utbedring med om lag 650 meter tunnel, og en mulighetsstudie fylkeskommunen la fram i sommer anbefaler en ny tunnelløsning som skjermer trafikken fra de rasutsatte partiene. Fylkesråden for samferdsel har sagt seg enig i at tunnel er den beste løsningen, og målet er å konkludere i høst. Fylkeskommunen planlegger dessuten gang- og sykkelvei gjennom Feiring. Premisset for hele Feiring-vurderingen er altså i bevegelse, i samme høst som kommunen skal stemme. En trygg adkomst gjennom Byrudberga vil gjøre Feiring til det attraktive bostedet det allerede er, også for dem som i dag lar veien avgjøre. Det gir tilflytting, ikke nedbygging. Å legge ned skolen i det øyeblikket veien endelig blir trygg, ville være å gi bort gevinsten av en stor fylkeskommunal investering før den er tatt ut.

11. Regnestykket, slik det står i kommunens egne papirer

> *«Hva er den egentlige kostnaden ved å legge ned en skole, og hvordan måler vi verdien av det vi risikerer å miste?»*

Vi ber kommunestyret lese de økonomiske avsnittene i Delrapport 2 nøye, for de bærer ikke den konklusjonen mange later til å ta for gitt. Rapportens egne beregninger for Feiring-alternativene er:

- **Alternativ 1 (full nedleggelse):** 3,2 årsverk, utelukkende ledelse og administrasjon. Rapporten forutsetter selv at pedagoger og fagarbeidere følger elevene, fordi Feiring ligger tett på pedagognormen. Mot dette står en merkostnad for skoleskyss på 458 000 kroner i året, og et redusert investeringsbehov på 27 millioner kroner over ti år, men bare dersom bygget avhendes, og rapporten anslår selv lav salgsverdi.
- **Alternativ 2 (flytte 8. til 10. trinn):** 0,6 årsverk. Rapporten skriver rett ut at alternativet gir begrensede besparelser, at investeringsbehovet i hovedsak består fordi bygget fortsatt skal drives, og at Vilberg trolig får økt ressursbehov.
- **Alternativ 3 (flytte 5. til 10. trinn):** om lag 1,2 årsverk.

Dette er hele den dokumenterte driftsgevinsten som skal veies mot en rasutsatt skolevei, et splittet fagmiljø, en dokumentert risiko for bygdas bosetting og en erkjent svekkelse av lokalsamfunnet. Hovedutvalget ba i sak 26/11 av 12. mai uttrykkelig om at Delrapport 2 skulle vise reell netto økonomisk effekt per alternativ, inkludert skyss, investeringer, overgangskostnader, drift og vedlikehold. Den beregningen er ikke levert. Delrapport 2 sier selv at de prissatte virkningene først kommer i sluttrapporten. Innbyggerne bes altså mene noe om alternativer hvis faktiske økonomi ingen ennå kjenner.

Forskningen forklarer hvorfor gevinsten er så liten. Den norske gjennomgangen av driftsøkonomien ved skolestørrelse plasserer brekket i kostnadskurven per elev ved om lag 30 elever; over dette nivået er en skole ikke dyr per elev på en måte som gir stor innsparing ved nedlegging (Solstad og Solstad, 2025). Feiring har godt over hundre. Andre kommuner har nylig regnet på det samme og landet motsatt av det Eidsvolls utredning legger opp til: i Drammen valgte kommunestyret å ikke legge ned noen av skolene som var vurdert, med den offentlige begrunnelsen at de langsiktige kostnadene ved nedlegging er langt større enn det kortsiktige underskuddet ved å drive noen skoler med ledig kapasitet, og at en skole som ikke legges ned, er en investering i innbyggervekst (Lund, Utdanningsnytt, 25. mars 2026). Vi ber Eidsvoll regne nåverdi over tiår, ikke over en fireårig økonomiplan.

12. Alternativ 2 og 3 er nedbygging i to trinn

Alternativ 2 og 3 kan framstå som kompromisser. Det er de ikke, og Delrapport 2 dokumenterer selv hvorfor. Gevinsten er nesten null, bygget skal fortsatt driftes for de gjenværende trinnene, og rapporten erkjenner at et redusert elevgrunnlag gjør både læringsmiljø og fagmiljø mer sårbart, gjør det vanskeligere å rekruttere og beholde ansatte, og gir mindre fleksibilitet i driften. Man vedtar med andre ord den skjørheten som i neste runde vil bli brukt som argument for full nedleggelse.

Alternativene strider dessuten mot den forskningen som oftest brukes for å forsvare store skoler. Thomas Nordahls egen gjennomgang fra 2022 konkluderer med at det er liten sammenheng mellom skolestørrelse og elevenes læring, og at et eventuelt vendepunkt ligger ved 500 til 700 elever, langt over det som er aktuelt for Feiring i noe alternativ. Den samme gjennomgangen finner ingen sammenheng mellom skolestørrelse og trivsel eller mobbing. Men selv den som legger til grunn at større er bedre, må se at alternativ 2 og 3 taler mot seg selv: de gjør skolen i Feiring mindre enn den er i dag, og læringsmiljøet fattigere etter deres egen målestokk. Man beholder en skole man samtidig har svekket med vedtak.

Dessuten er Feiring skole bygget rundt 1 til 10-løpet som en helhet. Lærere underviser på tvers av trinn, faglig kompetanse fra ungdomstrinnet kommer barnetrinnet til gode, og overgangene skjer trygt innenfor ett miljø. Skolens ledelse forklarte dette offentlig allerede i 2014: fjernes ungdomstrinnet, forringes samtidig barnetrinnet, fordi lærerkreftene deles på tvers av hele løpet (feiring.info, 2014). Aldersblanding er ikke en nødløsning skolen har måttet ty til fordi den er liten. Det er en måte å drive skole på som bygger på hvordan barn faktisk lærer: i samspill med andre barn, der aldersblandede grupper gir elevene en mulighet til å hjelpe og lære av hverandre som aldersdelte klasser ikke gir (Sætherstuen, Jevnaker og Mork, Nærmiljøskoler og aldersblanding, 2016). Forskningen på fådelte skoler viser det samme: aldersblanding gir bredere sosial samhandlingskompetanse, de eldste utvikles av ansvaret og de yngste trygges av rollemodellene (Kvalsund 2004 og Berg-Olsen 2008, referert i Solstad, Bedre skole 3/2016). Berg-Olsen fant også at små skoler i åpne lokalsamfunn har de beste forutsetningene for læring som er forankret i stedet, der samhandlingen med lokale ressurspersoner skjer naturlig. Det kjenner vi igjen, og det er den nærmiljøpedagogikken Sætherstuen, Jevnaker og Mork beskriver: når skolen bruker nærmiljøet som direkte læringsarena, med skogen, fjorden, gardene og foreningslivet, utvides barnas sosiale arena, det blir lettere å arbeide på tvers av fag, og barna får en tilhørighet til stedet som ikke lar seg undervise fram i et klasserom tre mil unna.

13. Om fagmiljøet, uten å pynte

> *«Det betyr ikke at en liten skole automatisk er bedre enn en stor skole. Men det betyr at vi må være forsiktige med å tro at det finnes en fasit på hva som er best for alle barn.»*

Vi skal ikke plukke ut bare de delene av rapporten som passer oss. Delrapport 1 peker på at Feiring skole har hatt en noe høyere andel undervisningspersonale uten godkjent utdanning på de laveste trinnene, og forklarer det selv med at flere lærere har stått lenge i jobben og ikke oppfyller nyere formelle kompetansekrav. Det er en reell merknad. Men svaret på at noen lærere mangler formell fordypning, er å gi dem den, ikke å legge ned skolen de underviser ved. Målrettet videreutdanning for noen få ansatte koster en brøkdel av en strukturendring, og beholder både lærerne og skolen i bygda. Vi ber om at kompetanseheving utredes som et selvstendig tiltak, side om side med strukturalternativene.

Samtidig hører hele bildet med, og det står i samme rapport: Feiring skole har en stabil ansattgruppe, godt arbeidsmiljø og tette relasjoner mellom ansatte og elever, skolen overholder lærernormen på flere trinn, og elevundersøkelsen viser relativt gode resultater,

med snitt på 4 eller høyere av 5 på trivsel, støtte fra lærer, støtte hjemmefra, læringskultur og felles regler. Det er kommunens egen vurdering. Vi vil også minne om at påstanden om at små skoler er faglig svakere, ikke har forskningsmessig dekning i norsk grunnskole. Den mest siterte kilden for påstanden bygger på studier av store amerikanske high schools (Solstad, Bedre skole 3/2016, med videre henvisninger). Den forskningen er forankret i amerikansk utdanningstenkning, og den lar seg ikke uten videre overføre til norsk skole, som bygger på et annet verdigrunnlag: en lovfestet formålsparagraf om fellesskap, likeverd og danning, ikke bare målbare prestasjoner. Det er ikke bare skolestørrelsen som er en annen. Det er hva skolen er til for.

14. Barnas stemme

Barn har etter Grunnloven § 104 og barnekonvensjonen artikkel 12 rett til å bli hørt i saker som angår dem, og det er kommunen som har plikten til aktivt å legge til rette for det. FNs barnekomité har slått fast at ansvaret for å virkeliggjøre denne retten gjelder uavhengig av tilgjengelige økonomiske ressurser, og Senter for menneskerettigheter skriver i sitt hefte til kommunene at en beslutningsprosess der barns medbestemmelse ikke er ivaretatt, kan utgjøre en saksbehandlingsfeil. Vi vil derfor beskrive, nøkternt og i rekkefølge, hva som har skjedd med barnas medvirkning i denne prosessen, slik bygda har opplevd det.

I juni skulle hovedutvalget besøke skolene. Feiring skole hadde gjort seg klar, med bannere og barnetegninger. Befaringen ble avlyst kvelden før, 8. juni, med begrunnelse i lav påmelding. I august fikk skolene beskjed om at det skulle arrangeres et Elevenes kommunestyre 1. september, der elevrådene skulle presentere skolene sine for politikerne. Elevene fikk rundt to uker i skolestartsperioden til å konstituere elevråd og forberede seg. De gjorde det. Så ble også dette møtet avlyst. Samtidig har kommunen åpnet for at klasser kan sende inn uttalelser etter et undervisningsopplegg, med frist 25. september, femten dager etter at høringen lukkes 10. september.

To ganger har kommunen satt av tid til å møte barna i denne saken. Begge gangene ble det avlyst. Elevrådet ved Feiring skole har likevel skrevet og levert sitt eget høringssvar, på eget initiativ og, etter det vi har fått opplyst, uten hjelp fra skolen. De har lest dokumentene og skrevet med egne ord, i skolestartukene, uten at noen ba dem om det. Vi er stolte av engasjementet de unge i bygda viser og ansvaret de tar, og vi er bekymret: barna i bygda har vist mer utholdenhet i å bli hørt enn systemet har vist i å høre dem. Hovedutvalget så selv dette komme og ba allerede i mai om at høringspartene måtte få reelt grunnlag for medvirkning, «særlig når høringsperioden går gjennom sommeren». Vi ber om at kommunen sørger for at elevene faktisk møter dem som skal beslutte, før vedtak, og at innspill som kommer etter 10. september får samme formelle status som ordinære høringssvar.

> *«Vi må tørre å spørre: hvem sitt perspektiv legger vi til grunn når vi definerer hva som er det beste for barnet?»*

15. Barnets beste som grunnlag for beslutningen

En av samfunnets viktigste oppgaver er å legge til rette for at barn og unge vokser opp under trygge forhold. Barnets beste er derfor et grunnleggende hensyn i alle beslutninger som berører barn og unge, og barnekonvensjonens artikkel 3 slår fast at hensynet skal komme inn i alle handlinger som berører barn. Senter for menneskerettigheter ved Universitetet i Oslo skrev i 2005, på oppdrag fra Barne- og familiedepartementet, et eget hefte til kommunene om hva dette krever av dem. Heftet er tydelig: konvensjonen er særlig relevant for kommunene, fordi kommunale beslutninger og prioriteringer ofte får direkte og umiddelbar betydning for barn, og barnets beste er et viktig hensyn ved fordeling av ressurser, prioritering av oppgaver, planlegging, budsjettering og vedtak. Vi legger heftet til grunn i det følgende.

Samtidig finnes det ingen entydig definisjon av hva som ligger i begrepet. Det kan fylles med ulike forståelser og perspektiver, og hvilke verdier som vektlegges, vil ha stor betydning når den endelige avgjørelsen om skolestrukturen skal tas. Heftet beskriver dette som et handlingsrom for kommunene. Vi vil legge til: og et tilsvarende ansvar. For konvensjonen krever at kommunen faktisk foretar en vurdering av hva som er til det beste for de barna som berøres, ut fra deres konkrete situasjon. Vurderingen er sammensatt og må gjøres på bakgrunn av mange faktorer, og FNs barnekomité har pekt på at barn må få delta i planlegging og beslutninger som gjelder skole og lokale tjenester.

Heftet er også tydelig på hvor mye hensynet skal veie. Det skal «komme i fremste rekke», og det skal «veie tungt, og i de fleste tilfeller være avgjørende». Der andre hensyn likevel vinner, krever konvensjonen at beslutningstakerne veier barnets beste opp mot dem og begrunner hvorfor barnets beste ikke kunne være avgjørende. Og vurderingen skal synliggjøres: det bør gå tydelig fram av saksdokumentene at det er vurdert om saken berører barn, hva barnets beste er, og at det er lagt stor vekt på det. Som eksempel nevnes Larvik kommune, som har lagt «konsekvenser for barn og unge» inn som fast vurderingstema i malen for alle saker til kommunestyret. Vi anbefaler Eidsvoll det samme.

For barn som vokser opp i en bygd, er nærmiljøet og skolen en viktig del av hverdagen og oppveksten. Tilhørighet, identitet, trygghet og kjennskap til menneskene og omgivelsene rundt seg er verdier som er vanskelige å måle økonomisk, men som har stor betydning for barns utvikling. I jakten på de mest kostnadseffektive løsningene kan man miste av syne det verdigrunnlaget som handler om det mellommenneskelige, og da endres også forståelsen av hva som er barnets beste. Bygdas trygge rammer, og den nære tilknytningen mellom barn, familie, skole og nærmiljø, bør derfor være en del av vurderingen.

Kommunen har et selvstendig ansvar for å legge til rette for barnets fysiske, psykiske, åndelige, moralske og sosiale utvikling. Konvensjonen beskriver selv hva utdanningen skal ta sikte på (artikkel 29): å utvikle barnets fulle potensial, fremme respekten for menneskerettighetene, gi barnet en følelse av identitet og tilhørighet, evne til å sosialisere og respekt for naturmiljøet. Det er verdt å legge merke til hvor mye av dette som handler om sted, og hvor lite som handler om størrelse.

Heftet avslutter med en sjekkliste for kommunale beslutninger som berører barn. Vi gjengir noen av spørsmålene, fordi de treffer denne saken uvanlig presist: Har barn og unge fått sagt sin mening? Har barnet fått god og tilrettelagt informasjon om ulike alternativer og deres konsekvenser? Hva er gjort for å utrede barnets beste i denne konkrete situasjonen? Har barnets beste vært det avgjørende momentet i beslutningen, og hvis ikke, hva veier tyngre? Har jeg tilstrekkelig grunnlag for beslutningen? Vi ber om at hvert medlem av kommunestyret stiller seg disse spørsmålene før det stemmer 17. november, og at svarene går fram av sluttrapporten.

Satsing på kommunens barn er en satsing på kommunens framtid. Det er heftets egne ord, og vi gjør dem til våre. Kortsiktige innsparinger og kutt i tilbudet til barn og unge kan gi motsatt effekt på lengre sikt. Økonomiske hensyn må derfor ikke vurderes isolert, men veies opp mot hvilke konsekvenser en nedleggelse kan få for barnas trygghet, tilhørighet, utvikling og framtid. Vi ber om at den vurderingen av barnets beste som er varslet i sluttrapporten, gjøres slik: konkret, for barna i Feiring, med bygdas rammer som en del av grunnlaget, og ikke som en formulering som legges til etter at regnestykket er gjort.

16. Et grunnlag kommunen selv kaller uferdig, og et nullalternativ som ikke er nøytralt

Kommunen er selv ærlig om grunnlagets begrensninger. I høringsbrevet av 24. juni står det at «Utredningen for framtidig barnehage- og skolestruktur er ikke ferdig». Delrapport 2 sier at de prissatte virkningene, den samlede sammenstillingen, vektingen, ROS-analysen og den konkrete vurderingen av barnas beste per alternativ først kommer i sluttrapporten, som legges fram etter at høringsfristen er ute. Innbyggerne uttaler seg altså om ett grunnlag, mens kommunestyret i november vedtar på et annet som ingen høringspart har fått se. Det står i et anstrengt forhold til kravet om at en sak skal være så godt opplyst som mulig før vedtak (forvaltningsloven § 17), og til formålet med høring overhodet. Løsningen koster lite: legg de avgjørende analysene ut til en ny, kort høringsrunde når de foreligger.

Det tyngste metodiske problemet gjelder alternativ 0. Etter statens egne krav til utredninger skal nullalternativet være en forsvarlig videreføring av dagens situasjon, den nøytrale referansen alt annet måles mot (Finansdepartementets rundskriv R-109/2021 og DFØs veileder). I Delrapport 2 er alternativ 0 noe annet: dagens struktur pluss hele innsparingskravet, med «omfattende reduksjoner i tjenestetilbudet», og med konsekvenser som «ikke fullt ut [er] utredet». Når referansen er en skole man på forhånd har bestemt skal bli dårligere, ser enhver strukturendring bedre ut enn den er. Det finnes også en tallmessig skjevhet: høringsbrevet gjengir selv at «Innsparingsmandatet er 30 mill. i 2028», mens nullalternativet er lastet med de 40 millionene som gjelder hele oppvekstområdet. Vi ber om et nullalternativ i tråd med R-109/2021, og en tydelig redegjørelse for hvilket tall som er premiss.

Vi minner til slutt om rammene som gjelder uansett: en strukturendring kan ikke vedtas som et rent budsjettiltak, men krever egen og forsvarlig saksbehandling (Udir-2-2012 og Sivilombudets sak 2010/868). Elevene har rett til skole i nærmiljøet, og nærhet til hjemmet skal tillegges særlig vekt (opplæringslova § 2-6). Barnets beste skal vurderes konkret (opplæringslova § 10-1, Grunnloven § 104, barnekonvensjonen artikkel 3). Og det fagmiljøet som utreder Eidsvoll, har selv publisert anbefalinger for gode strukturprosesser (Telemarksforsking rapport 931, 2026): tidlig og reell medvirkning før alternativene låses, realistiske nettoberegninger, avbøtende tiltak planlagt sammen med vedtaket, og forankring i langsiktig planlegging framfor enkelttiltak utløst av kortsiktig økonomi. Vi ber om at sluttrapporten viser, punkt for punkt, hvordan hvert av disse rådene er fulgt i Eidsvoll.

17. Kommunen har allerede sagt ja til bevarende modeller

I vedtaket 23. juni slo kommunestyret fast et prinsipp vi mener er klokt: at utredningen også skal se på «andre organisatoriske og strukturelle modeller som kan bidra til å opprettholde eller videreutvikle et lokalt tilbud». Det er et godt prinsipp, fordi det gir kommunestyret noe å velge mellom, og fordi det setter utvikling og forsterkning på linje med avvikling som utredningstema.

For Feiring er det ikke gjort. De tre alternativene som gjelder oss, innebærer alle nedleggelse eller nedbygging. Kommunestyret får i november tre måter å bygge ned Feiring skole på, og ingen måte å beholde og styrke den på. Vi ber om at sluttrapporten inneholder minst én slik modell for Feiring, utredet like grundig som nedleggingsalternativene. Uten den er det ikke et reelt valg som legges på bordet.

Det ville også være i tråd med kommunens egne planer. Kommuneplanens samfunnsdel 2026 til 2038 legger by- og bygdeutvikling og levende lokalsamfunn til grunn, og sier at veksten skal komme i hele kommunen. Oppvekstplanen forplikter på et likeverdig oppvekstmiljø uavhengig av hvor barn bor. Folkehelsestrategien forplikter på aktiv skolevei. Alternativ 1, 2 og 3 trekker i motsatt retning av samtlige. Vi ber om at sluttrapporten vurderer

hvert alternativ eksplisitt mot disse planene, slik at kommunestyret ser målkonfliktene svart på hvitt før det stemmer.

18. Feiringregjeringas krav

Som vi innledet med i punkt 2, ber Feiringregjeringa Eidsvoll kommune om følgende:

17. **Legg bort alternativ 1, 2 og 3** og legg til grunn at Feiring skole består som en hel, fådelt 1 til 10-skole.
18. **Utred minst én bevarende modell for Feiring,** i tråd med prinsippet kommunestyret selv vedtok 23. juni, like grundig som nedleggingsalternativene.
19. **Etabler et forsvarlig nullalternativ** etter R-109/2021, og redegjør for hvilket innsparingstall som er premiss.
20. **Legg fram reell netto økonomisk effekt per alternativ,** slik hovedutvalget ba om i mai, inkludert skyss, mottaksskoler, overgangskostnader, drift og vedlikehold.
21. **Gjennomfør en ny, kort høringsrunde** når prissatte virkninger, ROS-analyse og vurderingen av barnets beste per alternativ foreligger, før politisk behandling.
22. **La barna møte dem som beslutter,** før vedtak, og gi innspill som kommer etter 10. september samme formelle status som ordinære høringssvar.
23. **Gjør vurderingen av barnets beste synlig i saksdokumentene,** gå gjennom sjekklista i heftet fra Senter for menneskerettigheter før vedtak, og innfør «konsekvenser for barn og unge» som fast vurderingstema i saksframlegg til kommunestyret.
24. **Gjør beredskap og geografi til formelle beslutningskriterier,** med egen risikovurdering av skoleveien langs fylkesvei 33, inkludert stengt vei mens barna er på motsatt side av fjorden.
25. **Avklar skolens kapasitet,** 132 eller 150, og begrunn vurderingen av overkapasitet ut fra det riktige tallet.
26. **Utred kompetanseheving ved Feiring skole som selvstendig tiltak,** side om side med strukturalternativene.
27. **Vurder alternativene mot kommunens egne planer og mot forslaget til regional areal- og mobilitetsplan,** og fatt ikke irreversible vedtak om bygdas grunnstruktur før fylkesplanen er vedtatt i april 2027.
28. **Utred vekst i nord som løsning på underkapasiteten i sør,** med de arealene som allerede er avsatt til bolig i Feiring, før kapasitet kommunen eier i nord avvikles.

19. Spørsmål vi ber besvart i sluttrapporten

1. Hvilken kapasitet gjelder for Feiring skole, 132 som i Delrapport 1 eller 150 som i Delrapport 2, og hva er begrunnelsen for endringen?
2. Vil sluttrapporten inneholde minst ett alternativ der Feiring skole består og videreutvikles, og hvordan vil det bli utredet?
3. Hvilken samlet reise- og ventetid, ikke bare kjøretid, legges til grunn for elever fra øvre del av Feiring skolekrets i hvert alternativ, og hvordan forholder den seg til fylkeskommunens normer per trinn?
4. Hvilken beredskapsløsning gjelder for elever fra Feiring ved stengt fylkesvei 33 i alternativ 1, 2 og 3, og hvor er den risikovurdert?

5. Hva er beregnet reell netto årlig effekt av hvert Feiring-alternativ når skyss, ressursbehov ved mottaksskolene og overgangskostnader er trukket fra, og hvilket usikkerhetsspenn ligger i beregningen?
6. Når og hvordan vil elevene ved de berørte skolene faktisk møte hovedutvalget før vedtak, gitt at befaringen 9. juni og Elevenes kommunestyre 1. september begge ble avlyst?
7. Hvordan er Feiring-alternativene vurdert opp mot forslaget til regional areal- og mobilitetsplan, som nevner grunnskolen blant nærtjenestene og legger vedlikeholdsvekst utenfor vekstområdene til grunn?
8. Hvordan er muligheten for å løse underkapasiteten i Sørbygda gjennom boligutvikling i Nordbygda, der skolekapasiteten allerede finnes, vurdert i utredningen?
9. Er Feiring-alternativene vurdert i lys av fylkeskommunens planlagte tunnel og utbedring av fylkesvei 33 gjennom Byrudberga, som fylkesrådet tar sikte på å konkludere om i høst?

20. Til slutt

Feiring ber ikke om særbehandling. Vi ber om at kommunen tar sitt eget kunnskapsgrunnlag på alvor: tallene som viser marginal gevinst, konsekvensbeskrivelsene som erkjenner skaden, rapporten som selv kaller skolen bygdas samlingsplass, veilederne som krever en redelig referanse, planene som lover levende bygder, fylkesplanen som ber oss bygge videre på det vi har, og forskningen som forteller hva en skole betyr for et lokalsamfunn og hva som skjer når den forsvinner.

Vi ønsker oss en kommune med yrende liv fra sør til nord, der en selv kan velge om en vil bo landlig og tett på naturen, eller mer urbant i tilknytning til de sentrale knutepunktene. Eidsvoll har begge deler, og det er en styrke.

> *«Det bør ikke være nødvendig å måtte velge bort det ene for å få plass til det andre.»*

Nedleggelse av hele eller deler av Feiring skole gir ikke nødvendigvis store økonomiske gevinster i et langsiktig perspektiv. Men det vi risikerer å miste, vil føre til så store endringer at de vanskelig lar seg reversere. En bygd bygges over generasjoner og kan rives på et budsjettmøte. Feiring har skole, barnehage, butikk, grendehus, idrettslag, kulturliv, foreningsliv, tilflytting og et elevtall som har slått prognosene før. Det er ikke et problem som skal saneres. Det er en ressurs Eidsvoll bør bygge videre på.

Feiringregjeringa stiller seg til disposisjon for kommunen i det videre arbeidet. Dere er hjertelig velkomne til Feiring, til skolen, til Fløygir og til bygda, når det måtte passe. Vi viser gjerne fram det vi ber dere ta vare på.

Med vennlig hilsen, på vegne av Feiringregjeringa
Linda Kristiansen Dokken
Feiringminister

Kilder

Kommunens egne dokumenter

- Eidsvoll kommune: Høring og offentlig ettersyn, utredning av barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll kommune 2026, brev av 24. juni 2026, ref. 26/4027.
- Eidsvoll kommunestyre: sak 26/80, vedtak 23. juni 2026, herunder bestillingen av modeller som kan opprettholde eller videreutvikle lokale tilbud.
- Eidsvoll kommunestyre: sak 25/137, budsjettvedtak 16. desember 2025, innsparingsmandat 30 millioner kroner i 2028.
- Hovedutvalg for oppvekst og opplæring: sak 26/11, vedtak 12. mai 2026.
- Oslo Economics og Telemarksforsking: Fremtidig barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll kommune, Delrapport 1 (mai 2026) og Delrapport 2 (juni 2026).
- Eidsvoll kommune: Kommuneplanens samfunnsdel 2026 til 2038 og kommuneplanens arealdel; Oppvekstplan 2022 til 2032; Forslag til folkehelsestrategi; Trafikksikkerhetsplan 2017 til 2028.
- Kommunedirektørens presentasjon på åpent informasjonsmøte om barnehage- og skolestruktur, kommunestyresalen 24. juni 2026.
- Politisk plattform for flertallet i Eidsvoll kommunestyre, signert 16. oktober 2023.
- Multiconsult: Befolkningsprognoser 2025 til 2034 for Eidsvoll kommune, 14. november 2025.
- Norconsult: Prognoserapport for Eidsvoll kommune, 2020.
- Administrasjonens informasjon til skolene om elevmedvirkning i høringen, august 2026, med frist 25. september 2026 for klassevise uttalelser.

Regional plan og fylkesvei 33

- Akershus fylkeskommune og Oslo kommune: Forslag til regional areal- og mobilitetsplan for Oslo og Akershus, på høring 29. juni til 23. oktober 2026, endelig vedtak planlagt april 2027.
- Akershus fylkeskommune: prosjektside for Byrudberga, ny fylkesveg 33 (afk.no), og pressemelding om mulighetsstudie for Byrudberga, juli 2026.
- Eidsvoll kommune: melding på kommunens nettside om helstenging av fylkesvei 33 ved Byrud i forbindelse med arbeid på veien.
- Eidsvoll Ullensaker Blad 27. april og 5. juli 2026, og Oppland Arbeiderblad 3. juli 2026: omtale av rassikring, stenging og mulighetsstudien for Byrudberga.

Lov, rundskriv og forvaltningspraksis

- Grunnloven § 104. Opplæringslova (lov 9. juni 2023 nr. 30) §§ 2-6 og 10-1. Forvaltningsloven § 17. FNs barnekonvensjon artikkel 3, 12, 29 og 31, og FNs barnekomités generelle kommentarer om barnets beste og barns deltakelse.
- Utdanningsdirektoratet: rundskriv Udir-2-2012. Sivilombudet: sak 2010/868.
- Senter for menneskerettigheter, Universitetet i Oslo: FNs barnekonvensjon: fra visjon til kommunal virkelighet. Informasjonshefte utarbeidet på oppdrag fra Barne- og familiedepartementet, 2005 (Emberland, Scheie og Sandberg; bestillingsnr. Q-1078B). Heftet er fra før Grunnloven § 104 (2014) og ny opplæringslov (2023), og brukes her for prinsippene om barnets beste, vekting, synliggjøring og sjekklista, ikke for lovhenvisningene.
- Finansdepartementet: rundskriv R-109/2021, og DFØs veileder i samfunnsøkonomiske analyser.
- Akershus fylkeskommune: veileder for skoleskyss i grunnskolen, veiledende normer for reise- og ventetid per vei, gjengitt i Delrapport 2.

Forskning og faglitteratur

- Telemarksforsking og Nordlandsforskning: rapport 931 om skolenedleggelser, 2026 (Storm m.fl.).
- Solstad, Karl Jan og Solstad, Marit: Små skolar og kortreiste elevar, Oplandske Bokforlag, 2025.
- Solstad, Karl Jan og Solstad, Marit: Meir skyss, mindre helse? NF-rapport 7/2015, Nordlandsforskning.
- Solstad, Karl Jan: Nedlegging av skular, grunnar og konsekvensar, Bedre skole 3/2016.
- Lehtonen, Olli: registerstudie av skolenedlegging og befolkningsutvikling i finske skolekretser, 2021, referert i Solstad og Solstad (2025).
- Villa, Mariann og Haugen, Marit S. (red.): Lokalsamfunn, Cappelen Damm Akademisk, 2016. Kapitlene av Villa, Aarsæther, Farstad, Aasbrenn og Sørlie, og Grimsrud og Båtevik.
- Kvalsund, Rune (1995 og 2004) og Berg-Olsen, Anita (2008), referert i Solstad (2016) og Solstad og Solstad (2025).
- Nordahl, Thomas: litteraturgjennomgang om skolestørrelse, læring og trivsel, 2022, referert i Solstad og Solstad (2025).
- Sætherstuen, Randi Karin, Jevnaker, Hanne og Mork, Dag Bjørnar: Nærmiljøskoler og aldersblanding, Pedlex, Oslo, 2016 (ISBN 9788278419540).

Lokale og redaksjonelle kilder

- Rektor og assisterende rektor ved Feiring skole: Mytene om Feiring skole, feiring.info, 30. oktober 2014.
- Feiringregjeringa og FAU ved Feiring skole: arbeidskafeer på Fløygir 19. august og 3. september 2026. Sitatene i dette svaret er Feiringministerens egne, fra innledningen 19. august og fra arbeidet med svaret.
- Lund, Herman Ekle: En skole som ikke legges ned er en investering i fremtiden, Utdanningsnytt, 25. mars 2026.
- Eidsvoll Ullensaker Blad: omtale av den avlyste befaringen, juni 2026.

Høringssvar – forslag om nedleggelse av Eidsvoll Verk skole

Utredning av skolestruktur i Eidsvoll kommune

Til: Eidsvoll kommune
Fra: Erlend Rønning, pappa til elev i 4. klasse ved Eidsvoll Verk skole
Dato: 8. september 2026

Jeg støtter ikke forslaget om å legge ned Eidsvoll Verk skole!

Dette svaret er mitt eget, som privatperson og pappa. Jeg er også FAU-leder ved skolen og har vært med på å skrive FAUs høringssvar, men her skriver jeg på egne vegne.

Jeg er innflytter og flyttet hit fra Oslo fordi Eidsvoll Verk gjorde det mulig å etablere seg trygt, med skole og barnehage i gangavstand og tog til jobb. Det kommer jeg tilbake til.

Til daglig jobber jeg som prosjektleder og rådgiver, og har ledet store prosjekter i både privat og offentlig sektor. En stor del av jobben min er å vurdere om et beslutningsgrunnlag er godt nok før noen fatter en beslutning som ikke kan gjøres om. Det er den brillen jeg har hatt på meg mange kveldstimer helt siden denne saken ble løftet opp i våres, ved siden av pappabrillen. Konklusjonen blir den samme med begge: grunnlaget holder ikke mål, og konsekvensene er for store og for varige til at denne beslutningen kan tas nå.

Sønnen min går i 4. klasse

Han stortrives og har gjort det fra dag en han startet på skolen! Han kommer hjem og forteller om morgensamlingen. Han har voksne rundt seg som kjenner ham ved navn, og som har kjent ham siden første skoledag.

Skolen har lav utskifting blant de ansatte, høy trivsel og gode faglige resultater. Det er ikke bare min opplevelse, det er kommunens egen beskrivelse i Delrapport 1 og 2, der skolen omtales som stabil, med godt arbeidsmiljø, sterk kultur og et godt omdømme som gjør at familier aktivt søker seg hit.

Det er nettopp derfor jeg reagerer så sterkt. Av alle skoler i kommunen er det denne som foreslås lagt ned! Så har jeg forsøkt å legge følelsene til side og lese rapportene så nøkternt jeg klarer. Da sitter jeg igjen med flere spørsmål enn svar.

Del 1: Beslutningsgrunnlaget ville ikke passert i mitt arbeidsliv

Innbyggerne og kommunestyret har fått to forskjellige regnestykker

I kommunestyremøtet der høringen ble vedtatt, ble den årlige effekten av alternativ 6 presentert som 5,89–7,165 millioner kroner. Rapporten som har ligget ute på høring hele sommeren, opererer med 8,2–9,87 millioner kroner.

Det er et avvik på over 27 prosent. Vi som har brukt sommerferien på å lese, regne og skrive, har altså forholdt oss til et tallgrunnlag utreder selv allerede hadde forlatt.

Endringene skyldes ikke nye vurderinger. De er retting av to konkrete feil som ble meldt inn i juni: skysskostnaden stemte ikke med rapportens egen redegjørelse, og årsverkstallet var hentet fra feil skole. Feilene ble meldt inn før rapporten gikk på høring. Rapporten ble likevel ikke rettet.

I et hvilket som helst prosjekt jeg har ledet, privat eller offentlig, ville et underlag med kjente, uomtvistede feil blitt sendt tilbake for retting før det gikk videre. Ikke fordi feil er uvanlig, men fordi et beslutningsgrunnlag mister sin verdi i det øyeblikket beslutningstakerne og de berørte ser på to ulike versjoner av samme tall.

Jeg ber om at Oslo Economics' presentasjon fra kommunestyremøtet publiseres, slik at vi får se de samme tallene som de folkevalgte.

Kapasiteten er oppgitt med tre forskjellige tall

Kommunens eget materiale oppgir tre ulike kapasiteter for Eidsvoll Verk skole:

- Multiconsults befolkningsprognose, november 2025: 330 elever
- Delrapport 1, april 2026: 350 elever
- Delrapport 2, juni 2026: 220 elever langsiktig kapasitet, 250 teknisk beregnet

Det laveste tallet er lagt til grunn, uten at avviket er forklart. Dette er ikke en detalj. Det avgjør om skolen framstår som sprengt eller som en skole med rom å gå på, og dermed hele premisset for alternativ 6.

Legges Multiconsults tall til grunn, har skolen ledig kapasitet både i dag og i 2040, i alle vekstalternativer. Da faller rapportens egen konklusjon om at skolen vil sprenge kapasiteten bort.

Hva har endret seg siden 2022?

I 2022 renoverte og utvidet kommunen Eidsvoll Verk skole for 37,8 millioner kroner, 36,3 millioner til bygg og 1,5 millioner til inventar. Formålet var uttrykkelig å øke kapasiteten.

Fire år senere foreslås den samme skolen lagt ned, med den begrunnelse at kommunen har overkapasitet. Investeringen er ikke nevnt med et ord i Delrapport 2.

Enten var kapasitetsvurderingen i 2022 feil, eller så er vurderingen i Delrapport 2 feil. Begge kan ikke stemme. Jeg ber om et svar på hvilken av dem det er, og på om kapitalkostnaden fortsatt løper, hvordan investeringen påvirker byggets verdi, og hvilken salgsverdi kommunen legger til grunn for et bygg som ble oppgradert for 37,8 millioner kroner for fire år siden.

Kostnader som ikke er med i regnestykket

Selv det korrigerte tallet mangler poster jeg ville krevd tatt inn i enhver business case:

- **Overgangskostnader.** Flytting, inventar, personalprosesser, ny elevfordeling, endring av skolekretser, informasjonsarbeid. Hovedutvalget ba uttrykkelig om at dette skulle inngå. Det gjør det ikke.
- **Drift av tomme bygg.** Et tomt skolebygg må varmes opp, forsikres, sikres og vedlikeholdes fram til et eventuelt salg. Rapporten oppgir ingen antatt salgsverdi, bare at salg «kan medføre en salgsverdi».

- **Tilpasning av mottakerskolene.** Er garderober, toaletter, spesialrom, SFO-areal, skolegårder og trafikkløsninger dimensjonert for langt flere elever? Det forutsettes, det er ikke utredet.
- **Økt behov for SFO.** Når barn ikke lenger kan gå hjem selv, øker både antall barn og oppholdstid. Det koster kommunen areal og bemanning, og familiene høyere foreldrebetaling.
- **Tilsyn og reisefølge på skyss.** Opptil 193 elever, ned til seks år, skal transporteres daglig. Er behovet for reisefølge og tilsyn vurdert? Hvem har ansvaret når bussen er forsinket og foreldrene har reist på jobb?
- **Skysssatsen.** Alle beregninger bruker 645 kroner per elev per måned, likt uansett avstand. Det er ikke dokumentert hvor satsen kommer fra, hva den dekker eller hvordan den utvikler seg over ti år. Med 193 nye skysselever slår en feil her rett inn i regnestykket.

Legger man i tillegg til at flere av kostnadene ikke forsvinner, men flytter seg til andre budsjettposter, PPT, skolehelsetjeneste, oppfølging av skolevegring, veislitasje, blir bildet enda mer usikkert.

Og selv da nås ikke innsparingsmålet

Dette er punktet jeg mener burde stoppet hele prosessen i sin nåværende form.

Innsparingsmandatet er 30 millioner kroner. Summerer man alle alternativene som innebærer nedleggelse eller vesentlig nedskalering av skoler og barnehager, kommer man med rapportens egne tall til om lag 20–22 millioner kroner i året. Med de korrigerte tallene blir summen lavere.

Med andre ord: selv om kommunen legger ned samtlige foreslåtte skoler og barnehager, med alt det innebærer for barn og lokalsamfunn, nås ikke målet.

Når et virkemiddel ikke løser problemet, men påfører de berørte store og varige kostnader, er det etter min erfaring på tide å stille spørsmål ved virkemiddelet, ikke bare ved dimensjoneringen av det.

Jeg ber også om at kommunen legger fram hva nedleggelsen av Finstad skole faktisk ga i innsparing, sammenlignet med hva som ble anslått på forhånd. Det er den mest relevante erfaringen kommunen har, og den bør ligge på bordet før nye nedleggelser vedtas.

Del 2: Barnets beste er ikke utredet

Her går jeg ut av prosjektlederrollen, men ikke helt.

Grunnloven § 104, barnekonvensjonen artikkel 3 og opplæringsloven § 10-1 slår fast at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i avgjørelser som berører barn. Det betyr en plikt til faktisk å gjøre vurderingen, og til å dokumentere den, slik at det er mulig å se hva som er vurdert og hvordan det er veid mot andre hensyn.

Delrapport 2 vekter selv hensynet til barnas beste høyest i metodekapittelet. Likevel finner jeg ingen konkret barnets beste-vurdering for alternativ 6. Bare generelle beskrivelser av mulige konsekvenser.

En reell vurdering måtte svart på spørsmål som:

- Hva innebærer det for en seksåring ved Eidsvoll Verk skole å få mellom 6 og 18 kilometer skolevei?

- Hvilke barn ved denne skolen rammes hardest, og hvilke kompenserende tiltak settes inn for dem?
- Hvordan er hensynet til barnet veid mot det økonomiske hensynet, og hva var utslagsgivende?

Kommunen har lov til å vektlegge økonomi. Men da må det vises hvordan barnas interesser er kartlagt og veid. Den drøftingen finner jeg ikke.

Barnekonvensjonen artikkel 12 gir dessuten barn rett til å bli hørt i saker som angår dem. Elevene er de som direkte berøres. Jeg kan ikke se at det framgår noe sted hvordan de er hørt, hva de har sagt, eller hvordan synspunktene deres er vektlagt. Elevrådene var heller ikke i funksjon i store deler av høringsperioden, som løp gjennom hele sommerferien.

Hva 193 barn på buss faktisk betyr

I dag har 27 av 220 elever skyss, og flertallet av disse på grunn av farlig skolevei, ikke avstand. Resten går eller sykler. Ved en nedleggelse anslår rapporten selv at opptil 193 flere elever får behov for skoleskyss.

Det er ikke en justering. Det er en fullstendig omlegging av hverdagen til nesten samtlige barn ved skolen.

Reisetidene i rapporten oppgis til 7–25 minutter. Jeg mener de anslagene er optimistiske, fordi de ikke ser ut til å inkludere gangtid til og fra holdeplass, ventetid før skolestart og etter skoleslutt, stopp underveis, rushtrafikk eller vinterføre. Det er tiden fra dør til dør som er relevant for et barn. Jeg ber om at den beregnes reelt, og at det dokumenteres at Akershus fylkeskommunes veiledende grenser overholdes, 45 minutter hver vei for 1.–3. trinn og 60 minutter for 4.–7. trinn.

For et barn med en times samlet reisetid daglig utgjør det i størrelsesorden ti døgn i løpet av et skoleår. Ti døgn tatt fra lek, lekser, fritidsaktiviteter, hvile og familie. Sønnen min mister ikke bare skoleveien sin, han mister timer av barndommen sin, i et bussete, for at kommunen skal spare penger den uansett ikke sparer nok av.

Og noe forsvinner helt. Ski, skøyter og akebrett lar seg ikke frakte på buss.

De barna som tåler dette dårligst

Dette bekymrer meg mest.

Delrapport 2 slår selv fast at potensialet for negative konsekvenser er størst for elever som trenger tett oppfølging uten å ha formelle vedtak. Det er nettopp disse barna en liten, oversiktlig skole fanger opp, gjennom voksne som kjenner dem og ser når noe er galt.

Lengre reisevei, tap av kjent miljø og overgang til større og mer uoversiktlige skoler er kjente risikofaktorer for skolefravær og skolevegring. For et barn som allerede kvier seg, blir en full og urolig buss tidlig om morgenen en betydelig ekstra terskel. Skolefravær og frafall har store konsekvenser for den enkelte, for familien og for samfunnsøkonomien, og de kostnadene kommer på helt andre budsjettposter enn oppvekst.

Kommunen satser på tidlig innsats og forebygging i egne planer. Jeg har vanskelig for å se at alternativ 6 trekker i samme retning.

Del 3: Det som ikke lar seg regne på, men som er høyst reelt

Eidsvoll Verk skole er ikke bare et bygg.

Den ligger midt i et boligfelt. Barna går i klasse med dem som bor rundt dem, og kan gå hjem sammen, besøke hverandre og leke uten at foreldre må organisere transport. Ved en nedleggelse vil klassene bestå av barn fra hele kommunen, og vennskap som i dag oppstår av seg selv, vil kreve planlegging og bilkjøring. Det rammer særlig familier uten bil, med én forsørger eller med lite overskudd i hverdagen.

Skolen har egne innganger per trinn og delvis adskilte uteområder. Det er ikke tilfeldig at konfliktnivået er lavt: de voksne har oversikt og kan gripe inn tidlig. Skolen er stor nok til et bredt sosialt miljø og liten nok til at de ansatte kjenner elevene. Den kombinasjonen er vanskelig å bygge og lett å miste.

Morgensamlingen, og det den faktisk gjør med barna

Hver morgen møtes hele skolen til felles samling. Barna ønsker hverandre god dag, og elevene opptrer for hverandre med sang, dans, dikt og skuespill.

Det er lett å avfeie dette som en koselig detalj i skolehverdagen. Det er det ikke.

Gjennom sju år får hvert enkelt barn stått foran en full sal mange ganger. De øver seg på å bli sett, på nerver, på å gjennomføre noe selv om det kjennes ubehagelig. Og like viktig: de øver seg på å være publikum, på å sitte stille, følge med og gi andre barn den oppmerksomheten de selv får når det er deres tur. Det bygger både trygghet og gjensidig respekt, litt etter litt, gjennom hele barneskoletiden.

Dette er ikke noe vi foreldre innbiller oss. Vi får tilbakemeldinger fra Råholt ungdomsskole om at de kjenner igjen elevene som kommer fra Eidsvoll Verk skole. De tør å ta ordet, de tør å stå fram i klassen, og de er vant til å være et godt publikum for andre. Det er en effekt som først blir synlig flere år etter at barna har forlatt oss, og det er kanskje den beste dokumentasjonen som finnes på at denne skolen gjør noe riktig.

Og dette henger direkte sammen med størrelsen på skolen. Morgensamlingen fungerer fordi skolen er liten nok til at alle får plass i samme rom, og til at hvert enkelt barn faktisk får sin tur flere ganger i året. Den fungerer fordi de voksne kjenner hvert barn godt nok til å vite hvem som trenger et lite dytt for å tørre, og hvem som trenger å vente til neste gang. Det er et læringsmiljø som ser hvert enkelt barn, og som hele veien vurderer hva som er best for det barnets læring og trivsel. Det er barnets beste i praksis, hver eneste morgen, ikke som et avsnitt i en rapport.

En slik ordning lar seg vanskelig videreføre i et vesentlig større skolemiljø. Det er praktisk krevende å samle mange hundre elever hver eneste morgen, og effekten for det enkelte barnet blir uansett en annen når man opptrer noen få ganger i løpet av barneskolen istedenfor jevnlig.

Dette er nøyaktig den typen kvalitet som ikke lar seg måle i et regneark, og som derfor heller ikke dukker opp i Delrapport 2. Men den er reell, den er bygget opp over år, og den forsvinner med skolen.

Uteområdene, Krullen, Mattishuken, Andelva og turmulighetene i nærmiljøet brukes aktivt i undervisningen. Barnehagen ligger vegg i vegg, slik at de eldste barnehagebarna kjenner både bygget

og de voksne før første skoledag. Etter skoletid er skolen arena for idrettslag, kor, kulturskole, 17. mai og skøyteisen som foreldre drifter på dugnad.

Delrapport 1 beskriver at driftsbudsjettet er stramt, men at FAU kompenserer for det. I en sak som handler om penger, synes jeg det er verdt å merke seg at en del av det skolen får til, allerede finansieres av foreldrenes innsats.

Jeg er innflytter, og skolen var en av grunnene til at vi flyttet hit

Jeg er innflytter og flyttet hit fra Oslo fordi jeg ville etablere meg et trygt sted, med plass rundt oss, nærhet til skole, barnehage og kollektivtilbud var ikke en hyggelig bonus. Det var selve grunnen til at valget falt på Eidsvoll!

Jeg kjøpte hus på den forutsetningen. Det samme har mange andre gjort, og flere boligprosjekter i og ved skolekretsen er regulert eller under planlegging nettopp med denne kvaliteten i ryggen. Nå opplever jeg at forutsetningen settes i spill av en prosess jeg ikke hadde noen mulighet til å se komme da vi flyttet hit. Jeg vet at flere sitter i samme båt.

Derfor vil jeg stille et spørsmål jeg mener fortjener et tydelig svar: Hva er Eidsvoll kommunes strategi for å være et attraktivt sted for barnefamilier å etablere seg? Hvis svaret handler om nærhet til Oslo, gode oppvekstvilkår og fortetting rundt kollektivknutepunktene, henger ikke alternativ 6 sammen med den strategien.

Så et poeng som hører hjemme i regnestykket, ikke bare i følelsene. Mange av oss som har flyttet hit, har gode jobber i Oslo. Vi pendler med toget, men vi er skattebetalere i Eidsvoll. Vi betaler skatt hit, vi handler her, og vi bidrar til inntektssiden i det budsjettet denne saken handler om.

Delrapport 2 beskriver selv at en nedleggelse kan redusere områdets attraktivitet for barnefamilier, at færre kan velge å flytte hit, og at eksisterende innbyggere kan vurdere å flytte. Men rapporten trekker ingen økonomisk konsekvens av sin egen observasjon. Færre barnefamilier betyr færre skattebetalere, og over den tiårshorisonten analysen selv legger til grunn, kan det utgjøre betydelige beløp.

Jeg ber om at effekten på kommunens skattegrunnlag og inntektsside vurderes, ikke bare kostnadssiden. Et innsparingstiltak som svekker inntektene, er ikke nødvendigvis en innsparing.

Det er også et spørsmål om forutsigbarhet og tillit. Folk innretter livene sine etter det kommunen har lagt til rette for. Når rammene endres fire år etter at kommunen selv investerte 37,8 millioner kroner i å utvide skolen, er det rimelig å spørre hva innbyggerne skal kunne planlegge ut fra.

Og dette er irreversibelt

Dette er kanskje det viktigste punktet.

Fagmiljøet er bygget opp over år og lar seg ikke sette sammen igjen. Foreldrenettverket og dugnadskulturen forsvinner. Er bygget avhendet og tomten solgt, er handlingsrommet borte for godt.

Samtidig sier prognosene at elevtallet i Eidsvoll Verk skolekrets skal vokse, til 217–223 elever i 2030 og 257–284 i 2040. Det bygges boliger her. Multiconsult understreker selv at prognoser er usikre.

Det er en asymmetrisk risiko, og den er velkjent i alle prosjekter: tar man feil i den ene retningen, kan man justere. Tar man feil i den andre, er kapasiteten borte, og å bygge ny skolekapasitet koster langt mer enn å beholde den man har.

Når konsekvensen er varig og gevinsten usikker, må terskelen være tilsvarende høy.

Del 4: Forslaget bryter med kommunens egne mål

Jeg synes det er vanskelig å forene alternativ 6 med planer kommunen selv har vedtatt:

- **Kommuneplanen** løfter barn og unge fram som viktigste satsingsområde, med tilhørighet og deltakelse i lokalsamfunnet som mål. Å flytte barna ut av sitt eget lokalsamfunn i skolehverdagen svekker nettopp det.
- **Den grønne mobilitetsanalysen** sier at flere må gå og sykle for at utslippsmålene skal nås. Alternativ 6 gjør det motsatte for opptil 193 barn.
- **Nasjonal transportplan** har som mål at 80 prosent av barn mellom 6 og 15 år skal kunne gå eller sykle til skolen.
- **Fortetting rundt kollektivknutepunkt** er prioritert i kommuneplanen. Eidsvoll Verk skole ligger halvannen kilometer fra stasjonen. Det er en motsetning å fortette rundt knutepunktet og samtidig fjerne skolen som ligger der.

Del 5: Det jeg ber om

Uavhengig av hvor kommunen til slutt lander, mener jeg dette må være på plass før en beslutning fattes:

1. **Rettet og kvalitetssikret tallgrunnlag.** Kapasiteten beregnes på nytt på oppdaterte tegninger, avviket mot 330 og 350 elever forklares, og regnestykket for alternativ 6 rettes slik at det entydig framgår hvilke tall som gjelder.
2. **Fullstendig økonomisk konsekvensanalyse**, inkludert overgangskostnader, drift av tomme bygg, tilpasning av mottakerskoler, SFO, tilsyn på skyss, effekter på andre budsjettposter og på kommunens inntektsside, samt en gjennomgang av hva Finstad-nedleggelsen faktisk ga.
3. **Dokumentert barnets beste-vurdering for alternativ 6**, som viser hvilke barn som særlig berøres, hvilke kompenserende tiltak som kreves, og hvordan hensynet er veid mot økonomi.
4. **Reell elevmedvirkning**, dokumentert.
5. **Endringslogg og skriftlig svar** på feilene som ble meldt inn i juni, med begrunnelse for hva som er tatt til følge og hva som ikke er det.
6. **Ny høringsrunde på korrigert grunnlag**, når sluttrapporten foreligger.

Til slutt

Jeg har full forståelse for at kommunen står i krevende økonomiske prioriteringer. Jeg misunner ingen den jobben.

Men nettopp derfor må grunnlaget være så godt at det ikke er tvil. Slik det står nå, har innbyggerne og kommunestyret sett to ulike regnestykker, kapasiteten er oppgitt med tre forskjellige tall, en

investering på 37,8 millioner kroner fra 2022 er ikke nevnt, sentrale kostnader mangler, barnets beste er ikke vurdert konkret, og elevene er ikke hørt. Og selv om alt gjennomføres som foreslått, nås ikke innsparingsmålet.

Jeg tror ikke jeg vet mer enn fagfolkene. Men når jeg, med noen kvelder og et regneark, finner så mange ting som ikke stemmer, håper jeg dere som skal fatte beslutningen stiller de samme spørsmålene.

Beslutningen dere står foran, kan ikke gjøres om. Barna våre kan ikke få tilbake årene på buss, og kommunen kan ikke kjøpe tilbake tomten.

Det skylder vi barna våre!

Med vennlig hilsen,

Erlend Rønning

Høringssvar til Delrapport 2

Fremtidig barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll kommune

Fra foreldre til to elever ved Eidsvoll verk skole

9. september 2026

Sammendrag

Eidsvoll kommune står overfor krevende økonomiske prioriteringer. Vi mener likevel at kommunen ikke bør legge ned noen av dagens skoler. Feiring, Ås og Eidsvoll Verk må ikke settes opp mot hverandre, og Langset bør videreføres som en fullverdig barneskole.

Høringssvaret bygger på tre hovedinnvendinger:

1. Feil og motstridende forutsetninger: Delrapport 2 bygger enkelte steder på feil, utdaterte eller innbyrdes motstridende opplysninger. Dette gjelder blant annet kapasitet, skoleskyss, bemanning og økonomiske virkninger. Feilene kan påvirke sammenligningen og rangeringen av alternativene.
2. Mangler i beslutningsgrunnlaget: Rapporten legger stor vekt på kortsiktige og direkte kostnader, men vurderer i mindre grad langsiktige og indirekte virkninger. Nullalternativet inkluderer et innsparingskrav på 40 millioner kroner uten å konkretisere tiltakene eller konsekvensene. Samtidig mangler et reelt minimumsalternativ som viser hva kommunen kan oppnå med mindre inngripende tiltak uten skolenedleggelser.
3. Psykososiale og fysiske konsekvenser: Lengre skolevei, mer motorisert transport, mindre hverdagsaktivitet, brudd i relasjoner og større skolemiljøer kan påvirke barn ulikt. Konsekvensene kan være særlig store for sårbare elever. Det foreligger ikke en tilstrekkelig konkret helsekonsekvensvurdering for de ulike alternativene.

Før kommunen eventuelt vurderer skolenedleggelse videre, må tre forhold være oppfylt: Feil i grunnlaget må rettes, manglene i beslutningsgrunnlaget må fylles, og de psykososiale og fysiske konsekvensene for barna må utredes konkret. Kommunen må samtidig dokumentere at en nedleggelse gir en reell og varig nettogevinst for kommunen og samfunnet, ikke bare en teknisk innsparing i skolebudsjettet.

Dersom dette ikke kan gjøres innenfor dagens framdriftsplan, bør saken utsettes.

1. Avsender og hovedstandpunkt

Selv om vår nærmeste tilknytning er til Eidsvoll verk skole, gjelder innspillet kommunens samlede skolestruktur. Vi argumenterer ikke for at Eidsvoll verk skal bevares på bekostning av Ås, Feiring, Langset eller andre skoler.

En av oss er spesialist i barne- og ungdomspsykiatri og overlege ved BUP Jessheim, Akershus universitetssykehus. Den faglige bakgrunnen er grunnen til at konsekvensene for barns psykososiale og fysiske helse er viet særlig oppmerksomhet.

Vårt hovedstandpunkt er at Eidsvoll kommune bør bevare alle dagens skoler og møte den økonomiske utfordringen gjennom en helhetlig omstilling av kommunens samlede virksomhet.

2. Skolene må vurderes samlet

Delrapport 2 vurderer full eller delvis nedleggelse av Feiring skole, nedleggelse eller omdisponering av Ås skole, nedleggelse av Eidsvoll verk skole og reduksjon av Langset skole til 1.–4. trinn. Dette kan føre til at lokalsamfunnene settes opp mot hverandre. Kommunens

spørsmål bør i stedet være hvordan en geografisk balansert og framtidsrettet skolestruktur kan bevares samtidig som de samlede kostnadene reduseres.

- Feiring har en særskilt geografisk funksjon som kombinert barne- og ungdomsskole. Nedleggelse kan gi svært lang skolevei.
- Ås dekker et etablert boområde og har mange elever som i dag kan gå eller sykle til skolen. Nedleggelse vil øke belastningen på mottakerskolene.
- Eidsvoll verk ligger i et område med mulig vekst. Skolen ble renovert og utvidet i 2022, og elevtallet kan øke fram mot 2040.
- Langset er et relativt nytt anlegg. En reduksjon til 1.–4. trinn vil bryte opp skoleløpet og gi skolebytte og lengre reisevei fra femte klasse.

Skolene representerer samlet kapasitet, beredskap, nærhet, lokale oppvekstmiljøer og fleksibilitet ved framtidig bolig- og befolkningsvekst. Denne samlede verdien må inngå i vurderingen.

3. Feil og motstridende forutsetninger

Delrapport 2 inneholder forhold som må avklares før alternativene kan sammenlignes eller brukes som grunnlag for vedtak.

3.1 Kapasiteten ved Eidsvoll verk skole

Kapasitetsvurderingen synes å bygge på tegninger som ikke fullt ut inkluderer utvidelsen som ble ferdigstilt i 2022. Kommunens dokumenter inneholder også ulike kapasitetsanslag. Kommunen må bruke oppdaterte tegninger og dokumentere hvilke rom, arealnormer og organisatoriske forutsetninger som ligger bak tallene.

3.2 Skoleskyss

For Eidsvoll verk omtaler detaljkapitlet skyss for opptil 193 flere elever og en årlig merkostnad på om lag 1,25 millioner kroner. I den økonomiske oppsummeringen er kostnaden vesentlig lavere. Dette påvirker nettoeffekten og må avklares. Det må også dokumenteres hvordan ruter, transportkapasitet, tilrettelagt skyss, administrasjon og prisvekst er beregnet.

3.3 Bemanning

Detaljkapitlet for Eidsvoll verk legger til grunn at ledelses- og administrasjonsressurser må overføres til mottakerskolene. Den økonomiske oppsummeringen fører likevel opp en betydelig årsverksbesparelse. Det vises også til årsverk ved Ås i et avsnitt som gjelder Eidsvoll verk. Samme metode og forutsetninger må brukes for alle skolene.

3.4 Investeringer og vedlikehold

Framtidige investeringer og vedlikeholdsbehov kan ikke uten videre behandles som årlige driftsbesparelser. Kommunen må skille mellom løpende drift, unngåtte investeringer, kapitalkostnader, engangskostnader, overgangskostnader, salgsinntekter og restverdi. For Eidsvoll verk må investeringen fra 2022 og byggets framtidige bruksverdi framgå tydelig.

3.5 Sammenlignbarhet og manglende kostnader

Innspillet fra FAU ved Eidsvoll verk og Ås skole viser også at alternativene ikke gjennomgående er beregnet med samme forutsetninger. Ved Ås synes mottakerskolene å kunne ta imot en stor elevøkning uten økt administrasjon, mens detaljkapitlet for Eidsvoll verk legger til grunn at mottakerskolene må styrkes. Slike forskjeller må begrunnes og beregnes etter en felles metode.

Rapporten må også vise hvilke kostnader som ikke er tatt med. Dette gjelder blant annet overgangstiltak, nødvendig tilpasning av mottakerskoler, økt behov for støttefunksjoner, administrasjon av skyss og kostnader dersom skolebygg ikke kan selges eller fortsatt må driftes av kommunen.

Standardsatsen som er brukt for skoleskyss må dokumenteres. Det må framgå om satsen dekker kommunens reelle merkostnad, endrede ruter, behov for drosje eller tilrettelagt transport og framtidig prisvekst.

Feilene er ikke bare tekniske. De kan endre rangeringen av alternativene og gi inntrykk av at én skole er mer økonomisk gunstig å legge ned enn en annen. Derfor må de korrigeres før politisk behandling.

4. Mangler i beslutningsgrunnlaget

4.1 Usikre og ulike økonomiske virkninger

Delrapport 2 oppgir årlige nettoeffekter på om lag 5,3–6,8 millioner kroner for Feiring, 5,9–7,6 millioner kroner for Ås, 8,2–9,9 millioner kroner for Eidsvoll verk og 0,7–1,5 millioner kroner ved omdisponering av Langset. Tallene er ikke det samme som sikre driftsbesparelser. De omfatter blant annet årliggjorte framtidige investeringer og bygger på forutsetninger om salg eller annen bruk av bygg, bemanning og skyss.

For Eidsvoll verk er avviket særlig tydelig. Detaljkapitlet oppgir ingen årsverksbesparelse og om lag 1,25 millioner kroner i økt skyss, mens oppsummeringen fører opp både en betydelig årsverksbesparelse og langt lavere skysskostnad. Kommunen må avklare hvilke tall som er riktige før nettoeffekten brukes i beslutningen.

4.2 Kortsiktige innsparinger og langsiktige kostnader

Kommunens økonomiske utfordring er større enn innsparingspotensialet i skolestrukturtiltakene. Budsjettgrunnlaget peker på et behov for utgiftsreduksjoner på om lag 100 millioner kroner i 2026 og nærmere 200 millioner kroner mot slutten av planperioden. Skolenedleggelse vil derfor bare løse en begrenset del av utfordringen.

Kommunen må dokumentere at skolenedleggelse gir en reell og varig nettogevinst for kommunen og samfunnet, ikke bare en teknisk innsparing på budsjettområdet oppvekst og opplæring.

En utgift som reduseres i skolebudsjettet, kan bli erstattet av kostnader til skyss, tilrettelagt transport, skolehelsetjeneste, PPT, psykisk helsearbeid, miljøpersonell,

skolefraværsoppfølging, trafikksikring, ombygging av mottakerskoler eller ny kapasitet senere. Kostnader kan også flyttes til familiene gjennom mer transport og mindre tid til arbeid og fritid.

4.3 Befolkningsutvikling og lokal attraktivitet

Befolkningsprognoser på skolekretsnivå er usikre, og framtidig boligbygging er ikke fullt ut innarbeidet. Hvis en skole legges ned og veksten blir høyere enn ventet, kan kommunen senere måtte bygge ny kapasitet eller etablere midlertidige løsninger til en høyere kostnad.

Nærhet til skole kan også påvirke barnefamiliers valg av bosted, boligprosjekter og utviklingen i ulike deler av kommunen. Det er ikke dokumentert hvilken konkret effekt dette vil ha i Eidsvoll, men virkningen kan heller ikke forutsettes å være null. Kommunen bør vurdere om skolestrukturen bidrar til å tiltrekke og beholde barnefamilier og til å utnytte eksisterende investeringer i bygg og teknisk infrastruktur.

4.4 Alternative tiltak

Før irreversible strukturendringer vurderes, bør kommunen sammenligne skolenedleggelser med mindre inngripende tiltak. Aktuelle alternativer er blant annet justerte skolekretser, trinnvis kapasitetsutvikling, sambruk av bygg, administrativ samordning, revurdering av større investeringer, bedre innkjøp og arealbruk og effektivisering på tvers av kommunens tjenester.

For hvert alternativ må kommunen vise brutto- og nettoeffekt, tidspunkt for realisering, engangskostnader, risiko, konsekvenser og om tiltaket kan reverseres.

4.5 Nullalternativet og behovet for et minimumsalternativ

Det er rimelig at nullalternativet tar hensyn til vedtatte økonomiske rammer, investeringer og forventet befolkningsutvikling. Delrapport 2 legger imidlertid inn et innsparingskrav på 40 millioner kroner uten å konkretisere hvilke tiltak, tjenester og konsekvenser dette innebærer. Det blir derfor uklart hva strukturalternativene faktisk sammenlignes med.

Rapporten viser heller ikke om det fortsatt vil være behov for betydelige tjenestekutt etter en eventuell skolenedleggelse. Siden de beregnede gevinstene ved flere av alternativene er klart lavere enn 40 millioner kroner, må resterende innsparingsbehov synliggjøres for hvert alternativ. Det må også framgå om PPT, barnevern og andre støttetjenester omfattes.

Kommunen bør i tillegg utrede et reelt minimumsalternativ, tilsvarende et «null pluss»-alternativ. Dette bør vise hva som kan oppnås ved å bevare skolene og kombinere begrensede investeringer med bedre kapasitetsutnyttelse, justerte skolekretser, administrativ samordning og andre effektiviseringstiltak. Slik kan kommunen undersøke om en vesentlig del av innsparingsmålet kan nås med mindre inngripende og mer reversible tiltak.

5. Psykososiale og fysiske konsekvenser

5.1 Stabilitet, tilhørighet og sårbare elever

Skolen er en sentral utviklingsarena for barn. Den gir undervisning, men også vennskap, trygghet, tilhørighet, aktivitet og tilgang til kjente voksne. En skolenedleggelse kan innebære

bytte av miljø, oppdeling av vennegrupper, tap av relasjoner og overgang til et større og mindre oversiktlig skolemiljø.

Mange barn vil håndtere en overgang godt. Andre kan få redusert trygghet, trivsel eller skoleoppmøte. Konsekvensene kan være størst for barn med angst, skolevegring, nevrotilstander, lærevansker, funksjonsnedsettelser, erfaringer med mobbing eller behov for tett voksenoppfølging.

Kommunen må derfor vurdere hvilke elever som berøres, hvilke relasjoner som brytes, hvordan elevgrupper fordeles, og om mottakerskolene har tilstrekkelig pedagogisk, relasjonell og psykososial kapasitet. Ledig plass i et bygg er ikke det samme som kapasitet til å følge opp alle elever.

5.2 Reisebelastning, søvn og fritid

Skolevei må vurderes som samlet tidsbruk, ikke bare kilometer og skysskostnad. Gange til holdeplass, venting, transport, stopp, bytter og vinterforhold kan gi tidligere avreise og senere hjemkomst. Dette kan redusere tid til søvn, hvile, familie, lek og fritidsaktiviteter.

Kommunen bør beregne faktisk dør-til-dør-tid for hvert alternativ og vise hvor mange elever som får mer enn 30, 45 og 60 minutters reise hver vei.

5.3 Aktiv skolevei og fysisk helse

Når avstanden øker, mister flere barn muligheten til å gå eller sykle til skolen. Det kan gi mindre hverdagsaktivitet og mer stillesitting. Norske og finske studier viser sammenhenger mellom aktiv skoletransport, aktivitetsnivå, skoletrivsel og læringsrelaterte resultater. Studiene dokumenterer ikke at aktiv skolevei alene gir bedre helse eller læring, men viser at denne verdien bør inngå i kommunens vurdering (Sjølie og Thuen, 2002; Jussila mfl., 2023).

5.4 Hva forskningen sier

Det finnes begrenset forskning som isolerer helsevirkningene av permanente skolenedleggelser. Forskning fra pandemien kan ikke overføres direkte, men viser betydningen av skolefellesskap, relasjoner, rutiner og fysisk tilstedeværelse. En systematisk oversikt fant at mange studier rapporterte psykiske plager og lavere fysisk aktivitet under skolestenging, samtidig som effekten ikke kunne skilles sikkert fra øvrige nedstengningstiltak (Viner mfl., 2022).

Høringssvaret hevder derfor ikke at skolenedleggelse i seg selv fører til psykiske lidelser, BUP-behandling eller fedme. Poenget er at en nedleggelse kan påvirke flere kjente beskyttelses- og risikofaktorer samtidig. Dette må utredes før vedtak.

5.5 Krav om helsekonsekvensvurdering

Det bør gjennomføres en særskilt helsekonsekvensvurdering for hvert alternativ. Den må minst omfatte psykososialt skolemiljø, sårbare elever, mottakerskolenes kapasitet, reisetid, fysisk aktivitet, søvn og restitusjon, familiebelastning, overgangstiltak, støttebehov og barnas egne synspunkter.

6. Barnets beste og krav til prosessen

Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i avgjørelser som berører elever. Det krever en konkret vurdering av konsekvensene for ulike elevgrupper og en synlig avveiing mot økonomiske og organisatoriske hensyn.

6.1 Eidsvolltrappa og barnas rettigheter

Eidsvolltrappa bygger på attraktive og inkluderende lokalsamfunn, forebygging og tidlig innsats for å redusere behovet for mer omfattende og kostbare tiltak. Nærskolene er viktige forebyggende arenaer gjennom tilhørighet, stabile relasjoner, fysisk aktivitet og tidlig oppfølging. Kommunen må derfor dokumentere om strukturendringene er forenlige med Eidsvolltrappa, og om kortsiktige innsparinger kan øke behovet for mer inngripende tjenester senere.

Etter Grunnloven § 104, FNs barnekonvensjon artikkel 3 og 12 og opplæringsloven §§ 10-1 og 10-2 skal barnets beste være et grunnleggende hensyn, og barna har rett til å bli hørt. Kommunen må undersøke hva som er best for de berørte barna og dokumentere hvordan dette er veid mot økonomiske hensyn.

Norske lovlighetskontroller viser at vedtak om skolestruktur er blitt opphevet når barnets beste ikke er tilstrekkelig vurdert, barna ikke er hørt, høringen ikke gjelder det aktuelle vedtaket, eller konsekvensene ikke er godt nok utredet. Dette har blant annet skjedd i Bodø, Leirfjord, Indre Fosen og Indre Østfold. En opphevelse hindrer ikke kommunen i å behandle saken på nytt, men viser at kravene til saksbehandling må være oppfylt før vedtak (Nordlandsforskning, 2025; Utdanningsdirektoratet, 2024).

Når kommunen gjennom høringen er gjort oppmerksom på konkrete feil, motstridende beregninger og manglende vurderinger, må det dokumenteres hvordan hvert forhold er undersøkt og vektlagt. Et høringsinnspill er ikke reelt behandlet dersom det bare registreres eller oppsummeres uten at grunnlaget korrigeres, eller kommunen forklarer hvorfor innspillet ikke endrer vurderingen.

7. Våre krav til sluttrapporten

Før saken legges fram for politisk behandling, må kommunen rette feilene i grunnlaget, fylle manglene i beslutningsgrunnlaget og utrede de psykososiale og fysiske konsekvensene. Sluttrapporten bør minst inneholde:

4. En avvikslogg som viser dokumenterte feil og hvordan de er rettet eller vurdert.
5. Oppdaterte kapasitetsanalyser basert på riktige tegninger og samme metode for alle skoler.
6. En konsistent økonomisk modell som skiller mellom drift, investering, kapitalkostnader, engangseffekter, overgangskostnader og salgsinntekter.
7. En utvidet nettoanalyse som omfatter kommunens samlede økonomi og langsiktige samfunnsmessige virkninger, ikke bare skolebudsjettet.
8. Et konkret og konsistent nullalternativ som viser hvilke innsparinger og tjenester som inngår, hvilke konsekvenser de får, og om det fortsatt kreves tjenestekutt etter

gjennomføring av strukturalternativene. I tillegg må det utredes et reelt minimumsalternativ med mindre inngripende og mer reversible tiltak. Alternativene må vurderes opp mot Eidsvolltrappa og barnas rettigheter.
9. Følsomhetsanalyser for elevtall, boligbygging, skyss, bemanning og investeringer.
10. Faktiske dør-til-dør-analyser av skoleveien.
11. Konkrete og dokumenterte vurderinger av barnets beste og helsekonsekvenser for hvert alternativ og for ulike elevgrupper.
12. En sammenligning med mindre inngripende og mer reversible tiltak.
13. En plan for gjennomføring og gevinstrealisering som viser ansvar, risiko og hvordan virkningene skal følges opp.
14. Elevene må høres på en alderstilpasset måte, og det må framgå hvordan synspunktene deres er vurdert.

8. Konklusjon

Eidsvoll kommune har behov for økonomisk omstilling. Det gir likevel ikke grunnlag for å fatte irreversible vedtak på et feilaktig eller ufullstendig beslutningsgrunnlag.

Vårt standpunkt er at alle dagens skoler bør bevares. Feiring, Ås og Eidsvoll verk må ikke settes opp mot hverandre, og Langset bør videreføres som en fullverdig barneskole.

Før kommunen eventuelt vurderer skolenedleggelse videre, må tre forhold være oppfylt: Feil i grunnlaget må rettes, manglene i beslutningsgrunnlaget må fylles, og de psykososiale og fysiske konsekvensene for barna må utredes konkret. Kommunen må samtidig dokumentere at en nedleggelse gir en reell og varig nettogevinst for kommunen og samfunnet.

På det foreliggende grunnlaget bør ingen av alternativene som innebærer nedleggelse eller vesentlig reduksjon av Feiring, Ås, Eidsvoll verk eller Langset, anbefales. Hvis nødvendig utredning ikke kan gjennomføres innenfor dagens framdriftsplan, bør saken utsettes.

Referanser

Eidsvoll kommune. Befolkningsprognose for Eidsvoll kommune.

Eidsvoll kommune. Handlings- og økonomiplan 2026–2029, budsjett 2026.

Eidsvoll kommune. Helhetlig innsatstrapp i Eidsvoll (Eidsvolltrappa).

Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (2023). Veileder i samfunnsøkonomiske analyser.

Concept-programmet, NTNU (2023). Nullalternativet som ingen vil ha, men ofte ender med å få.

FAU ved Eidsvoll verk og Ås skole. Feil og mangler i Delrapport 2.

Jussila, J. J. mfl. (2023). Active school transport, performance and wellbeing at secondary school. European Journal of Public Health, 33(5), 884–890.

Nordlandsforskning (2025). Vurderinger av barnets beste ved skolestrukturendringer.

Oslo Economics og Telemarksforsking. Delrapport 2: Fremtidig barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll kommune.

Sjølie, A. N. og Thuen, F. (2002). School journeys and leisure activities in rural and urban adolescents in Norway. Health Promotion International, 17(1), 21–30.

Utdanningsdirektoratet (2024). Behandlingen av saker om skolenedleggelser og kretsgrenser.

FNs konvensjon om barnets rettigheter, artikkel 3 og 12; Grunnloven § 104; opplæringsloven §§ 10-1 og 10-2.

Viner, R. mfl. (2022). School Closures During Social Lockdown and Mental Health, Health Behaviors, and Well-being. JAMA Pediatrics, 176(4), 400–409.

Avsender

Anette Haakens og Erling Kittelsen

Foreldre til to elever ved Eidsvoll verk skole

Høringssvaret er avgitt som privatpersoner. Anette Haakens er spesialist i barne- og ungdomspsykiatri og overlege ved BUP Jessheim, Akershus universitetssykehus. Arbeidsgiver har ikke medvirket til eller sluttet seg til høringssvaret.

Høringssvar til Eidsvoll kommune: barnehage- og skolestruktur 2026

Høringssak: Utredning av barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll kommune 2026
Høringsfrist: 10. september 2026
Avsender: Hans Jacob Michaelsen og Katrine Brodshaug, Feiring

1. Innledning

- Vi er foreldre til barn i1 og 7.klasse.
- I det videre henviser vi til den offentlige høringen om framtidig barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll kommune som har høringsfrist i morgen, den 10.september 2026.
- Vårt høringssvar angår alternativ 0, 1,2 og 3, altså beholde dagens struktur og alle alternativer gjeldende for Feiring skole..
- Vi støtter alternativ 0, og går sterkt imot en hvilken som helst endring i tjenestetilbudet for Feirngbygda og barna som sogner til Feiring skole..

2. Overordnet standpunkt

- Feiring skole utgjør det eneste kommunale tilbudet som Eidsvoll kommune tilbyr i hjemmemiljøet for barnog ungdom bosatt i Feiring. Alle andre tilbud som idrettslag, fritidsklubb, sjakklubb, dans, sang og teater er drevet på dugnad. Skolens lokaler og omgivelser blir brukt flittig til svært mange av de nevnte fritidsaktiviteter.
- Etter vår mening bør nærhet til hjemmet være særdeles viktig ved vurdering av skolestruktur. Nærhet og trygge, kjente omgivelser skaper godt læingsmiljø slik undersøkelsen som ligger til grunn for denne høringen jo viser, både i direkte resultater og elevundersøkelsen.
- Når det gjelder samtlige tiltak vedr Feiring skole er det underforstått en innsparing i og med senttralisering av et tilbud (skole). Som vedlagt kart i undersøkelsen viser er nedslagsfeltet for Feiring skole det klart største i kommunen. Andelen barn som mottar skoleskyss er imidlertid ikke spesiellt høy, langt færre enn 50 % har dette i Feiring. Dog er bosetningen svært spredd, og det er uomtvistelig farlige skoleveier preget av gjennomfartstrafikk langs FV 33 og trange kommunale veier med utfordrende næringstrafikk (bl.a tømmeerbiler og store traktorer. Feiringbygda har i tillegg til avstander utfordringer med store høydeforskjeller, det er stort sett bratt i Feiring både sør, nord og midt i bygda. Dersom man skulle endre tilbudet vil langt flere ha et transportutfordring også til en evt samlende busstransport til annen skole. Dette synes ikke behandlet i rapporten. Offentlig transport er et særdeles dårlig utbygd tilbud i Feiring og man kan se for seg svært mange drosjesjåfører sysselsatt med skoletransport i fremtiden.
- Hvis man snur på flisa og bevarer Feiring og i stedet fullt utnytter kapasiteten ved å sende elever motsatt vei (fra sentralt til Feiring), vil man i mer tettbygd område ha langt mindre utfordring for å samle barn og ungdom for felles transport til/fra Feiring, mens transporten imellom jo vil være den samme. I tillegg vil «gjesteelever» nyte godt av det beste læringsmiljøet. Dette vil imidlertid bryte med min underliggende mening om å vedta alternativ 0, og jeg mener selvsagt at alle barn bør få ha nærhet for skolegang i forhold til eget hjem.
- Jeg forventer at mitt høringssvar inngår i den videre konsekvensanalysen før politisk behandling.

3. Barnets beste, læringsmiljø og barnehagekvalitet

- Jeg mener at enhver ending i tjenestetilbudet for barn og ungdom i Feiring vil ha negative konsekvenser for deres beste, for læringsmulighet , for nærmiljø, for trygghet og individenes utvikling og integritet.
- Feiring skole har gjennomgående stabile lærerressurser og tilgang på nødvendig kompetanse for å sikre en god og kvalifisert utdanning. Skulle det være fagområder hvor enkeltskoler har mangler i lærerstab gir moderne kommunikasjonsplattformer muligheter for at flere kan dele lærerressurs.
- Svært mange av Feirngs foreldregruppe har sitt daglige virke utenfor bygda, det være seg nord-, eller sørover.Hverdagslogistikk er mer enn krevende som den er, særlig derom barn/ungdom i tillegg skal på fritidsaktivitet utenfor bygda på ettermiddag/kveld. Dersom skolehverdagen forlenges av økt transport vil denne situasjonen føre til umulige situasjoner vedr deltakelse i fritidsaktiviteter..
- Barnets beste må være førende, og hvert enkelt barn representerer et slikt behov, ikke minst i total situasjonen som hverdag og fritid utgjør. Bosted og reiseavstander vil kunne bli svært lange for svært unge og sårbare barn.I og med demografi , geografi og topografi utfordringer i Feiring må man gjøre mye mer diffrensierte vurderinger for vår bygd enn det som foreligger. Trolig vil et endret skoletilbud også frata de fleste barn i Feiring etn sjanse til deltakelse i fritidsstilbud, eksempelvis svømmeopplæring som jo ikke finnes noe tilbud for i Feiring gjennom Eidsvoll kommune. Slikt skjer på fritiden.

4. Nærskole, reisevei og trafikksikkerhet

- Dagens reisevei er svært utfordrende og det er som beskrevet utfordrende for de fleste barn ibygda, skjønt svært mange har ikke blitt tilkjent skoleskyss. En arbitrær grense på 3 km tar ikke hensyn til 250 høydemeter som en 7 åring må forsere på en vei som er så trang at kun en bil kan kjøre av gangen og barna må opp i snøskavelen på vinteren. Tunge traktorer, tømmerbiler , lastebiler og annen næringstrafikk frekventerer disse veiene (flere av de er jo også foreslått oppgitt av kommunen og blir snart gjort private. Dagens situasjon er i seg selv uholdbar, når man i tillegg evt må under transport langs Norges dårligste fylkesvei strekk, Fv33.
- Samtlige barn i Feiring vil ha et skoleskyssbehov, befolkningen bor spredt og jeg mener at man ikke har forstått det bidraget som foreldre/besteforeldre og andre omsorgspersoner daglig bidrar med for å avhjelpe den særdeles utfordrende skoleveien våre barn møter og som ikke blir møtt med kommunal skoleskyss. Dette vil dramatisk endre seg.
- Vi kan ikke se at rapporten eller kommunen foretar en utfyllende trafikksikkerhetsvurdering for barn og ungdom bosatt i Feiring og at kostnader knyttet til skyss for hvert alternativ beregnes.

5. Lokalmiljø, nærmiljø og samfunnsutvikling

- Feiring er ei lita bygd. Skolen i Feiring har vært nedleggingstruet i mange år og er jo også årsaken til dannelsen av Feiringregjeringa i sin tid. Dersom man ikke har skole i et slikt lite samfunn er det liten tvil om at man mister det fremste insitamentet for å fremme tilflytning.
- Konsekvenser for bosetting, frivillighet, fritidsaktiviteter, nærmiljøanlegg og attraktivitet for barnefamilier vil trolig være dramatiske, ikke minst pga store logistiske utfordringer for hver enkelt familie og barn/ungdom.
- Dersom de foreslåtte endringer i alt 1-3 blir vedtatt vil en rolig få en sentralisering, fall i boligpriser, og svekkelse av lokalmiljøet.
- Etter min mening påhviler det kommunen å vurdere effekten på lokalsamfunnet som sådan, da en forringelse har konsekvens for hele Feirngssamfunnet, ikke bare de som er direkte berørte .

6. Kapasitet, demografi og framtidige behov

- Prognoser for demografi er ikke enkle, og kurvene vil trolig påvirkes direkte av vedtak knyttet til denne høringen. .
- Jeg mener også at rapporten ikke tar høyde for evt kommunale satsninger på økt boligbygging, næringsutvikling og tiltak for flere fritidstilbud, som f.eks å bygge en idrettshall i Feiring.
- Alle foreslåtte tiltak uten alt 0 er jo på en måte en eksportering av demografi mellom kommunens regioner. De har i hovedsak et sentraliserende preg. Det er etter min mening ingenting i veien for å reversere «eksporten», slik at lokal kapasitet på skoler som foreslås begrenset/nedlagt utnyttes.
- Det har vært få elever ved Feiring skole, i 1980 startet en elev. Men slikt vil svinge og dersom tidligere elever vender tilbake etter endt høyere utdannelse vil man kunne få nye oppsving igjen..

7. Økonomi, investeringer og reelle innsparinger

- Jeg menr at det forutgående viser at evt innsparinger ikke er dokumentert. Skulle et mindretall av dagens elever etablere et privatskolealternativ, som jo skjer rett somdet er i andre kommuner ved nedleggelser, vil kommunen måtte bære 85% av skoleutgiften. I tillegg kommer økte transportutgifter for elever som flytter til andre av kommunens skoler. Feiringregjeringa har tidligere vist kun 40 elever må forsvinne ti privat alternativ før dette inntreffer.
- Kostnadsoverslag i forbindelse med bygging av Vilberg ungdsomsskole viste hvordan kommunen ikke evner å treffe på kostnadsoverslag. Heri ligger vel også hunden begravet vedr innsparingsbehovet kommunen har, man klarer jo heller ikke å fylle disse lokalene med lokalt tilhørende elever. Både størrelse og plassering er trolig fullstendig feil, likeså kostnadskontrollen.
- Bedre differensiert konsekvensanalyse fra kommunen må også ta hensyn til balanse mot kvalitet, lovpålagte krav og konsekvenser for barn og lokalsamfunn.
- Gitt feilinvestering o g kalkyler rundt bygging av Vilberg ungdomsskole (og for så vidt også Langset skole) forlanger vi at kommunen synliggjøre usikkerhet, forutsetninger og risiko i de økonomiske beregningene.

8. Ansatte, fagmiljø og støttefunksjoner

- Ansatte ved skolen representerer kontinuitet og flere er svært engasjerte og rotfaste i Feiringsmiljøet. Dette er arbeidsplasser og de foreslåtte endringer kan påvirke arbeidsmiljø, rekruttering, fagmiljø og kontinuitet for ansatte.
- Feiring skole har en liten ledelse ledelse og administrasjon,og de spesialpedagogiske ressurser, PPT, helsestasjon, skolehelsetjeneste og barnevern er også små og sårbare dersom skoletilbudet forringes eller forsvinner.
- Dersom alt 1-3 skulle vedtas må man først separat vurdere konsekvenser ifor forrige kulepunkt, særlig rettet mot de mest utsatte elevene, det er lite trolig at man opprettholder samme grad av tilbud i en større, mer sentral skole..

9. Medvirkning og prosess

- Vi som bor i denne bygda opplever at prosessen i hovedsak er satt i gang for å få lagt ned Feiring skole. Eidsvoll kommune har prøvd gang på gang, jeg synes dette kommer opp i nær sagt hver eneste budsjettprosess, og vi opplever ikke at en rapport fra et eksternt firma retter et slikt inntrykk. Beregningrunnlaget er for tynt. Detv er ikke gjort omvendte beregniinger, så som å styrke Feiring skole med elever fra andre områder i kommunen.
- Jeg mener jeg i min høringsuttalelse har argumentert for store svakheter i rapporten og at man ikke kan treffe vedtak på et slikt sviktende grunnlag.

- Jeg forventer tilbakemelding fra kommunen på mitt høringssvar og at dette tas med i den politiske behandlingen videre.

10. Konkrete forslag til kommunen

1. Oppretthold eller videreutred lokale tilbud der konsekvensene for barn, familier og lokalmiljø er store.
2. Utred oppvekstsenter, samlokalisering eller andre fleksible modeller før eventuell nedleggelse eller sammenslåing. Moderne kommunikasjon muliggjør deling av lærerressurs. Tenk nytt og ikke minst, behold superkraften som et fantastisk lokalsamfunn som Feiring utgjør.

11. Avslutning

Eidvoll kommune har utfordringer med økonomi. Det er åpenbart gjennom mange år. Løsningen kan ikke ligge på å ødelegge oppvekstmuligheter for barn og ungdom slik det foreslås. Det er mulig, dog dårlig dokumentert, at dette sparer penger på kort sikt. Men det får mennesker og fremtdige skattebetalere til å sky denne kommunen og lokal samfunnene som ER kommunen. Sats lokalt. Utvikle kommunen. Det vil føre til resultater og vekst for kommunen vår. Dette forslaget er bare en falitterklæring, Eidvoll kommune velger å gi opp,alt mellom alternativ 1-9. Og det er vi ikke tjent med.

Med hilsen

Hans Jacob Michaelsen

Feiring skole må bevares

Som mor til barn på 1. og 7. trinn ved Feiring skole er jeg sterkt imot forslagene om nedleggelse eller kraftig redusert undervisningstilbud ved skolen.

Politikerne sier at dette ikke handler om økonomi. Som forelder er det svært vanskelig å forstå. Dersom skolen legges ned, eller elever flyttes til Langset eller Vilberg, vil konsekvensen være lang skolevei, økt transport og et klart brudd med prinsippet om nærskole.

Mener politikerne virkelig at det er til barns beste at en fem-seksåring i verste fall skal ha opptil fem mil skolevei tur-retur hver dag? Er det rimelig at barn skal transporteres gjennom et rasutsatt fjellparti på fylkesvei 33 som nylig ble kåret til landets verste fylkesvei?

Jeg vil stille politikerne de samme spørsmålene som de bør stille seg selv:

- Ville dere valgt denne pendlerveien dersom dere kunne unngått det?
- Ville dere valgt den som skolevei for egne barn?
- Hvor lang reisetid mener dere er akseptabel for en førsteklassing?
- Skal en seksåring og en elev i 10. klasse tåle de samme transportbelastningene?

Hvor er de reelle besparelsene?

Jeg har fortsatt til gode å se de samlede kalkylene som viser hva det faktisk vil koste å transportere skolebarn fra Feiring til Langset eller Vilberg. Politikerne må vise oss de korrekte kalkylene for å vise de faktiske besparelsene som ligger i hvert enkelt forslag for endret skolestruktur i kommunen sammenliknet med null-alternativet som er dagens struktur.

Kostander knyttet til skolebygg er én ting. Men hva med:

- skoleskyss,
- økte driftskostnader,
- administrasjon,
- trafikksikkerhetstiltak,
- økt belastning på mottaksskolene?

Lønnskostnadene forsvinner heller ikke. Lærerne blir ikke borte fordi Feiring skole legges ned. De vil fortsatt være ansatt i kommunen. Lærerne følger elevene.

Det er derfor legitimt å spørre om hvor store de faktiske besparelsene er når alle kostnader tas med i regnestykket.

Før sommeren ble bakgrunn for endret skolestruktur presentert i delrapprot 2 i Eidsvoll rådhus. Det ble påpekt i møtet at tallgrunnlaget som ble oppgitt i presentasjonen var endret og derfor ikke var korrekte. De som tok dette opp fikk beskjed om at det på daværende tidspunkt ikke var nødvendig å justere tall som ikke var korrekte. Hvordan skal man som innbygger ha tillit til at tallgrunnlaget er korrekt? Når kan vi stole på at kalkylene baseres på korrekt tallmateriale og ikke summer som gir det ønskede resultatet?

Barnas beste må veie tyngst

Som mor til en førsteklassing hadde jeg ønsket at datteren min kunne bruke energien sin på det skolestarten egentlig handler om: å lære å lese, få venner og glede seg til skolehverdagen.

I stedet sitter hun og tegner innspill og gir argumenter for hvorfor skolen hennes ikke skal legges ned.

Hun er fortsatt ikke fylt seks år gammel og bekymrer seg for skoleframtiden. Hun trenger trygghet, ikke disse bekymringene som er utløst av politiske utspill.

Det kan umulig være til barnets beste.

Hva vet vi om læring?

Selv tilhører jeg det første kullet som gikk 1. til 9. klasse ved Feiring skole.

Da skolen ble bygget ut, var et sentralt argument mot utbyggingen at elevmiljøet ville bli for lite, og at ungdommene hadde godt av å komme seg ut av bygda.

Små miljøer kan absolutt ha utfordringer.

Men det kan store miljøer også.

De siste resultatene fra internasjonale kunnskapsundersøkelser, PISA, viser at mange elever strever med grunnleggende ferdigheter som lesing, skriving og regning. Samtidig peker forskning og fagmiljøer ofte på betydningen av tett oppfølging og gode relasjoner mellom elev og lærer. Små undervisningsgrupper foreslås som botemiddel mot de stadig synkende kunnskapsnivået i basisfagene.

På bakgrunn av dette framstår det underlig at Eidsvoll kommune velger at løsningen skal være større elevgrupper og færre lokale undervisningsmiljøer.

Feiring er mer enn en skole

Feiring skole er ikke bare en skole.

Den er selve hjertet i bygda.

Her foregår:

- idrett og trening i gymsalen,
- aktivitet i ballbingen,
- fotball,
- skiaktiviteter,
- skøytebane,
- sjakktrening,
- møter og arrangementer.

Nesten alt er basert på frivillighet og dugnadsinnsats.

Eidsvoll kommune driver strengt tatt ingen fritidsaktiviteter i Feiring. Alt er basert på frivillighet, og derfor er skoleanlegget helt avgjørende som møteplass.

Hvis skolen legges ned:

- Hvor skal aktivitetene foregå?
- Hvordan skal barn og unge møtes på fritiden?
- Hvordan påvirkes den fysiske aktiviteten når barna må kjøres til og fra skolen?
- Hva skjer med samholdet i bygda når samlingspunktet forsvinner?
- Hva vil egentlig politikerne med Feiring?

Dette er spørsmål som må besvares før det tas beslutninger.

Attraktive lokalsamfunn skaper inntekter

Eidsvoll kommune er avhengig av innbyggere som ønsker å bosette seg og bli boende her.

For å styrke kommuneøkonomien trenger kommunen mennesker som arbeider, betaler skatt og bidrar i lokalsamfunnet.

Da må kommunen også tilby gode oppvekstvilkår.

En lokal skole er ofte en avgjørende grunn til at familier velger å bosette seg i distriktene.

For min egen del jobber jeg Innlandet med oppmøte klokken 08.00. Dersom mine barn skal gå på Langset skole, blir logistikken svært vanskelig å få til å gå opp. Hvis kommunen gjør det umulig å kombinere arbeid og familieliv i Feiring, vil alternativet for mange familier kunne bli å flytte.

Det gagner verken kommunen eller lokalsamfunnet.

Politikerne må ta ansvar for egne beslutninger

Et av argumentene som trekkes fram, er at den nye Vilberg skole har ledig kapasitet og bør fylles opp for å gi mer effektiv drift.

Samtidig har den nye skolen allerede hatt utfordringer med lekkasjer og vannskader.

Da er det nærliggende å spørre hvorfor barn skal flyttes bort fra fungerende undervisningslokaler i Feiring for å fylle kapasiteten i et dyrt, vannskada nybygg.

Dersom kalkylene bak skoleutbyggingene ikke samsvarer med virkeligheten, bør ansvaret ligge hos dem som fattet beslutningene. Ikke la skolebarna i Feiring og resten av kommunen betale regning.

En beslutning som er vanskelig å reversere

Historien viser at når en skole først er lagt ned, er det svært vanskelig å få den tilbake.

Derfor må konsekvensene vurderes grundig.

Skolestruktur handler ikke bare om dagens budsjett. Det handler om lokalsamfunn, oppvekstvilkår, folkehelse, utdanning, bosetting og kommuneutvikling de neste 20 til 30 årene.

Jeg opplever ikke at disse perspektivene er tilstrekkelig belyst i arbeidet som er presentert så langt.

Derfor oppfordrer jeg politikerne til å avvise forslagene om nedleggelse eller svekkelse av Feiring skole og i stedet investere i levende lokalsamfunn, gode oppvekstmiljøer og framtidstro for barn og unge.

La barna få være barn. La Feiring få beholde skolen sin.

Katrine Brodshaug
Mor til barn på 1. og 7. trinn ved Feiring skole.

HØRINGSSVAR
Høring og offentlig ettersyn – Utredning av barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll 2026

Innspill fra innbygger i Eidsvoll kommune og foresatt/klassekontakt ved Råholt ungdomsskole
Til: Eidsvoll kommune
Sak: 2026/4027 – Høring og offentlig ettersyn – Utredning av barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll 2026

1. Innledning
Som innbygger i Eidsvoll kommune har jeg forståelse for at kommunen står i en krevende økonomisk situasjon. Samtidig er beslutninger om skole- og barnehagestruktur langsiktige, og virkningene vil påvirke barn, unge og lokalsamfunn i flere tiår framover.

Som foresatt og foreldrekontakt ved Råholt ungdomsskole opplever jeg at diskusjonen om skolestruktur i hovedsak blir en diskusjon om elevplasser, bygg og økonomi. For ungdommene handler dette også om trivsel, tilhørighet, fritid, trygghet og muligheten til å bli sett av voksne i hverdagen.

Kommunens egen delrapport peker på at størrelsen og kompleksiteten ved Råholt ungdomsskole kan gjøre oppfølging, tidlig avdekking og forebyggende arbeid mer krevende. Som foresatt er jeg derfor bekymret for hvordan ytterligere belastning på skolen vil påvirke elevenes hverdag og skolens mulighet til tett oppfølging.

Jeg savner en tydeligere beskrivelse av hvordan de ulike alternativene vil oppleves for elevene som skal gå på skolene hver dag.

Jeg vil særlig fremheve følgende:
- videreføre planene om ungdomsskole på Dal
- ikke erstatte ungdomsskole på Dal med alternativet om ungdomsskole på Ås
- opprettholde Eidsvoll Verk skole
- gjennomføre en grundigere vurdering av konsekvensene for Råholt ungdomsskole
- vurdere også 0-alternativet kritisk
- sikre at barn og unges beste og elevenes egne erfaringer får større vekt i den endelige beslutningen

2. Eidsvoll er fortsatt en vekstkommune
Eidsvoll har gjennom mange år vært en kommune i vekst. Statistisk sentralbyrås kommunefakta viser at kommunen hadde 28 827 innbyggere i 2026. SSBs framskrivninger viser videre vekst til 30 167 innbyggere i 2030 og 35 422 innbyggere i 2050. [ssb.no]

På denne bakgrunn mener jeg kommunen bør redegjøre tydeligere for hvordan framtidige kapasitetsbehov skal håndteres dersom investeringer i skolekapasitet utsettes eller reduseres. Når kommunen samtidig vurderer endringer i skole- og barnehagestrukturen, bør

det dokumenteres hvordan løsningene vil møte både dagens behov og den befolkningsutviklingen kommunen forventer i tiårene framover.
Dette er etter min vurdering særlig viktig i områder hvor kommunen selv beskriver kapasitetsutfordringer eller forventer videre vekst.

3. Det bør bygges ungdomsskole på Dal
Kommunens utredning beskriver at en ungdomsskole på Dal vil kunne avlaste Råholt ungdomsskole og bidra til bedre oversikt, tettere oppfølging av elever og styrket forebyggende arbeid. Utredningen peker samtidig på at Råholt ungdomsskole allerede har høy kapasitetsutnyttelse, begrensede arealer og utfordringer knyttet til skolens størrelse og kompleksitet (Fremtidens barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll – Delrapport 2, s. 79-84).

Som foresatt og foreldrekontakt ved Råholt ungdomsskole oppfatter jeg dette som vesentlige forhold. Det handler om hvilke rammer kommunen ønsker å gi ungdommene som skal gå på skolene i årene framover.

Jeg mener derfor at en ungdomsskole på Dal bør vurderes som et tiltak som kan:

- bidra til en bedre geografisk fordeling av ungdomsskolekapasiteten
- avlaste en skole som kommunen selv beskriver som svært fullt utnyttet
- legge til rette for tettere oppfølging av elever og styrket forebyggende arbeid
- redusere behovet for transport til og fra skolen
- styrke sammenhengen mellom skole, nærmiljø og fritidsaktiviteter

Flere av disse forholdene er også trukket fram i kommunens egen vurdering av alternativet. Jeg savner imidlertid en tydeligere analyse av hvilke konsekvenser det vil få dersom ungdomsskolen på Dal ikke bygges. Etter min vurdering bør kommunen dokumentere hvordan framtidige elevtall, arealbehov og behovet for forebyggende arbeid skal håndteres dersom elevgrunnlaget i større grad blir værende ved Råholt ungdomsskole.

4. Råholt ungdomsskole må vurderes ut fra mer enn elevtall
Utdanningsdirektoratet understreker at retten til et trygt og godt skolemiljø omfatter både fysiske og psykososiale forhold. Skolemiljøet skal fremme helse, inkludering, trivsel og læring, og det er elevenes egen opplevelse som er avgjørende for om retten er oppfylt (opplæringsloven § 12-2).

Kommunens egen utredning beskriver samtidig Råholt ungdomsskole som svært fullt utnyttet, med begrensede arealer og utfordringer knyttet til skolens størrelse og kompleksitet. Utredningen peker også på at skolens størrelse kan gjøre oppfølging, tidlig avdekking og forebyggende arbeid mer krevende (Fremtidens barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll – Delrapport 2 side 82-84).

Som foresatt og foreldrekontakt ved Råholt ungdomsskole opplever jeg at disse temaene er svært viktige. Når det diskuteres kapasitet, arealer og elevtall, savner jeg samtidig en tydeligere vurdering av hvordan elevene faktisk opplever skolehverdagen.

Dette handler blant annet om:

- muligheten til å bli sett og fulgt opp av voksne
- tilgangen på egnede inne- og utearealer
- opplevelsen av trygghet og tilhørighet
- muligheten for forebyggende arbeid og tidlig innsats
- hvordan skolens størrelse påvirker elevenes hverdag

Jeg savner derfor en grundigere vurdering av hvordan de ulike alternativene vil påvirke skolemiljøet ved Råholt ungdomsskole, både på kort og lang sikt.

Særlig savner jeg en vurdering av hvordan kommunen mener elevenes rett til et trygt og godt skolemiljø skal ivaretas dersom elevtallet ved skolen forblir høyt over tid, samtidig som kommunen selv beskriver kapasitetsutfordringer ved skolen.

5. Ungdomsmiljø og forebygging må tillegges større vekt
Kommunens egen Oppvekstplan 2022–2032 legger vekt på forebygging av utenforskap, betydningen av møteplasser, deltakelse i fritidsaktiviteter og gode oppvekstvilkår for barn og unge. Planen fremhever også betydningen av tidlig innsats og at barn og unge skal oppleve tilhørighet, inkludering og gode nærmiljøer (Oppvekstplan 2022–2032, Eidsvoll kommune).

Som foresatt og foreldrekontakt opplever jeg at disse perspektivene burde være mer synlige i vurderingen av de ulike strukturalternativene.

Ungdata 2025 for Eidsvoll viser at mange ungdommer i kommunen er fornøyde med skolen de går på. Samtidig viser undersøkelsen at andelen som er svært fornøyde med skolen er lavere enn landsgjennomsnittet, og at en større andel enn nasjonalt plasserer seg i kategorien «verken fornøyd eller misfornøyd».

Etter min vurdering illustrerer dette at selv om skolen er et godt sted å være for mange ungdommer, gjelder det ikke nødvendigvis for alle. Når kommunen vurderer framtidig skole- og barnehagestruktur, bør det derfor ikke bare legges vekt på kapasitet, bygninger og økonomi, men også på hvordan de ulike alternativene kan påvirke elevenes opplevelse av trivsel, tilhørighet og støtte i skolehverdagen.

Jeg er særlig opptatt av hvordan kommunen vurderer konsekvensene for:
- elevenes opplevelse av tilhørighet
- tilgang til trygge voksne
- deltakelse i fritidsaktiviteter
- forebygging av utenforskap
- muligheten for tidlig innsats når elever trenger støtte

Dette oppleves spesielt relevant fordi kommunen selv beskriver at størrelsen og kompleksiteten ved Råholt ungdomsskole kan gjøre oppfølging, tidlig avdekking og forebyggende arbeid mer krevende (Fremtidens barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll – Delrapport 2, side 82–84).

Som foresatt er jeg også bekymret for utviklingen ved Råholt ungdomsskole dersom kapasitetspresset vedvarer over tid. Det har vært offentlig omtale (NRK, 12.09.2025) av flere branntilløp ved skolen, som har medført bruk av vektere, overvåkingskameraer og andre sikkerhetstiltak. Jeg viser ikke til disse hendelsene fordi de beskriver skolehverdagen for de fleste elever, men fordi de illustrerer betydningen av forebyggende arbeid, tilstrekkelig voksenoppfølging og gode rammer for skolemiljøet.

I kommunens utredning (Fremtidens barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll – Delrapport 1, s 88) beskrives hvordan flere lærere ved Bønsmoen skole melder om stor belastning, at skolen opplever betydelig press på kapasitet, med for mange elever i forhold til både inne- og utearealer. Selv om triveselen blant ansatte rapporteres som god, rapporteres det at skolen har mange elever med særskilte behov og for få ansatte til å gi tilstrekkelig oppfølging. Det pekes på store utfordringer knyttet til vold og trusler, og det etterlyses flere miljøarbeidere og styrket tidlig innsats. Denne skolen har en viktig rolle i en del av bygda med sterk vekst.

I den videre strukturutredningen understrekes behovet for skoler der folk bor, blant annet en ungdomsskole på Dal, bedre uteområder og økt kommunal støtte til tiltak som i dag i stor grad løses gjennom foreldredrevet dugnadsinnsats.

Etter min vurdering illustrerer dette samlet betydningen av at kommunen må vurdere skolemiljø og forebyggende arbeid som en integrert del av beslutningsgrunnlaget, ikke bare kapasitet og arealbehov.

Jeg mener derfor det er relevant å spørre:

- Hvordan påvirker de ulike alternativene ungdommenes mulighet til å delta i fritidsaktiviteter?
- Hvordan påvirker de tilhørighet til skole og nærmiljø?
- Hvordan påvirker de kommunens mulighet til tidlig innsats og forebyggende arbeid?
- Hvordan påvirker de elevenes opplevelse av trygghet og tilstedeværelsen av trygge voksne i skolehverdagen?

Etter min vurdering handler denne saken også om hva slags ungdomsmiljø kommunen ønsker å legge til rette for, og disse spørsmålene bør inngå som en tydelig del av beslutningsgrunnlaget før det fattes vedtak om framtidig skole- og barnehagestruktur.

6. Alternativet med ungdomsskole på Ås bør ikke velges

Ungdata 2025 viser at ungdoms trivsel ikke bare påvirkes av skolen, men også av lokalmiljøet de vokser opp i. Rapporten beskriver betydningen av tilhørighet til nærmiljøet, møteplasser for ungdom og muligheten til sosial deltakelse utenom skoletiden. Rapporten understreker også at kommunene kan påvirke ungdommers trivsel gjennom hvordan de legger til rette for lokalmiljø og fritidsarenaer. Videre viser undersøkelsen at bare 44 prosent av ungdommene i Eidsvoll vurderer tilbudet av lokaler for å møte andre unge på fritiden som bra, mens 52 prosent oppgir at de er fornøyde med lokalmiljøet der de bor.

Jeg er derfor bekymret for alternativer som innebærer at et stort antall elever må transporteres med buss til en ungdomsskole på Ås.

Etter min vurdering bør kommunen ikke bare vurdere hvor det er mulig å etablere skolekapasitet, men også hvordan skoleplasseringen påvirker ungdommenes hverdag.

Dersom elever fra områder som Dal, Råholt, Eidsvoll Verk eller Bønsmoen i større grad må transporteres til Ås, kan det få betydning for:

- tilknytningen mellom skole og nærmiljø
- muligheten til å gå eller sykle til skolen
- deltakelse i fritidsaktiviteter før og etter skoletid
- ungdommenes tilgang til venner og møteplasser i nærmiljøet
- behovet for buss og annen organisert transport

Jeg savner en tydeligere analyse av disse forholdene i vurderingen av Ås-alternativet. Etter min oppfatning kan ikke økt transportbehov og svekket sammenheng mellom skole, nærmiljø og fritidsarenaer vurderes som et rent logistikkspørsmål. Dette er også spørsmål som berører ungdommenes hverdag, tilhørighet og trivsel.

7. Også 0-alternativet må vurderes kritisk

Jeg savner en mer grundig analyse av konsekvensene ved å videreføre dagens situasjon. Hvis dagens struktur videreføres uten ny ungdomsskole på Dal, bør kommunen dokumentere:

- forventet elevvekst ved Råholt ungdomsskole
- konsekvenser for arealbruk
- konsekvenser for skolemiljø
- konsekvenser for forebyggende arbeid
- hvilke investeringer som likevel vil være nødvendige

Etter mitt syn er ikke dagens situasjon ved Råholt ungdomsskole et nøytralt alternativ.

8. Eidsvoll Verk skole bør opprettholdes

Jeg er også bekymret for forslag som innebærer nedleggelse av Eidsvoll Verk skole. Skolen har en viktig rolle som nærskole og som en del av nærmiljøet. Samtidig bidrar den til å avlaste andre skoler i området.

Jeg savner en grundigere analyse av:

- konsekvensene for Bønsmoen skole
- konsekvensene for elevmiljøet ved mottakende skoler
- framtidig elevvekst i området
- hvordan nærskoleprinsippet skal ivaretas

Etter mitt syn er ikke disse forholdene tilstrekkelig belyst.

9. Avslutning

Eidsvoll står i en krevende økonomisk situasjon, men beslutninger om skole- og barnehagestruktur må vurderes i et langsiktig perspektiv.

Mitt inntrykk er at utredningen omtaler disse forholdene, men at det fortsatt er behov for en grundigere vurdering av hvordan de ulike alternativene vil påvirke skolemiljø, forebyggende arbeid, tilhørighet til nærmiljøet og framtidige kapasitetsbehov.

Jeg vil derfor oppfordre kommunen til å:

- videreføre planene om ungdomsskole på Dal
- ikke velge alternativet med ungdomsskole på Ås
- opprettholde Eidsvoll Verk skole
- gjennomføre en grundigere vurdering av konsekvensene for Råholt ungdomsskole
- vurdere også 0-alternativet kritisk
- sikre at barn og unges beste og elevenes egne erfaringer får større vekt i den endelige beslutningen

Kilder

1. Fremtidens barnehage og skolestruktur i Eidsvoll kommune – Delrapport 2 https://www.eidsvoll.kommune.no/contentassets/e2a6150202e54d4f881517944fcad27a/delrapport-2-fremtidig-barnehage--og-skolestruktur-i-eidsvoll.pdf
2. Fremtidens barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll – Delrapport 1 v-6eff84ab b7c1 4d44 871a 346d9776e0f7-884550_1_A!d-1000408519!dylL7V
3. Informasjon om høringen og presisering av elevgrunnlaget ved Råholt ungdomsskole, Eidsvoll kommune. https://www.eidsvoll.kommune.no/tjenester/skole-og-opplaring/utredning-av-barnehage-og-skolestruktur/
4. Kommunefakta Eidsvoll, Statistisk sentralbyrå. https://www.ssb.no/kommunefakta/eidsvoll
5. Oppvekstplan 2022–2032, Eidsvoll kommune. https://www.eidsvoll.kommune.no/globalassets/fra-gamle-nettsider/eidsvoll/20-pdf-dokumenter/plan/overordnede-planer/oppvekstplan/2022-oppvekstplan-eidsvoll-kommune.pdf
6. Retten til et trygt og godt skolemiljø (§ 12-2), Utdanningsdirektoratet. https://www.udir.no/regelverkstolkninger/opplaring/lov-om-grunnskoleopplaringa-og-den-vidaregaande-opplaringa-opplaringslova/fjerde-del--fellesreglar-for-grunnskoleopplaringa-og-den-vidaregaande-opplaringa-for-barn-og-unge/kapittel-12-skolemiljoet-til-elevane/-12-2-retten-til-eit-trygt-og-godt-skolemiljo/
7. Elevenes rett til å bli hørt og elevenes beste, Utdanningsdirektoratet. https://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/skole-og-opplaring/forvaltningsloven/elevenes-rett-til-a-bli-hort-og-elevenes-beste/
8. Ungdata 2025 – Eidsvoll kommune, ungdomstrinnet. https://www.ungdata.no/wp-content/uploads/reports_2025/Akershus_Eidsvoll_2025_Ungdomsskole_Kommune.pdf
9. Overvåkningskameraer og vektere innført på Råholt ungdomsskole https://www.nrk.no/stor-oslo/overvakningskameraer-og-vektere-innfort-pa-raholt-ungdomsskole-1.17567824

Høringssvar til utredning av barnehage og skolestruktur i Eidsvoll kommune 2026

Bevar Ås skole

Jeg skriver dette høringssvaret som forelder til barn ved Ås skole og til et barn som skal begynne på skolen høsten 2027.

Forslaget om å legge ned Ås skole skaper stor usikkerhet og bekymring for familien vår. Gjennom flere år har vi opplevd Ås skole som en trygg, inkluderende og velfungerende skole som ser det enkelte barnet. Vi er svært fornøyde med både det faglige og det sosiale tilbudet skolen gir.

For oss handler denne saken ikke først og fremst om bygninger eller økonomi. Den handler om barnas oppvekst, deres trygghet og de livene vi har bygget rundt nærskolen vår.

Barnets beste må veie tyngre enn økonomiske hensyn

I kommunens utredning fremgår det at arbeidet med ny skole- og barnehagestruktur er knyttet til et innsparingsmål på 30 millioner kroner fra 2028. Samtidig understrekes det at konsekvenser for elever, ansatte og lokalmiljø skal vurderes som en del av beslutningsgrunnlaget.

Etter FNs barnekonvensjon artikkel 3 skal barnets beste være et grunnleggende hensyn i alle avgjørelser som berører barn. Barnekonvensjonen er norsk lov, og kommunale vedtak må derfor vurderes opp mot hvilke konsekvenser de får for barns oppvekst, utvikling og trygghet.

Jeg kan ikke se at det er dokumentert hvordan det vil være til barnas beste å miste nærskolen sin, få lengre skolevei med buss eller bil, bryte opp etablerte vennskap og flyttes til større og ukjente skolemiljøer.

Ås skole er allerede en viktig del av vår families liv. Vi har etter flere år med barn på Ås skole fått mange nære relasjoner, nye bekjentskaper og gode venner, både barn og voksne.

Vårt yngste barn skal begynne på Ås skole høsten 2027.

Gjennom juleavslutninger, sommeravslutninger, 17. mai-feiringer og henting av eldre søsken på skolen har barnet allerede blitt kjent med skolen og fått et eierskap til den. Skolestarten ved Ås skole er noe det snakkes om hjemme med glede og forventning.

Det er derfor vanskelig å forstå at skolen barnet allerede identifiserer seg med, kanskje ikke skal finnes når tiden kommer for skolestart.

Gode vennskap som følger med fra barnehagen og over i skolen vil ved en eventuell nedleggelse av Ås skole splittes opp.

For oss oppleves dette som en opprivning av trygge rammer som vi ikke selv har valgt.

Nærskolen gir trygghet, tilhørighet og identitet

Ås skole er langt mer enn et undervisningstilbud. Den er en bærebjelke i lokalsamfunnet.

Skolen fungerer som møteplass for barn, foreldre, besteforeldre og frivillige gjennom en rekke arrangementer gjennom året. Den bidrar til identitet, fellesskap og tilhørighet på tvers av generasjoner.

For oss, som for mange andre familier er nettopp nærskolen en avgjørende grunn til at man velger å bosette seg i et område. Når nærskolen forsvinner, forsvinner også noe av grunnlaget for et levende lokalsamfunn.

Ås skole har også en helt spesiell styrke gjennom nærheten til lokale læringsarenaer som brukes aktivt i undervisningen.

Bygdetunet er et godt eksempel på dette. Her får elevene møte lokal kulturarv, historie og tradisjoner på en måte som går langt utover det som kan læres gjennom lærebøker alene. Gjennom besøk, praktiske aktiviteter og historiefortelling får elevene oppleve hvordan mennesker har levd og arbeidet i lokalsamfunnet gjennom generasjoner. Dette skaper identitet, tilhørighet og stolthet over eget lokalmiljø.

Slike læringsarenaer gir også unike muligheter for tverrfaglig undervisning innen samfunnsfag, norsk, kunst og håndverk, naturfag og folkehelse. Elevene får lære gjennom opplevelser, utforsking og praktisk arbeid, i tråd med læreplanens intensjoner om variert og virkelighetsnær undervisning.

I tillegg gir nærhet til skogsområder, jordbruk, kulturminner og lokale møteplasser verdifulle muligheter for praktisk læring gjennom hele skoleåret. Lokalsamfunnet fungerer som et utvidet klasserom.

Ved en nedleggelse vil kommunen ikke bare flytte elever til en annen skole. Man risikerer også å miste noe av den nære koblingen mellom skole, kulturarv og lokalmiljø som gjør Ås skole unik.

Attraktiviteten til å bo landlig i Eidsvoll svekkes

For vår familie var nærskolen en viktig grunn til at vi valgte å etablere oss her. Vi ønsket en trygg oppvekst i landlige omgivelser med oversiktlige forhold, korte avstander og et lokalmiljø der folk kjenner hverandre. Denne attraktiviteten opplever vi nå som truet.

Ved en eventuell nedleggelse av Ås skole vil våre barn få en betydelig lengre skolevei. Familien vår vil få en mer krevende hverdag med mer transport og vanskeligere logistikk. Begge voksne i husstanden arbeider sørover, ikke nordover mot en eventuell mottaksskole.

Konsekvensene blir så store at vi må vurdere om vi fortsatt kan bli boende i bygda dersom skolen legges ned. Det er en tanke som gjør vondt og gir ekstra bekymringer i hverdagen.

Gjennom flere gode år ved Ås skole har vi opparbeidet vennskap, relasjoner og tilhørighet. Vi ønsker ikke å flytte. Samtidig opplever vi at grunnlaget for hvorfor vi valgte å bo her er truet.

Jeg frykter at flere familier vil gjøre de samme vurderingene. Det vil være svært uheldig for bygda og for kommunens ønske om å være attraktiv for barnefamilier. Er det ikke nettopp «Trivsel og vekst i grunnlovsbygda» som er kommunens visjon og slagord?

Ås skole leverer gode resultater

Det er særlig vanskelig å forstå behovet for nedleggelse når Ås skole er en skole som fungerer godt.

Tall fra nasjonale prøver viser at skolen presterer på nivå med eller over kommunegjennomsnittet. I 2025 lå skolen over kommunesnittet i engelsk og på nivå eller over kommunesnittet i lesing og regning. Elevundersøkelsen viser også høy trivsel og svært god lærerstøtte.

Det finnes derfor ikke faglige resultater som tilsier at Ås skole bør avvikles.

Forskning støtter verdien av mindre og oversiktlige skolemiljøer. En kunnskapsoppsummering om skolestørrelse gjennomført av professor Thomas Nordahl ved Senter for praksisrettet utdanningsforskning viser at det ikke finnes entydig dokumentasjon på at større skoler gir bedre læringsresultater. Samtidig peker forskningen på at mindre og mellomstore skoler ofte har fordeler knyttet til relasjoner, trivsel, tilhørighet og tett oppfølging av elevene.

Dette samsvarer godt med våre erfaringer ved Ås skole. Som foreldre opplever vi det som en stor trygghet at de ansatte kjenner barna, familiene og lokalmiljøet.

Oversiktlige skolemiljøer bidrar til å forebygge mobbing

Mobbing er noe alle foreldre frykter barnet sitt skal bli utsatt for. Selv om mobbing kan forekomme ved alle skoler, gir mindre og mer oversiktlige skolemiljøer bedre forutsetninger for å oppdage utenforskap tidlig, følge opp utfordringer raskt og sørge for at ingen elever blir usynlige. Dette er en kvalitet vi er redde for å miste dersom elevgruppene blir større og mer uoversiktlige på mottaksskolene.

Folkehelse og aktiv skolevei

Eidsvoll kommune legger i sitt folkehelsearbeid vekt på gode oppvekstsvilkår, inkludering, fysisk aktivitet og trygge skoleveier. Kommunen understreker selv at grunnlaget for god helse legges i barne- og ungdomsårene.

Helsedirektoratet anbefaler at barn og unge er fysisk aktive minst 60 minutter daglig, og aktiv transport til skolen fremheves som en viktig del av dette.

En nedleggelse av Ås skole vil føre til mer buss- og biltransport og mindre hverdagsaktivitet for mange barn. Dette virker å stå i motsetning til både kommunale og nasjonale mål om å fremme god folkehelse.

Avslutning

Jeg ber kommunestyret stille seg følgende spørsmål:

Er de økonomiske gevinstene ved å legge ned Ås skole store nok til å forsvare tapet av et velfungerende nærskoletilbud, økt belastning for familiene, svekket attraktivitet for bygda, mindre bruk av nærmiljøet som læringsarena og den uroen som påføres barn som allerede har sin tilhørighet ved skolen?

For vår familie er svaret klart nei!

Vi ber derfor Eidsvoll kommune om å forkaste forslaget om nedleggelse av Ås barneskole.

Ås barneskole gir barna våre trygghet, tilhørighet, gode relasjoner, aktiv bruk av lokalmiljøet og et godt læringsmiljø. Skolen er en investering i både barnas framtid og bygdas framtid.

Ås barneskole er ikke bare en skole. Den er en viktig del av barnas liv, familienes hverdag og lokalsamfunnets identitet.

Hilsen

Maren Fald Gården, foresatt for barn ved Ås skole og fremtidig skolestarter ved Ås skole.

Høringssvar til utredning om skole og barnehagestruktur i Eidsvoll

Daniel Halvorsen

Pendlerkommunen Eidsvoll

Dette høringssvaret er skrevet av en far til to små barn, derav en som er fersk skolestarter på Ås skole født i 2020 og en i barnehage. Begge foreldre jobber ut av kommunen, blant over 9350 andre, skal jeg tro tall hentet fra SSB sin kommunefaktaside om Eidsvoll[1]. Undertegnede er togpendler i likhet med svært mange andre i denne kommunen, og tar toget inn til Oslo, noe som i seg selv er tidvis krevende på grunn av mye forsinkelser på jernbanen[2].

Hvorfor nevner jeg dette med pendling i et høringssvar om skole- og barnehagestruktur i Eidsvoll? Det er fordi de henger sammen og er en sammensatt problemstilling. Der en tidskabal som innebærer levering og henting i barnehage, SFO, pendling og fritidsaktiviteter etter jobb må gå opp.

Nær by og natur – det er Eidsvoll det
Eidsvoll kommune er på mange måter en attraktiv kommune å bosette seg i, med nærhet til natur og gode turområder, samtidig som at toget fra Eidsvoll stasjon i følge rutetabellen kun bruker få minutter lengre enn de lengste t-banestrekningene fra endestasjon til Jernbanetorget sentralt i Oslo. Sammen med sin attraktive lokasjon så har også Eidsvoll frem til nå kunne stilt med en rekke fine boområder med tilhørende gode skoler. Ås skole og hele Hammerstadområdet, del av Ås skolekrets er et slikt miljø. Nærområdet rundt Ås skole i Eidsvoll er et naturskjønt område med mange barn og fine lekeplasser. I tillegg er det flere populære turstier og boliger med gode solforhold med mye lys, noe som er bra for kropp og sjel. Her har barna det fint på sommer, høst, vinter og vår, så fint er virkelig dette området. Jeg vil på det sterkeste anbefale utreder om å ta turen hit og ser det med egne øyne, det er kun da man virkelig ser ytterste konsekvens av hva slike utredninger kan ha å si, og hva man kan risikere å bygge ned som i dag fungerer så fint.

Ås skole – en nærskole som er godt tilrettelagt for myke trafikanter
Omtrent 2/3 av elevene på Ås skole bor i umiddelbar nærhet til dette området, de fleste, om ikke alle av disse har i tillegg trygg skolevei. Min ferske skolestarter ved Ås skole snakker entusiastisk og med genuin glede bare et uskyldig barn uttrykke, når hun gleder seg til hun en dag føler seg trygg nok til å ta seg til skole og SFO på egen sykkel. Legger man ned ***Ås barneskole*** forsvinner denne muligheten, ikke bare for mitt barn, men også omlag 200 andre. En generasjon av barn og unge som sårt trenger å bevege seg mer, og ikke flyttes på en buss. Ironien her må også være at Vilberg skole, som de fleste av dagens elever på Ås barneskole foreslår flyttes til ved nedleggelse, ikke er i et område, der det faktisk foreligger seg like mye ferdigbygget og trygg skolevei for de fleste av barna. Styri er et boligområde som hører til Vilberg skolekrets, har for eksempel ikke sammenhengende gang og sykkelvei frem til den nye skolen sin. At ikke dette ble prioritert da de bygde denne kostbare skolen virker for meg søkt, og et eksempel på feil prioritering.

---

1 https://www.ssb.no/kommunefakta/eidsvoll

2 https://www.nrk.no/emne/togkaos-paa-oestlandet-1.4161042

Skolen er limet – samlingspunktet i et lokalsamfunn
Perseløpet er et populært kondisjonstilbud som tiltrekker seg løpere fra nært og fjernt. Dette løpet arrangeres nettopp rundt Ås skole, med løp fordelt jevnt utover året. Alt er dugnadsbasert og inntekter går til Feiring IL, der Perseløpet er et viktig bidrag til Feiring skole sin årlige 10. klassetur[3]. Her har vi altså en kobling til 2 populære skoler i Eidsvoll, basert på dette ene arrangementet. Dette eksempelet er et av mange for å vise at en nærskole er et viktig samlingspunkt, også når det ikke er hverken åpent på skole eller SFO, men også at det er mye mer sammensatt enn det øye først kan se. I tillegg til Perseløpet har både skole, barnehager og lokale lag og foreninger møter og arrangement her til alle årstider. Rokker du med skolen vår, så berører du ikke bare skolen, men også alle andre som bruker skolens fasiliteter, direkte eller indirekte.

Nedleggelse av Ås barneskole – et strategisk feilgrep med ukjente konsekvenser
Politikerne som styrer i Eidsvoll gikk til valg på å fjerne eiendomsskatten, men til hvilken pris ønsker de å oppnå dette? Før utredning av barnehage og skolestruktur kom opp, har styrende posisjon i Eidsvoll forsøke å legge ned legevakten i Eidsvoll, og de har foretatt seg store strukturelle endringer i eldreomsorgen. De har gått etter den ene svake gruppen etter den andre i sin valgperiode, og nå er det barna som står for tur. Hvis de vedtar et alternativ som innebærer å legge ned barneskolen på Ås, så må foreldrene belage seg på mer kjøring i hverdagen, noe som er stikk i strid med myndigheters anbefalinger om å kjøre mindre bil, faktisk er rådet 25% mindre kjøring frem mot 2035[4]. Selv om skolebarna får rett på skoleskyss til Vilberg dersom elever fra Ås flyttes dit så dekker ikke skoleskyssordningen frakt til og fra SFO, noe som er helt nødvendig for svært mange skolebarn i Eidsvoll, nettopp på grunn av pendlingen der mange i likhet med meg jobber utenfra hjemkommunen som påpekt innledningsvis i teksten. Dette er kostnader som både overstiger hva eiendomsskatten koster i mange tilfeller, og som tilfaller bunnlinja til foreldrene. Eidsvoll kommune sliter også med demografien sin. De har en relativt lavt utdannet befolkning, og de trenger sårt innflyttere, fortrinnsvis med høyere utdanningsnivå og høyere lønninger for å ta tak i denne utfordringen, blant annet ved å øke inntjeningen fra skatter. Legger man ned ***Ås barneskole***, som er populær og faglig sterk eller en hvilken som helst annen skole i Eidsvoll så vil kommunen bli mindre attraktiv for innflyttere, og Eidsvoll sine demografiske utfordringer vil forsterkes som følge av dette.

Politisk prestisje fremfor barnas beste
Styrende politiske flertall i Eidsvoll har ved flere anledninger fått muligheter å reversere sine intensjoner om å gå videre med utredningen om ny barnehage og skolestruktur i Eidsvoll. Dette fikk de muligheter til så sent som i juni 2026, da delrapport 2 ble presentert. Det politiske flertallet valgte likevel å kjøre på som et lokomotiv fremover, på tross av sitt dårlige bestillingsverk til utrederne, og med ingen reelle intensjoner om å understøtte barnas beste, da bestillingen ikke baserer seg på hva som er best for barna, men heller hvordan de kan spare et gitt beløp i penger på svært kort sikt. Det brukes mye fine og gjennomtenkte ord i sosiale medier når politikerne snakker om dette bestillingsverket sitt, men jeg skulle ønske de var ærlige og kunne si det som det var at dette ikke handler om barnas beste, men heller om en intensjon om å spare penger, slik at de kan kutte ned på eiendomsskatten sin, og kan kalle dette for et levert «valgløfte» til lokalvalget i 2027, da på bekostning av barn som vil miste nærskolen sin.

3 https://www.perselopet.com/nyttig-info#praktisk
4 https://www.miljodirektoratet.no/publikasjoner/2026/februar-2026/klimatiltak-i-norge-2026/

Villedende politiske signaler om boligbygging
Det fremstår også som merkelig at det planlegges både nye boliger på Linløkka bak Extra Hammerås, rett under 40 boenheter skal bygges der. Det politiske vedtaket fremhever nettopp nærskolen Ås, noen 100 meter unna som et stort pluss. Nevnte vedtak kom etter at utredning om ny skolestruktur ble bestilt i 2026, dette kan vi si er en spesiell timing. Etter dette har det også kommet saker om omgjøring av LNF inne i et eksisterende boligområde på Tomterhagan til boligbygging. Dette er eksempler på at det satses, og det ønskes bygget på disse områdene, også fra politikere som samtidig også lurer på om de skal legge ned nærskolen Ås på samme tid som de fremhever nettopp denne skolen som attraktiv i nærhet til nybygg i området.

Velgerne som ble villedet da de gikk til urnene og stemte
Når vi snakker om valg, så var det ingen som snakket om skolestruktur i valgkampen i 2023. Både Høyre og INP er del av styrende posisjon i Eidsvoll. Høyre gikk til valg på å utvikle ***alle skoler*** i Eidsvoll uansett **beliggenhet**[5], mens INP fremhevet at de vil **beholde nærskolene**[6]. Spoler vi frem til etter valget i 2023, og valgresultatet var klart ble det først da laget en politisk plattform av samarbeidspartiene: ***Høyre***, ***FRP***, ***KRF***, ***INP*** og Pensjonistpartiet (som senere trakk seg ut av samarbeidet). I denne politiske plattformen[7], blir teksten: «beholde de små skolene i Eidsvoll» trukket frem som noe partiene som støtter den politiske samarbeidsplattformen vil. Dette er spesielt på flere måter. For det første er det merkelig å frede noe som aldri på papiret var truet frem til nå, hvorfor var det nødvendig å fremheve dette nå? Eidsvoll har heller ingen «småskoler», ser man derimot på den minste skolen i Eidsvoll: Feiring skole, så passer denne best inn i dette narativet, da det lenge har traversert uoffisielle rykter som at «Feiring skole» er «fredet» av sittende posisjon i Eidsvoll. Dette er igjen merkelig når ingen skoler skal ha vært truet i utgangspunktet.

Attraktivitet en forbigående egenskap
Eidsvoll kommune blir ikke mer attraktiv av at gode og anerkjente skoler legges ned, tvert i mot. Nye Vilberg skole er ikke truet av nedleggelse, men skolen risikerer å bli fylt opp mye raskere ved en sammenslåing, noe som vil trigge en nærliggende utvidelse, eller enda en ny skole. Dagens Vilberg skole ble bygget mye større enn det befolkningsprognoser understøttet på tidspunktet, likevel insisterte politikerne i Eidsvoll for å bygge skolen i denne størrelsen. Men dette var et valg politikere tok. Hvorfor skal barna ved **Ås barneskole** risikere å miste nærskolen sin fordi politikerne mistet gangsynet sitt? Dette er ikke til barnas beste, og dette vet de godt selv. Nå forsøker de bare å vri seg unna sitt eget lite gjennomtenkte valg fra tidligere og det er lett å gjennomskue.

En umulig oppgave
Utrederne har fått en umulig oppgave. De har fått en bestilling som utelukkende handler om å spare penger, og ikke i det hele tatt jobbe med å finne gode alternativer som faktisk kan argumenteres er til barnas beste. Styrende politikere i Eidsvoll nekter å hverken ta innover seg eller å innrømme dette dårlige håndverket, som enten de liker å innrømme eller ikke stammer fra dem. Alternativene som er lagt frem fremstår dårlig utredet, det er ingen åpenhet i metode eller analyse som er benyttet og ingen av alternativene fremstår tilstrekkelig konsekvensutredet. Hvordan i alle

5 https://hoyre.no/content/uploads/sites/199/2023/05/Program2023_eidsvoll.pdf
6 https://eidsvollpuls.no/artikkel/inp-i-eidsvoll-er-ikke-lagt-ned-mer-motiverte-enn-noen-gang
7 https://www.frp.no/images/Plattform-godkjent.pdf

dager kan en politiker vedta et eneste av disse forslagene når ingen er tilstrekkelig utredet på forhånd?

Hastverk er sterk indikator for politisk motivert bestillingsverk
Politikerne som styrer i Eidsvoll har hastverk. De bestiller en utredning om ny skole og barnehagestruktur i 2026, og ønsker en konklusjon innen julaften i inneværende år. Hastverk er lastverk kanskje et uttrykk dere har hørt om? Mangelfull eller helt fraværende konsekvensutredning for flere av de forelagte alternativene er svært kritikkverdig, og når ytterste konsekvens er å snu hverdagen til barn og foreldre på hodet, så stilles det spørsmål om hva som er den egentlige intensjonen her er, siden det er så viktig med dette hastverket som frem til nå virker utelukkende økonomisk motivert og overhodet ikke til barnas beste. Når skal politikere forholde seg til vanlige folks hverdag kan en kanskje spørre seg? Styrende posisjon i Eidsvoll ser ut til å nekte å ta innover seg «vanlige folks» bekymringer, og kjører på som et løpsk lokomotiv uten mål og mening, annet enn å spare noen kroner til kommunekassen som heller blir belastet av foreldrene i form av økte transportkostnader noe som gir en dyrere hverdag for barnefamilier.

Seks mangelfullt utredede alternativer og en trussel
Helt avslutningsvis ønsker jeg å gi min egen analyse til hver av disse alternativene som er foreslått:

- 0: Null alternativet der alle skoler beholdes. Denne fremstår som en trussel, fordi helle bestillingen er økonomisk motivert. Hvis denne skal være et alternativ så legges det frem at skolen blir dårligere, fordi de da må kutte på tvers av alle skolene i hele kommunen. Her har vi virkelig en gjeng som virkelig ikke bryr seg om barn, og deres hverdag. Alternativ null, burde vært **status quo**, altså dagens situasjon.
- *1: Nedleggelse av Feiring skole.* Dette vil være svært uklokt og vil i praksis være et nådestøt for Feiring som lokalsamfunn, særlig etter at de nylig har mistet sin videregående skole som flyttes til Moelv.
- *2: Flytting av ungdomsskoletrinnet fra Feiring*. Dette er en utspekulert og trinnvis nedleggelse av skolen. Trekker du fra ungdomsskole trinnene på Feiring vil de også bli vesentlig mindre enn «idealskolen» til Nordahl som de lener seg på, og skolen vil dermed bli en lettere mål for fremtidig nedleggelse.
- *3: Flytting mellom og ungdomstrinn bort fra Feiring skole. (5-10 trinn).* Dette er i praksis en trinnvis nedleggelse av Feiring skole. Storskolen fra 5 trinn og oppover har større krav til lærere og faglige kunnskaper, derfor foreslår de dette både her og tilsvarende i alternativ 2, men vurderingen min er den samme, at dette er en utsatt nedleggelse.
- *4: Nedleggelse av Ås skole.* Mitt høringssvar belyser mange konsekvenser ved å legge ned Ås skole. De fleste av elevene har trygg og trafikksikker skolevei, det vil være helt ulogisk å bryte opp dette og flytte de over på buss i istedenfor, stikk i strid med myndigheters anbefalinger om å kjøre mindre.
- *5: Nedleggelse av Ås skole og omdisponering til ungdomsskole.* Dette er av de mest provoserende og lite utredede alternativene som finnes i hele rapporten. Det de foreslår er også helt hinsides, at ungdom fra Dal og Råholt i sørbygda skal busses til Ås, slik at de slipper å bygge ny ungdomsskole på Dal. Ungdommen som allerede bor like i nærheten av denne «nye» omdisponerte ungdomsskolen må likevel belage seg på å ta bussen til Vilberg ungdomsskole i Sundet som idag, så hinsides er dette forslaget. Jeg vil minne om at Eidsvoll kommune har økende utfordringer relatert til ungdom, særlig i sørbygda i kommunen. Dette blir ikke bedre av at du «jager de vekk» til et sted de ikke har noe forhold til i kommunen.

- *6: Nedleggelse av Eidsvoll Verk skole.* Utreder viser her at de ikke har lokal kunnskap når de ikke en gang klarer å stave Eidsvoll Verk riktig. Her foreslås det at elever fordeles på 3 ulike skoler avhengig av hvor de bor, enkelte må belage seg på lang bussvei helt til Langset. Gamle sagbruket til Moelven er et gammelt industriområde som ligger like i nærheten av denne skolen. Her skal området omdisponeres, renses og etterhvert bygges nye boliger på. Området er stort, og her kan det potensielt komme mange barnefamilier om noen år. Det er kjedelig om skolen som ligger rett opp i veien er lagt ned når dette skjer.
- *7: Omdisponering av Langset skole til barnehage og skole for 1-4 trinn.* I likhet med alternativ 2 er dette en trinnvis og utsatt nedlegging av skolen, fordi skolens gjenværende elevtall vil bli mindre enn det er barneskoleelever på Feiring skole idag. Langset er også en nyere og moderne skole med stort og flott SFO område, dette er fasiliteter som er foreslått revet ned for å opprette et barnehageområde og SFO flyttes til klasserom. Dette er grovt overtramp av barnas interesser.

Overdrevent svartmaling av kommunens økonomiske situasjon
Eidsvoll er en kommune i vekst, og sliter ikke med fraflytting. Jeg forstår at en kommune med anstrengt økonomi må lete for å finne poster de kan spare på, men det står ikke så dårlig til som med økonomien til Eidsvoll kommune som styrende posisjon i Eidsvoll fremstiller det til å være. Opposisjonspartiene i Eidsvoll gikk sammen om å lage et alternativt budsjett i fjor for 2026, uten å vise til kutt i skolene som denne utredningen legger opp til. Dette viser igjen at det såkalte null alternativet er et villedende alternativ og er i praksis en trussel og ikke et reelt alternativ.

Veien videre inn i fremtiden
Slik jeg ser det står Eidsvoll nå ved en korsvei der styrende posisjon i Eidsvoll nå setter videre kurs. Vedtas nedleggelse av en eneste skole i Eidsvoll så vil kommunen som en konsekvens av dette bli mindre attraktiv for innflyttere. Legges Feiring skole ned, så vil jeg anbefale Fegringene å søke seg nordover og bli Totninger fremfor Eidsvollinger, for da har kommunen virkelig vist hvor lite de er opptatt av Nordbygda og samfunnet nord for Hammerstad. Både Sundet, Råholt og Dal fremheves i Kommunedelplanen som knutepunkt og satsningsområder for kommunen, Sundet er også kommunens administrative senter og sentrum i Eidsvoll. Likevel satses det for fullt nesten utelukkende i sørbygda fremfor midt og nordbygda, selv om skolekapasiteten i sørbygda er nær sprengt. Legges Ås skole ned vil dette også svekke Sundet fordi midtbygda totalt vil få mindre skolekapasitet totalt sett. Det attraktive området og tettstedet Hammerstad vil også bli mindre attraktivt over tid, fordi skolen som samlingspunkt da vil være borte.

Min oppfordring til politikere i Eidsvoll som fantaserer om å legge ned skoler: **Ta dere sammen, det er ikke for sent å snu.** Ønsker dere virkelig å være medansvarlige som sørget for at Eidsvoll sin positive befolkningsvekst fra flere 10 år tilbake ble snudd til negativt? Ønsker dere virkelig å gå inn i en valgkamp i juli 2027, der utgangspunktet var at dere la ned en skole? Hvis dere tror at å legge ned skoler er en vinnersak så må dere tro om igjen, denne saken engasjerer, og jeg tror enkelte i posisjonspartiene har skjønt det! Da jeg sjekket høringssvar tidligere på dagen 9. september 2026 var det kommet inn over 260 svar. At sluttrapporten skal være ferdig i oktober stiller jeg meg svært kritisk til. Det vil ikke være tilstrekkelig tid til å analysere data fra innsamlede innspill fra innbyggere før dere må starte å ferdigstille rapporten.

Daniel Halvorsen

Høringssvar: Utredning av barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll kommune

Sak 26/80, ref. 26/4027. Fra Rune Bjerkestrand, innbygger i Eidsvoll. September 2026.

Hvem jeg er, og hvorfor jeg skriver

Dette høringssvaret leverer jeg som privatperson og innbygger i Eidsvoll. Samtidig skal ingen være i tvil om hvem som skriver: jeg er medlem av Hovedutvalg for oppvekst og opplæring og ordførerkandidat for Eidsvoll Arbeiderparti. Eidsvoll Arbeiderparti leverer sitt eget høringssvar, og det stiller jeg meg bak. Men en høring er også en invitasjon til den enkelte, og som enkeltmenneske har jeg noe på hjertet som går utover det et parti kan si i et felles dokument.

Siden denne prosessen startet, har jeg lest. Ikke bare saksdokumentene, men grunnlaget under dem: forskningen på små skoler og skoleskyss, bygdesosiologien, pedagogikken, jussen, statens egne utredningsinstrukser og de regionale planene som skal styre hvor Eidsvoll kan vokse. Dette høringssvaret er summen av den lesingen, og av en overbevisning som bare har blitt sterkere underveis: Eidsvoll har ikke et kostnadsproblem. Eidsvoll har et plan- og utviklingsproblem. Og barna våre er den viktigste investeringen vi rår over.

Jeg skriver om hele Eidsvoll. Jeg bor i Feiring og kjenner den bygda best, og det vil skinne igjennom noen steder. Men grunnholdningen min er at denne saken ikke er, og aldri må bli, en kamp mellom grender. Hver eneste skole i denne kommunen har sitt eget, selvstendige grunnlag for videre drift. Det jeg skriver om nærskolen, gjelder barna på Langset like mye som barna i Feiring, barna i Midtbygda like mye som barna på Dal og Råholt.

Mitt standpunkt i korthet

Ingen skole i Eidsvoll bør legges ned, verken helt eller delvis. Ingen skole bør tømmes for klassetrinn, uansett hvilket navn modellen får. Ingen strukturbeslutning bør fattes før barnets beste er vurdert per alternativ, offentliggjort og hørt, før barna selv er hørt på en dokumentert måte, og før den reelle nettoøkonomien ved hvert alternativ foreligger. Skolestruktur og arealpolitikk må behandles samlet. Og det økonomiske behovet, som er reelt, men langt mindre enn premisset tilsier, bør løses gjennom langsiktig planlegging av hele kommunens drift og investeringer, ikke gjennom ett kutt rettet mot barna. Kravene mine står samlet til slutt.

Saken fortalt gjennom kommunens egne dokumenter

Det mest alvorlige ved denne prosessen er ikke noe jeg mener. Det er noe kommunen selv har skrevet, i rekkefølge.

- Den 11. november 2025 omtalte Romerikes Blad kommunedirektørens budsjettframlegg under tittelen «Skoler kan bli lagt ned». Framlegget tallfestet at en strukturutredning «vil gi rundt 30 millioner i innsparing». Beløpet var altså satt før utredningen fantes.

- Den 17. november 2025 sa ordføreren til Romerikes Blad, om skolenedleggelser: «Jeg er tydelig på at det vil skje. Vi har såpass mange halvfulle skoler at vi må tørre å gjøre noe.» Det var en måned før budsjettvedtaket og et halvt år før den første delrapporten.
- Den 1. desember 2025 omtalte hovedutvalgets leder i Romerikes Blad «endringer i struktur, inkludert eventuelle nedleggelser», med virkning fra 2027.
- I desember 2025 ble innsparingskravet på 30 millioner kroner i oppvekstsektoren innen 2028 bundet ved kommunestyrets budsjettvedtak (sak 25/137, verbalpunkt 7), med 18 mot 17 stemmer. Utredningen som skulle finne ut hva som er best for barna, ble bestilt etterpå, med sparebeløpet som premiss.
- Den 12. mai 2026 godkjente Hovedutvalg for oppvekst og opplæring Delrapport 1 og ba om at Delrapport 2 «tydelig belyser» reell netto økonomisk effekt ved hvert alternativ, inkludert skyss, investeringer, overgangskostnader, drift og vedlikehold, samt konsekvensene for elever med særskilte behov.
- Den 9. juni 2026 ble Delrapport 2 behandlet i hovedutvalget. Rapporten gjengir utvalgets bestilling, men leverer ikke nettoregnestykket. Utrederne bekreftet i møtet at sparemålet forelå før analysen startet, at nullalternativet er belastet med hele oppvekstområdets innsparingsbehov på 40 millioner kroner mens de øvrige alternativene måles mot om lag 30, og at rapporten mangler ferdige vurderinger og rangeringer. Utrederne erkjente også konkrete datafeil, blant annet at kapasiteten ved Eidsvoll verk skole var beregnet ut fra tegninger fra før 2022, uten to klasserom, og at vedlikeholdstallene var utdaterte. Kommunedirektøren beskrev selv delrapportene som et kunnskapsgrunnlag, ikke et beslutningsgrunnlag. Utvalgslederen hadde før møtet bekreftet skriftlig at medlemmenes spørsmål til rapporten ikke kunne ventes besvart før møtet. I samme møte bestilte posisjonen selv seks tilleggsanalyser, noe som i seg selv er en erkjennelse av at grunnlaget ikke var komplett. Utvalget vedtok likevel, med 7 mot 6 stemmer, å sende rapporten videre mot høring.
- Den 16. juni 2026 vedtok formannskapet med 7 mot 6 stemmer å sende saken tilbake til kommunedirektøren for videre arbeid.
- Den 23. juni 2026 vedtok kommunestyret (sak 26/80) likevel å sende delrapportene på høring med frist 10. september. I saksframlegget står det at delrapportene «ikke utgjør et samlet beslutningsgrunnlag» for framtidig struktur, «men et kunnskapsgrunnlag», og at de «ikke inneholder en fullstendig beskrivelse av alle konsekvenser ved alternativene». De prissatte virkningene, risiko- og sårbarhetsanalysene og vurderingen av barnets beste per alternativ kommer først i sluttrapporten i oktober.
- Kommunestyret skal etter planen fatte strukturvedtak 17. november 2026.

Dette er sakens kjerne, og den kan formuleres i én setning: innbyggerne høres på alt unntatt det som avgjør saken. Vi svarer på en versjon av saken der sparemålet er gitt, sammenligningsgrunnlaget er skjevt, nettoøkonomien mangler og barnets beste ennå ikke er vurdert. Beslutningen i november vil hvile på analyser ingen av oss har sett.

Hovedutvalgets leder formulerte selv prinsippet i et debattinnlegg i EUB 10. juli 2026: «Kunnskap først, vedtak deretter.» Jeg er helt enig. Det er nøyaktig den rekkefølgen kommunestyret ikke fulgte da sparemålet ble bundet i desember 2025, fem måneder før den første delrapporten forelå. I samme innlegg skrev hun at høringen er «en viktig del av prosessen, ikke slutten på den», og listet opp analysene som gjenstår etter høringen. Det er en ærlig beskrivelse, og den bekrefter at innbyggerne svarer på ett grunnlag mens vedtaket fattes på et annet.

Dette er ikke bare et politisk poeng. Forvaltningsloven § 17 pålegger forvaltningen å påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes. Udir-2-2012 beskriver hvordan kommuner skal behandle saker om skolenedleggelser, med krav om forsvarlig utredning og en høring der berørte får uttale seg om det faktiske forslaget. Rapport 931 fra Telemarksforsking og Nordlandsforskning, «Skolenedleggelser: Om prosesser, konsekvenser og lokale slagmarker» (Storm m.fl., 29. april 2026), skrevet på oppdrag fra Fellesskoleutvalget av det samme fagmiljøet som utreder Eidsvoll, avsluttes med sju anbefalinger for gode prosesser (side 178 til 179): tidlig og tydelig problemforståelse, reell og tidlig medvirkning, systematisk og etterprøvbar vurdering av barnets beste, helhetlig vurdering av konsekvenser for lokalsamfunn, realistisk vurdering av økonomiske gevinster, planlegging av overgangstiltak, og langsiktig og helhetlig planlegging av skolestruktur forankret i kommunale planer. Jeg overlater til leseren å vurdere hvor mange av de sju prosessen i Eidsvoll består.

Det finnes én ting til i kommunestyrets vedtak som fortjener å bli lagt merke til. Kommunestyret ba selv om alternative modeller for Ås og Langset, «herunder modeller med opprettholdelse av 1-7-skole på Langset», og andre modeller «som kan bidra til å opprettholde eller videreutvikle et lokalt tilbud». Med det har kommunestyret allerede anerkjent at et lokalt skoletilbud har en verdi som fortjener egne modeller for bevaring og utvikling. Det prinsippet er riktig. Jeg ber om at det gjøres gjeldende for alle skolene i kommunen, ikke bare for to av dem.

Hva som faktisk ligger på bordet

Det gjentas ofte at «ingen skole er vedtatt nedlagt». Det er formelt riktig, og det er nettopp derfor høringen finnes. Det er også verdt å holde opp mot det ordføreren sa i november 2025: at det vil skje. Men det er verdt å si presist hva innbyggerne er bedt om å uttale seg om. Blant de ti alternativene i Delrapport 2 finner vi full nedleggelse av Feiring skole (alternativ 1) og flytting av ungdomstrinnet derfra (alternativ 2 og 3), nedleggelse av Ås skole med 306 elever og omdisponering av bygget til ungdomsskole (alternativ 5), et alternativ som reduserer Langset skole til 1. til 4. trinn, og nedleggelse av Stensby barnehage med flytting av barna til Ankertunet, over tolv kilometer unna (alternativ 9). For alternativ 5 anslår rapporten selv en årlig kapitalkostnad på mellom 53 og 58 millioner kroner for utbyggingen som kreves. Spørsmålet en forelder ved Ås stilte i EUB i juni, er fortsatt ubesvart: hvor skal de 306 barna gå? Dette er ikke justeringer. Det er den største omleggingen av oppvekstsektoren i Eidsvoll på flere tiår, presentert som et kunnskapsgrunnlag.

Barnets beste: loven, og det som mangler

Alt i denne saken må begynne med barna, fordi loven krever det og fordi anstendigheten krever det.

Grunnloven § 104 og barnekonvensjonen artikkel 3 fastsetter at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn ved alle handlinger som berører barn. Opplæringsloven § 10-1 gjentar prinsippet for skolens område, og § 10-2 gir elevene rett til medvirkning. Barnekonvensjonen artikkel 12 gir barna rett til å bli hørt og få sine synspunkter tillagt vekt. FNs barnekomité har i generell kommentar nr. 14 presisert at barnets beste skal vurderes på alle stadier av en beslutningsprosess, at vurderingen skal dokumenteres, og at begrunnelsen skal vise hvilken vekt hensynet faktisk fikk. Høyesterett har i Maria-dommen (Rt. 2015 s. 93) og senere i storkammer (HR-2020-662-S) slått fast at barnets interesser skal danne utgangspunktet og ha stor vekt, og at det må begrunnes særskilt dersom andre hensyn skal gå foran.

Dette er rekkefølgeregler. Barnets beste skal vurderes før beslutningen tas, som en del av grunnlaget, ikke etterpå som en begrunnelse for et valg som allerede er gjort. Sivilombudet uttalte i desember 2024, i en sak om skoleskyss for en andreklassing, at der det kan være tvil om en reisevei er forsvarlig eller til barnets beste, er det særlig grunn til å sørge for at saken er godt opplyst, og at transportalternativene og kostnadene ved dem må være klarlagt før økonomiske hensyn overhodet kan veies mot barnets beste. Ombudet siterte samtidig Utdanningsdirektoratets rundskriv om at økonomiske hensyn ikke bør få så mye vekt i forsvarlighetsvurderingen at det i realiteten ikke tas hensyn til den enkelte elev. Overført til denne saken: en strukturbeslutning som flytter barn til skoler tjue til førti kilometer unna, kan ikke fattes før reisevei, reisetid, alternativer og kostnader er utredet for de barna det gjelder. Det er ikke gjort, og etter planen skjer det først etter at høringen er lukket.

Hva som skjer når dette ikke gjøres, har kommunens egne utredere allerede dokumentert. Rapport 931 beskriver på side 120 til 122 to tilfeller der Statsforvalteren opphevet kommunestyrevedtak om skolestruktur fordi vurderingen av barnets beste ikke var gjennomført i tråd med de rettslige kravene. I det ene tilfellet var begrunnelsen at barn og elever ikke hadde fått reell mulighet til å uttale seg, at verken ungdomsråd eller elevråd ved berørte skoler var involvert, at det digitale høringssystemet krevde innlogging barn ikke har tilgang til, og at det ikke fremgikk hvordan barns innspill og de gjennomførte risikoanalysene var brukt og vektet i beslutningen. Statsforvalteren skrev at det var «vanskelig å finne spor av at kommunen har foretatt en individuell og selvstendig barnets beste-vurdering». Rapporten konstaterer at antall lovlighetskontroller om barnets beste har økt kraftig på få år, og at «mangelfull dokumentasjon på dette punktet kan svekke vedtakenes rettslige og politiske legitimitet». Jeg nevner dette ikke som en trussel, men fordi det er utredernes egen beskrivelse av hva som står på spill, og fordi hvert av forholdene Statsforvalteren la vekt på, kjennes igjen i Eidsvoll: elevinnspill via portalen krever innlogging gjennom en foresatt, elevrådene er ikke konstituert i høringsperioden, risiko- og sårbarhetsanalysene kommer etter høringen, og det er uavklart hvordan elevenes innspill skal vektes.

Barnekomiteen og Barneombudet anbefaler dessuten en egen barnerettighetsvurdering før beslutninger som berører barn. En rangering av alternativer etter innsparingspotensial, uten en dokumentert vurdering av hvert alternativs virkning for barna, er ikke en slik vurdering. Jeg ber om at den gjennomføres for hvert alternativ, offentliggjøres, og at innbyggerne får uttale seg om den før noe vedtas.

Barnas stemme: en tidslinje

Retten til å bli hørt er en rettighet for barnet, ikke et tilbud betinget av voksnes kapasitet. Kommuneplanens samfunnsdel lover at barn og unge skal bli sett, hørt og involvert i saker som påvirker dem. Hovedutvalgets leder satte selv målestokken i EUB 19. juni 2026: medvirkningen skal være «reell, ikke bare formell». Slik har kommunen forvaltet den i denne saken:

- I begynnelsen av juni skulle hovedutvalget besøke skolene. Befaringen ble avlyst kvelden før.
- Den 10. juni fikk skolene og elevrådslærerne e-post om at et Elevenes kommunestyre skulle holdes 1. september, der elevene skulle legge fram skolenes innspill for politikerne i hovedutvalget.
- Etter ferien, 18. august, fikk skolene oppgaven: danne elevråd og lage en presentasjon om hva elevene er stolte av ved skolen sin og hva de skulle ønske var annerledes, innen 1. september. Oppgaven handlet ikke om strukturalternativene høringen gjelder.
- I midten av august sendte administrasjonen skolene et forslag til undervisningsopplegg om medvirkning for 5. til 10. trinn, med mulighet for klassevise uttalelser fram til 25. september. Det er femten dager etter at høringen lukkes. Elevene på 1. til 4. trinn er ikke omfattet.
- Den 25. august ble Elevenes kommunestyre avlyst.

Resultatet er at ingen elev i Eidsvoll har møtt en eneste politiker eller representant for administrasjonen gjennom kommunens egne arenaer i denne saken. Høringsfristen 10. september løper mens elevrådene ved mange skoler ennå ikke er konstituert for skoleåret, noe oppgaven til skolene i august selv bekrefter. Sammen med to kolleger i hovedutvalget har jeg 24. august stilt administrasjonen skriftlige spørsmål om hvordan elevinnspill som kommer etter høringsfristen skal dokumenteres, sammenstilles og vektes, og hvordan gjennomføring sikres ved alle skoler. Jeg gjentar anmodningen her: kommunen bør bekrefte skriftlig at alle elevinnspill, uavhengig av kanal og dato, dokumenteres og legges fram for beslutningstakerne med samme vekt som ordinære høringssvar, og at elevene faktisk får uttale seg om alternativene før noe vedtas.

Mønsteret er ikke nytt. Ifølge EUB 9. mai 2026 hadde elevrådet ved Råholt ungdomsskole i flere år ønsket seg ballbinge og spart opp midler til det gjennom Ungdommens kommunestyre, da kommunestyret i stedet vedtok basketbane, og elevrådet ifølge skolens miljøterapeut bare ble spurt om hvor banen skulle stå, ikke om de ville ha den. Konsultasjon

om plassering er ikke medvirkning om tiltak. Det samme mønsteret ser vi nå i strukturssaken, i langt større skala.

Undervisningsopplegget kommunen har laget, er godt og nøytralt utformet, og lærerne våre vil bruke det klokt. Det er ikke viljen jeg kritiserer. Det er at medvirkning i praksis er blitt et frivillig tillegg som avhenger av den enkelte lærers kapasitet i skolestartukene, mens loven gjør den til en plikt for kommunen. Barneforskningen har lært oss at medvirkning ikke er en prosedyre som kan kvitteres ut, men et relasjonelt fenomen: barnet må forstå hva saken gjelder, og synet må faktisk tillegges vekt. Rapport 931 finner at medvirkning i flertallet av kommunene er begrenset til formelle høringsprosesser, med få eksempler på at elevene selv involveres aktivt (side 124), og advarer uttrykkelig mot sen og formell medvirkning som kommer etter at hovedalternativene er låst, fordi den skaper polarisering i stedet for tillit (side 178). Retten til å bli hørt er ikke oppfylt ved at det formelt sett var mulig å sende inn et svar. Den er oppfylt når barn faktisk har hatt en reell mulighet til å forstå saken og uttale seg om den.

Det forskningen sier om skyss, helse og skolestørrelse

Bak jussen ligger empirien, og den er ikke tvetydig på de punktene som betyr mest her.

Karl Jan Solstad og Marit Solstad har i «Små skolar og kortreiste elevar» (2025) samlet flere tiår med norsk forskning på feltet. De dokumenterer at antall elever med daglig skyss mer enn doblet seg i nedlagte skolekretser, og at gjennomsnittlig skysslengde økte fra om lag 8 til om lag 15 kilometer. Om helse viser de at elever med lang daglig skoleskyss rapporterer omtrent dobbelt så høy forekomst av bilsyke, hodepine, kvalme og uvelhet, og at lang reisevei henger sammen med dårligere fysisk form. Delrapport 2 erkjenner selv at fylkesvei 33 er rasutsatt, periodevis stengt og regnes som farlig skolevei, at 52 av Feiring skoles 123 elever allerede får skyss, og at nedleggelse vil gi 71 elever til skyssbehov. Reiseveien fra øvre del av kretsen er 24 kilometer til Langset og 36 kilometer til Vilberg, rundt fjorden, langs den ene veien som med jevne mellomrom er stengt. Da handler det ikke bare om reisetid, men om hvor barna er den dagen veien er borte.

Kommunens egne tall forsterker bildet. Ungdata junior 2025 viser at 52 prosent av elevene på mellomtrinnet i Eidsvoll gikk eller syklet til skolen, mot et nasjonalt mål om 80 prosent. Oppvekstplanen 2022 til 2032 sier at barn og unge skal motiveres til å gå og sykle til skolen. Klima- og energiplanen dokumenterer at 79 prosent av kommunens utslipp kommer fra mobile kilder. En struktur som flytter flere hundre barn over på buss, trekker alle disse indikatorene i feil retning, samtidig som kommunen har forpliktet seg til å bedre dem.

Om skolestørrelse og læring er forskningens hovedbudskap at størrelse ikke er noen kvalitetsgaranti i noen retning. Solstad og Solstad viser at den internasjonale forskningen som ofte brukes for å hevde at store skoler er faglig bedre, i stor grad gjelder amerikanske videregående skoler og ikke er overførbar til norsk grunnskole. Selv Thomas Nordahl, som ofte siteres til støtte for større enheter, konkluderer med at «det er en liten sammenheng mellom skolestørrelse og elevenes læring og trivsel i skolen», en formulering som gjengis i

kommunens eget saksgrunnlag. Gode og dårlige skoler finnes i alle størrelser. Det avgjørende er det som skjer i klasserommet.

Dette har en direkte konsekvens for saksbehandlingen. Dersom resultater fra nasjonale prøver skulle gjøres til en del av grunnlaget for å vurdere skoler mot hverandre, minner jeg om at Riksrevisjonen 16. juni 2026, i Dokument 3:17 (2025 til 2026), konkluderte med at Kunnskapsdepartementet har hatt «feil styringsinformasjon frå nasjonale prøver» i den perioden internasjonale undersøkelser viste tilbakegang i elevenes ferdigheter, og at informasjonen har hatt begrenset nytte for lærerne. Riksrevisjonen karakteriserer forholdet som kritikkverdig. Et strukturvedtak med konsekvenser for en hel generasjon kan ikke hvile på et måleinstrument statens eget kontrollorgan har underkjent. Pedagogikkprofessor Gunn Imsen har formulert den samme advarselen fra faglig hold: det er uheldig når kommunepolitikere støtter seg til enkeltundersøkelser om kvalitet for å rettferdiggjøre nedleggelse av små skoler.

Og forskningen sier én ting til, som for sjelden nevnes: selve trusselen om nedleggelse skader skolen. I en kartlegging blant rektorer ved om lag to hundre nedleggingstruede skoler rapporterte flertallet at usikkerheten tappet energi fra elevene og hemmet det pedagogiske arbeidet, uavhengig av hva utfallet ble. Den kostnaden betaler barn og ansatte i Eidsvoll akkurat nå, ved hver eneste skole som er nevnt i et alternativ.

Fellesskolen er det fineste vi har bygget sammen

Jeg vil si noe om hvorfor jeg bryr meg så mye om dette, fordi jeg tror mange kjenner det på samme måten uten at det så ofte blir sagt i et høringssvar.

Fellesskolen er etter mitt syn det fineste byggverket det norske samfunnet har reist. Ikke bygningene, men ideen: at alle barn, uansett hvem foreldrene er, hva de tjener og hvor de bor, møtes i samme skole, lærer sammen, blir uenige sammen og blir voksne sammen. Gunn Imsen uttrykker kjernen i én setning: «skolen skal ikke bidra til å skape sosiale skiller mellom folk». En desentralisert skolestruktur er i det lyset et likhetstiltak. Når bostedet bestemmer skolen, møtes barn med ulik bakgrunn i samme klasserom. Det regjeringsoppnevnte utvalget ledet av Bjørn Haugstad, som 11. august i år leverte NOU 2026:10 «Fellesskolen. Bærebjelken i framtidens samfunn», bekrefter at dette ikke er nostalgi, men en bærende samfunnsidé under press. Utvalget skriver at «denne bærebjelken kan briste dersom vi fortsetter å laste på den uten å samtidig gi den nødvendige forsterkninger» (side 11), og peker på demografiske endringer og en offentlig sektor under press som ett av fem utviklingstrekk som truer fellesskolen. Det slår fast at framtidens fellesskole «krever en langsiktig prioritering av ressurser til skolen», og at nettopp den demografiske utviklingen og presset på offentlige ressurser «øker risikoen for at skoleøkonomien nedprioriteres» (side 13). Jeg kan vanskelig tenke meg en mer presis beskrivelse av det som nå skjer i Eidsvoll.

Skolen har dessuten flere oppgaver enn dem som lar seg telle. Pedagogikken skiller gjerne mellom skolens kvalifiserende oppgave, å gi kunnskap og ferdigheter, dens sosialiserende oppgave, å føre barn inn i et fellesskap og en kultur, og dens danningsoppgave, å la hvert

barn bli et selvstendig menneske med egen stemme. Gert Biesta, en av Europas mest innflytelsesrike utdanningstenkere, har viet et forfatterskap til å vise hva som går tapt når skole reduseres til det målbare: utdanning er et møte mellom mennesker, ikke et maskineri der det som går inn, kommer forutsigbart ut igjen. Fellesskoleutvalget sier det samme med utvalgets nøkterne språk: danningsoppdraget lar seg i begrenset grad måle og dokumentere, «noe som kan føre til at det utilsiktet nedprioriteres» (side 36). En drifts- og arealmodell måler i praksis en flik av skolens ene oppgave, og er blind for de andre. Det betyr ikke at økonomi er irrelevant. Det betyr at et regnestykke aldri kan være hele svaret på et skolespørsmål. En struktur kan være svært effektiv målt mot et sparemål og samtidig dårlig målt mot barnets beste. Da har vi målt det vi kan måle, ikke det vi verdsetter.

En nærskole er fellesskolens lokale ansikt. Når skolen ligger der barna bor, er veien kort mellom hjem og skole, mellom foreldre og lærere, mellom skolens hverdag og bygdas frivillighet. Skolen er øvingslokale, valglokale, idrettsarena og møteplass. Forskningsantologien «Lokalsamfunn» (Villa og Haugen, red., 2016) beskriver skolen som lim og samlingspunkt, og som en avgjørende faktor når barnefamilier velger bosted. Rapport 931 finner at skolen ofte fungerer som et sosialt og kulturelt senter, at skolene har stor betydning for hvor attraktive stedene oppfattes, og at dette ikke bare gjelder distriktene: i mer sentrale kommuner handler det om tilhørighet til nærområdet og om boligmarkedet (side 15). Rapporten er nyansert og sier at konsekvensene for lokalsamfunnet ikke alltid blir så dramatiske som fryktet, og at de avhenger av lokale forhold. Nettopp derfor anbefaler den at konsekvensene vurderes eksplisitt i beslutningsgrunnlaget, ikke antas. Rapporten varsler samtidig en ny fase, der nedleggelser i større grad vil ramme skoler i sentrale vekstkommuner (side 10). Eidsvoll er et typeeksempel. Finsk forskning, referert hos Solstad og Solstad, viser at folketallet i en skolekrets faller raskere etter at skolen er lagt ned enn før, og raskere enn i sammenlignbare kretser som beholdt skolen. En skole kan bare være en aktiv medspiller i lokalsamfunnet hvis den er der. Nærhet er en forutsetning, ikke en tilleggsverdi.

Dette er ikke argumenter mot store skoler. Det er argumenter for at skolestruktur handler om mye mer enn kvadratmeter og årsverk, og at det som rives, ikke kan vedtas gjenoppbygget.

Økonomien: et valg, ikke en nødvendighet

Så til det økonomiske, for det er der denne saken offisielt begynte. Eidsvoll kommune hadde i 2025 et netto driftsresultat på 77,1 millioner kroner. Disposisjonsfondet er ved inngangen til 2026 på rundt 310 millioner kroner. Dette er ikke tallene til en kommune i økonomisk krise. Det er tallene til en kommune som går med overskudd og har betydelige reserver, og som likevel har valgt å pålegge sine egne barn den største strukturelle belastningen i kommunens tjenestetilbud. Innsparingen er et valg, ikke en nødvendighet. Det ble dokumentert allerede da mandatet ble vedtatt: det forelå et saldert alternativt budsjett for 2026 til 2029 uten strukturkutt, i balanse alle fire år, med frys av eiendomsskatten på 2025-nivå som inndekning. Flertallet valgte kuttet. Og flertallets egne partier har siden beskrevet konsekvensene som noe de ikke ønsker: Fremskrittspartiets Thomas Brumoen, medlem av hovedutvalget, skrev i EUB 2. juli 2026 at «FrP ønsker heller ikke å legge ned skoler», og

Eidsvoll INP skrev på Facebook 12. juni 2026 at partiet gikk til valg på å beholde småskolene, og at «Vi vil ikke under noen omstendigheter bryte tilliten til våre velgere med å bli med på og legge ned noen skoler». Jeg tar dem på ordet, og noterer at den politiske plattformen de selv vedtok i oktober 2023, lover å beholde de små skolene som er i kommunen i dag. Hvis ingen ønsker nedleggelser, finnes det ingen grunn til å vedta et mandat som forutsetter dem.

Utredningens egne tall forsterker bildet. Delrapport 2 anslår innsparingspotensialet ved å legge ned Feiring skole til 3,2 årsverk, i hovedsak ledelse og administrasjon, siden lærerressursene følger elevene. Å flytte ungdomstrinnet alene er anslått til 0,6 årsverk. Samtidig anslår rapporten merkostnaden til skyss ved nedleggelse til 458 000 kroner i året, før kapitalkostnader ved mottaksskolene og overgangskostnader er regnet inn. Dette er marginale beløp målt mot kommunens samlede økonomi, og de skal veies mot konsekvenser rapporten selv erkjenner: farlig skolevei, lang skyss, splittede fagmiljøer og svekket lokalsamfunn.

Forskningen gir grunn til nøkternhet om selve gevinsten. Solstad og Solstad viser at kostnadskurven per elev flater ut allerede ved omtrent tretti elever, slik at nedleggelse av fungerende skoler sjelden gir store innsparinger, og at økte skysskostnader, kapitalbehov ved mottaksskolen og tap av rammetilskudd dersom en privatskole etableres i stedet, kan spise opp gevinsten. En innsparing som ikke regner med disse postene, er ikke en dokumentert innsparing. Rapport 931 sier det samme: forventede innsparinger er ofte usikre, kommuner bør være tilbakeholdne med å framstille skolenedleggelser som entydige økonomiske løsninger, og investeringsbehov i mottaksskoler, skysskostnader og overgangstiltak bør inngå i beregningene (side 179). Delrapport 2 har dessuten interne svakheter av samme type: den behandler de samme 4,5 administrative stillingene ved Ås som innsparing i ett alternativ og som overførte ressurser i et annet. Historisk var det for øvrig ikke ny pedagogisk kunnskap, men inntektssystemet av 1986 som gjorde det regningssvarende for kommuner å legge ned skoler. Staten har siden 2022 forsøkt å motvirke dette med et eget tilskudd per grunnskole som faller bort ved nedleggelse. Økonomien, ikke fagligheten, har drevet feltet i førti år. Det bør mane til ydmykhet hos alle som i dag begrunner struktur med kvalitet.

Sammenligningsgrunnlaget i utredningen er i tillegg skjevt, slik utrederne selv bekreftet 9. juni. Nullalternativet, altså å beholde dagens struktur, er belastet med hele oppvekstsektorens innsparingsbehov på 40 millioner kroner, ikke strukturmandatets 30. Statens veileder for samfunnsøkonomiske analyser krever at nullalternativet skal være en forsvarlig videreføring av dagens situasjon. Her er det i stedet dagens skoler forutsatt svekket. Når referansen alt måles mot er en skole vi selv har bestemt skal bli dårligere, ser enhver endring bra ut. Det er en tommel på vekta, og den påvirker ikke bare økonomien, men også den høyt vektede vurderingen av barnets beste, som skal gjøres opp mot den samme referansen. Grunnlaget har i tillegg dokumenterte datafeil: kapasitetstabeller der minimumstall overstiger maksimumstall, kapasitet beregnet fra foreldede tegninger, utdaterte vedlikeholdstall og de samme stillingene regnet som innsparing i ett alternativ og som

overførte ressurser i et annet. Hver feil er kanskje liten. Til sammen er de et argument for at ingenting bør vedtas før tallene er rettet og etterprøvd.

På den andre siden av regnskapet står verdier saksgrunnlaget ikke prissetter. SØF-rapport 02/26 fra NTNU Samfunnsforskning (Falch, Haraldsvik og Nyhus), bestilt av Utvalget for framtidens fellesskole, anslår at en økning på ett prosentpoeng i fullføring av videregående opplæring gir en samfunnsøkonomisk gevinst på om lag 1,7 milliarder kroner, og at læringsmiljø og trygghet er blant de sterkeste driverne. Eidsvoll har, ifølge kommunens egen oppvekstplan, den laveste gjennomføringen i videregående i Gardermoregionen. Verdien av en god skole er målbar, og den er stor. Saksgrunnlaget tallfester hva kommunen kan spare. Det tallfester ikke hva barna og samfunnet taper hvis kvaliteten svekkes.

Fellesskoleutvalget gjør denne innsikten til nasjonal politikk. Utvalget bruker den samme SØF-rapporten som dokumentasjon for at skolen er samfunnsøkonomisk svært lønnsom, konstaterer at «det er allerede krevende for kommunene å prioritere skolen» (side 87), vier et eget kapittel til risikoen for lokal underinvestering i skole (side 288) og gir tre gode grunner til å prioritere ressurser til skolen (side 290). Utvalget retter sine forslag mot staten, som det skal, men diagnosen gjelder kommunene, og Eidsvoll er et lærebokeksempel: en kommune med overskudd og reserver som under demografisk press vurderer å avvikle skoler for å spare det som tilsvarer noen få årsverk. Mitt eget resonnement går ett skritt lenger enn utvalgets, og jeg står for det selv: en kommune som vil vokse bærekraftig, har ingen annen vei enn å investere i oppvekst og opplæring. Det er barnefamiliene som bringer det kommunen trenger for framtiden: kompetanse, arbeidskraft, skatteinntekter, levende bygder og mangfold. Ingen kommune har spart seg til vekst ved å gjøre seg mindre attraktiv for dem som skal skape den. Det som framstår som innsparing i ett budsjettår, er i dette perspektivet et lån tatt opp i barnas og kommunens framtid.

Det er ikke min privatoppfatning at begge sider skal telles. Det er et krav i statens egne utredningsinstrukser. Finansdepartementets rundskriv R-109/2021 og NOU 2012:16 pålegger at ikke-prissatte virkninger kartlegges og veies inn, at analyser som gjelder barns sikkerhet gis forhøyet vekt, og, viktigst i denne saken, at irreversible tiltak vurderes mot verdien av å vente til usikkerheten er mindre. En skole som legges ned, åpner ikke igjen. Når usikkerheten er stor og gevinsten liten, er det å vente ikke unnfallenhet. Det er økonomisk forsvarlig forvaltning. Verdien av å vente har i denne saken også et helt konkret innhold: Fellesskoleutvalget kaller vurderinger om skolestruktur krevende (side 312), finner kunnskapsgrunnlaget om kostnadsbilde, skolestørrelse og lærertetthet så mangelfullt at det foreslår mer forskning og en egen nasjonal veileder for kommunenes skolestrukturvurderinger, bygget på forskningsbaserte anbefalinger (side 313). Staten sier med andre ord at kommunene ikke har fått det verktøyet slike beslutninger krever. Eidsvoll bør ikke fatte et irreversibelt vedtak i november på et grunnlag som statens eget ekspertutvalg har erklært utilstrekkelig, når veilederen som skal bøte på det, er varslet.

Min konklusjon er enkel: Eidsvoll har ikke et kostnadsproblem. Eidsvoll har et plan- og utviklingsproblem. Vi har i årevis planlagt vekst med den ene hånden uten å koble den til

infrastrukturen vi allerede eier med den andre. Det er det problemet som bør løses, og det løses ikke ved å legge ned skoler.

Planproblemet: vi vurderer å avvikle det fylkesplanen ber oss utnytte

Mens Eidsvoll har hatt sin skolestrukturutredning på høring, har Akershus fylkeskommune og Oslo kommune sendt forslaget til ny Regional areal- og mobilitetsplan, RAMP, på høring, med frist 23. oktober 2026 og endelig vedtak planlagt i april 2027. Denne planen vil styre hvor det kan bygges boliger i Eidsvoll fram mot 2040. Jeg har lest planforslaget, og det er direkte relevant for skolestruktursaken på tre måter.

For det første: planforslaget plasserer Eidsvoll i kommunekategori 2, der minst 80 prosent av nye boliger forventes lokalisert til prioriterte vekstområder. Eidsvolls prioriterte tettsteder i forslaget er Sundet, Råholt og Dal. Det betyr at kommunen beholder et handlingsrom på inntil 20 prosent av boligveksten utenfor disse områdene, i grendene våre.

For det andre: planforslaget sier uttrykkelig at utvikling utenfor de prioriterte vekstområdene skal skje som vedlikeholdsvekst i etablerte tettsteder, og begrunnelsen er at slik vekst styrker lokalsamfunn nettopp ved å utnytte den sosiale og tekniske infrastrukturen som allerede finnes. Grunnskolen er i planforslaget eksplisitt nevnt blant nærtjenestene som skal være integrert i tettstedsstrukturen. Planens tiltaksrammeverk, «unngå, flytt, forbedre», setter «unngå» øverst: bruk eksisterende bygninger og infrastruktur framfor å bygge nytt.

Skolene i Feiring, på Langset, i Midtbygda og på Dal er selve den sosiale infrastrukturen dette handler om. De er ferdig bygget, ferdig betalt og i full drift. I fylkesplanens logikk er de grunnlaget for at grendene overhodet skal kunne ha vedlikeholdsvekst. Legger Eidsvoll ned skolene utenfor vekstområdene, fjerner kommunen med egne hender premisset for det handlingsrommet den regionale planen gir oss. Vi vil stå igjen med en fylkesplan som sier at vi kan utvikle grendene der infrastrukturen finnes, og en kommune som nettopp har avviklet infrastrukturen.

For det tredje, og dette er nok et rekkefølgeargument: Eidsvoll kommunestyre skal fatte strukturvedtak 17. november 2026. RAMP vedtas endelig først i april 2027. Kommunen vurderer altså å avvikle sosial infrastruktur med varige, irreversible virkninger før de regionale rammene for framtidig boligvekst er avklart. En kommune som først har lagt ned skolen i ei bygd, vil i praksis ha avgjort bygdas utviklingsmuligheter for tiår framover, uten at det noen gang ble behandlet som en arealpolitisk sak.

At Eidsvoll har et planproblem og ikke et kostnadsproblem, dokumenterer kommunens eget kunnskapsgrunnlag på en måte jeg tviler på at utrederne hadde til hensikt. Delrapport 1 opplyser at det ble lansert planer om en ny barnehage ved Langset skole for å «erstatte eller avlaste Stensby barnehage», at det ble gjennomført planmessige forberedelser med endring av reguleringsplan for å åpne for barnehageformål ved skolen, men at prosjektet «ikke ble prioritert for realisering». Arealet er regulert. Planarbeidet er gjort. Det som mangler, er en prioritering. Likevel er ikke dette vurdert som et alternativ i Delrapport 2. Kommunen har altså allerede tegnet løsningen på ett av problemene utredningen skal løse, og lagt den i en skuff.

Det samme gjelder Vilberg. Nye Vilberg skole ble utvidet gjennom et nybygg som etter kommunens eget kunnskapsgrunnlag erstatter og utvider tidligere kapasitet, dimensjonert for ventet vekst. Rapportens egne prognoser viser vekst i kretsen fra 377 elever i 2025 til mellom 421 og 436 i 2030. At en nybygd skole ikke er full fra første dag, er ikke feilinvestering. Det motsatte ville vært bekymringsfullt. Kapasiteten er en planlagt reserve for barna som kommer, ikke et overskudd til fri disposisjon. Brukes den til å ta imot barn fra andre deler av kommunen, forbrukes nettopp den kapasiteten investeringen skulle sikre, og kommunen vil om få år stå med samme problem på nytt, uten grendeskolene å falle tilbake på.

Mitt innspill er derfor konkret: skolestruktur og arealpolitikk må behandles samlet. Kommunen bør bruke sitt eget høringssvar til RAMP aktivt for å sikre utviklingsrom i grendene, og strukturbeslutninger i skolesaken bør ikke fattes før forholdet til den regionale planen er avklart.

Hele kommunen i bruk

Eidsvoll er en vekstkommune, og det skal vi være glade for. Men vekst som bare skjer ett sted, mens resten av kommunen bygges ned, er ikke utvikling. Det er forflytning.

Kommuneplanens samfunnsdel 2026 til 2038, vedtatt 3. februar i år, løfter fram trygghet og tilhørighet i lokalsamfunnet som mål for oppveksten i Eidsvoll. Oppvekstplanen sier at alle barn og unge skal oppleve lokal tilhørighet og bidra aktivt i lokalsamfunnet. Den politiske plattformen som dagens posisjon selv vedtok i oktober 2023, lover å beholde de små skolene som er i kommunen i dag. Kommunens egne styringsdokumenter peker i samme retning som forskningen, fylkesplanen og lovverket: mot å bruke hele kommunen, ikke mot å sentralisere den.

Befolkningsprognoser har dessuten bommet før, også her. Norconsults prognose fra 2020 anslo 113 elever ved Feiring skole i skoleåret 2025/26. Det faktiske tallet per 1. oktober 2025 var 123, ti prosent høyere, og på ungdomstrinnet var avviket over tjue prosent. Veksten har i stor grad kommet gjennom generasjonsskifte i eksisterende boligmasse, ikke gjennom store utbygginger. Det er nettopp den formen for stille fornyelse som forskningen på spredtbygde samfunn beskriver, og som forutsetter at tjenestene består. Jeg nevner ikke prognoseavviket for å ta noen i feil. Prognoser er vanskelige, og det vet alle som lager dem. Jeg nevner det fordi irreversible beslutninger ikke bør hvile på framskrivinger med dokumentert feilmargin, når alternativet, å beholde handlingsrommet, er tilgjengelig og billig. Metoden bak dagens prognoser forsterker forbeholdet: Multiconsults befolkningsprognose fra november 2025, som ligger til grunn for utredningen, justerer uttrykkelig ikke for planlagt boligbygging, og Delrapport 1 bruker fire setninger på å beskrive sin egen framskrivingsmetode. Hovedutvalgets leder har for øvrig selv slått fast, i EUB 10. juli, at utfordringen i Eidsvoll ikke er mangel på skolekapasitet totalt sett. Da handler saken om fordeling og økonomi, ikke om en kapasitetskrise, og da er det enda mindre grunn til hastverk.

Om oppvekstsenter og andre navn

Jeg er åpen for nye organisasjonsformer, og samlokalisering av skole og barnehage kan være riktig flere steder i kommunen. Men åpenhet om organisasjonsformer må ikke gjøres til et forhandlingskort. Min støtte gjelder utelukkende modeller der skolen består med alle sine trinn. En modell som innebærer at trinn tas ut av en skole, er en delvis nedleggelse uansett hva den kalles, og den støtter jeg ikke. Jeg ber om at sluttrapporten ikke framstiller alternativer som fjerner klassetrinn som oppvekstsentermodeller.

Det jeg ber om

1. At ingen strukturbeslutning fattes før barnets beste er vurdert per alternativ i en dokumentert barnerettighetsvurdering, før risiko- og sårbarhetsanalysene og den reelle nettoøkonomien for hvert alternativ foreligger, og før innbyggerne har fått uttale seg om nettopp dette grunnlaget. Det innebærer en ny høring på et fullstendig grunnlag, slik kommunestyrets eget vedtak i realiteten forutsetter.

2. At elevene høres om selve strukturalternativene, gjennom konstituerte elevråd og gjennom de kanalene kommunen selv har opprettet, at alle elevinnspill dokumenteres og vektes likt med ordinære høringssvar uavhengig av dato, og at elevene får møte beslutningstakerne før vedtak.

3. At sluttrapporten dokumenterer hvordan hvert høringsinnspill er vurdert, tematisert og vektet, i tråd med utvalgslederens eget løfte i EUB 10. juli om at «alle innspill blir vurdert på likt grunnlag», slik at det er mulig å etterprøve at innspillene faktisk har hatt betydning og ikke bare er mottatt.

4. At nettoøkonomien for hvert alternativ beregnes slik hovedutvalget ba om 12. mai: med skyss, investeringer, overgangskostnader, drift og vedlikehold, kapitalkostnad ved mottakskapasitet, virkning på tilskudd til private aktører og familienes transportkostnader, og at nullalternativet gjøres om til en forsvarlig videreføring av dagens situasjon i tråd med statens veileder.

5. At skolestruktur og arealpolitikk behandles samlet, at kommunen leverer et offensivt høringssvar til RAMP som sikrer vedlikeholdsvekst i grendene, og at strukturvedtaket ses i lys av den regionale planen som vedtas i april 2027.

6. At kommunen utvikler i stedet for å avvikle: bruker skolebyggene til flere funksjoner, barnehage, bibliotek, frivillighet, kultur og møteplasser, realiserer løsninger kommunen allerede har planlagt, som barnehagetomta ved Langset, og verner den planlagte reservekapasiteten ved Vilberg for barna som kommer.

7. At det reelle økonomiske behovet løses gjennom en samlet, langsiktig plan for hele kommunens drift, vedlikehold og investeringer, slik utredernes eget fagmiljø anbefaler, og ikke gjennom et enkeltstående kutt rettet mot barna.

Avslutning

Jeg er ikke imot endring. Jeg er imot uopprettelig endring vedtatt på ufullstendig grunnlag, i feil rekkefølge, for å løse et problem kommunens egne regnskaper viser at vi ikke har.

Filosofen Hans Skjervheim skilte i sin tid mellom å møte mennesker som deltakere og å behandle dem som tilskuere til beslutninger som reelt er tatt. En høring som gjennomføres før de avgjørende analysene foreligger, med frister barnas egne organer ikke rekker, inviterer innbyggerne inn som tilskuere. Jeg tror ikke det er vond vilje. Jeg tror det er tidspress som har fått lov til å overstyre kvalitet. Men virkningen er den samme, og den kan fortsatt rettes opp: ved å la kunnskapen komme før beslutningen.

Eidsvoll har råd til skolene sine. Det utredningen egentlig avdekker, er at vi mangler en plan for å bruke dem, og hele kommunen, som det utviklingsfortrinnet de er. Den planen bør vi lage sammen, med barna som utgangspunkt, kunnskapen som grunnlag og hele Eidsvoll som ramme. Trygge, nære skoler i levende lokalsamfunn er ikke en utgiftspost vi kan kutte oss bort fra. De er grunnmuren i den kommunen vi skal være om tjue år. Barna våre fortjener at vi utvikler det vi har bygget, i stedet for å avvikle det.

Rune Bjerkestrand
Innbygger i Eidsvoll, medlem av Hovedutvalg for oppvekst og opplæring, ordførerkandidat for Eidsvoll Arbeiderparti

Kilder det er vist til

Lov og rett: Grunnloven § 104. FNs barnekonvensjon artikkel 3 og 12, med barnekomiteens generelle kommentarer nr. 12 og 14. Rt. 2015 s. 93 (Maria-dommen) og HR-2020-662-S. Opplæringsloven (LOV-2023-06-09-30) §§ 2-6, 10-1 og 10-2. Forvaltningsloven § 17. Kommuneloven §§ 8-1 og 8-2. Udir-2-2012. Sivilombudets uttalelse 4. desember 2024 (sak 2024/4650) og uttalelse i sak 2008/2292. Finansdepartementets rundskriv R-109/2021. NOU 2012:16 Samfunnsøkonomiske analyser.

Kommunens egne dokumenter: Kommunestyrets vedtak i sak 25/137 (desember 2025) og sak 26/80 (23. juni 2026) med saksframlegg og høringsbrev av 24. juni 2026. Hovedutvalgets vedtak 12. mai 2026 og møte 9. juni 2026. Formannskapets vedtak 16. juni 2026. Delrapport 1 og 2, Oslo Economics og Telemarksforsking, 2026. Kommuneplanens samfunnsdel 2026 til 2038. Oppvekstplan 2022 til 2032. Klima- og energiplan. Ungdata junior Eidsvoll 2025. Foreløpig årsregnskap 2025. Politisk plattform for posisjonen, oktober 2023. Norconsult: Prognoserapport Eidsvoll 2020. Multiconsult: Befolkningsprognoser 2025 til 2034 for Eidsvoll kommune, november 2025. Alternativt budsjett for rødgrønn side 2026 til 2029. Administrasjonens brev til skolene om elevmedvirkning, e-post om Elevenes kommunestyre 10. juni 2026, oppgave til skolene 18. august 2026 og avlysning 25. august 2026.

Offentlig debatt og nyhetsomtale: Romerikes Blad 11. november 2025 («Skoler kan bli lagt ned»), 17. november 2025 (intervju med ordfører Nina Kristengård) og 1. desember 2025 (intervju med hovedutvalgsleder Elisabeth Gullikstad Albech). Elisabeth Gullikstad Albech (Høyre), debattinnlegg i EUB 19. juni og 10. juli 2026. Thomas Brumoen (FrP), debattinnlegg i EUB 2. juli 2026. Eidsvoll INP, innlegg på Facebook 12. juni 2026 kl. 09.37. Karl Daniel Ekker, debattinnlegg i EUB 15. juni 2026. EUB 9. mai 2026 om interpellasjon om ballbinge ved Råholt ungdomsskole.

Forskning og utredning: NOU 2026:10 Fellesskolen. Bærebjelken i framtidens samfunn (Utvalget for framtidens fellesskole, leder Bjørn Haugstad, avgitt 11. august 2026), særlig side 11, 13, 36, 87, 288 til 290 og 312 til 313. Storm, Videt, Waldahl, Brandtzæg, Weiss og Sele: Skolenedleggelser: Om prosesser, konsekvenser og lokale slagmarker, Telemarksforsking rapport 931, Telemarksforsking og Nordlandsforskning på oppdrag fra Fellesskoleutvalget, 29. april 2026. Solstad og Solstad: Små skolar og kortreiste elevar, Oplandske Bokforlag, 2025. Villa og Haugen (red.): Lokalsamfunn, 2016. Imsen: Lærerens verden, 6. utgave, 2020. Biesta: Utdanningens vidunderlige risiko, 2014. Skjervheim: Deltakar og tilskodar. Nordahl (2022) om skolestørrelse og læring, gjengitt i kommunens saksgrunnlag. Riksrevisjonen, Dokument 3:17 (2025 til 2026), 16. juni 2026. SØF-rapport 02/26, Samfunnsøkonomiske gevinster av en bedre skole, NTNU Samfunnsforskning. Høringsforslag til Regional areal- og mobilitetsplan for Oslo og Akershus, juni 2026.

Høringssvar til utredning av fremtidig barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll kommune

VI ønsker med dette å gi innspill til høringen knyttet til delrapport 1 og 2 om fremtidig barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll kommune.

Som tillitsvalgte er vi opptatt av hvilke konsekvenser nedleggelse, sammenslåing eller andre større strukturelle endringer har for ansattes arbeidsmiljø, arbeidsvilkår og tjeneste levering.

En god skole og barnehage skapes ikke først og fremst gjennom økonomi, organisasjonskart og bygg, men gjennom menneskene som arbeider der; pedagoger, fagarbeidere, assistenter, ledere og miljøarbeidere, som møter eidsvollskolens elever hver dag.

Hvilken oppvekst ønsker vi å tilby Eidsvoll sine barn?

Vi mener de fortjener at vi prioriterer å gi dem en trygg oppvekst god utdannelse og gode kommunale tjenester. Vi har ingen konkrete tall som vise konsekvensen av at barn får mindre tett oppfølging, mindre og forsen forebyggende innsats. Når viktige møtesteder fjernes, og tiden vi bruker på reise blir lengre.

Skole og barnehage skal ikke være et sparetiltak, det skal være et satsningsområde!

Kommunen peker selv på at lærertetthet, bemanning, kompetanse, tilgang på spesialpedagoger, miljøterapeuter og fagarbeidere er sentrale deler av strukturkvaliteten. Kommunen peker samtidig på relasjoner, inkludering, læringsmiljø, tett oppfølging og tidlig innsats som sentrale deler av prosesskvaliteten.

Kommunen har brukt tid og penger på utvikling av Eidsvolltrappa og har gjennom den laget en lederplakat som sier at i Eidsvoll skal vi sette barn og unge først.
Vi gjør ikke det ved kutt og nedleggelser. Jeg mener vi bør tørre å satse på skole og barna våre.

Lytt til de ansatte.

Hovedavtalen del B
§ 1-1 Formål
«målet er gjennom videreutvikling av kommunesektor å gi tjenester av høy kvalitet, skape trygge arbeidsplasser med meningsfylt arbeid og et godt arbeidsmiljø …»

Arbeidsmiljøloven
§ 4-2 Krav til tilrettelegging, medvirkning og utvikling
(2) I utforming av den enkeltes arbeidssituasjon skal:
c. det leggesvekt på å gi arbeidstaker mulighet til selvbestemmelse, innflytelse og faglig ansvar

Vi mener at etter loven skal de ansattes innspill veie tungt i en sluttrapport og under en politisk avgjørelse.

De er de ansatte som er på SFO, i skolegården, i klasserommene, i barnehagene og møter barna som har behov for trygge voksene og ekstra oppfølging. Denne kompetansen kan ikke byttes ut med tall.
De vet hva som virker
De vet hvor det trengs ekstra innsats og hvor skoen trykker.
De vet hva skal trengs for å gi elevene mestring, læring og trygghet.
Det er de som har den faglige kunnskapen.

Arbeidsmiljø er også tjenestekvalitet

Som tillitsvalgt er det vår jobb å passe på arbeidsmiljøet til de ansatte.
Det bør være en sentral del av debatten.

Hva blir konsekvensene av:

- ansattes arbeidsbelastning
- sykefravær og turnover
- arbeidsmiljø
- rekruttering og stabilitet
- muligheten til å beholde erfarne ansatte
- samarbeidet mellom de ulike yrkesgruppene
- tilgangen på spesialpedagogiske og miljørettede ressurser.

En kommune som ønsker gode tjenester, må også være en kommune som er attraktiv å jobbe i.

Vi spare oss ikke til gode tjenester ved å gjøre arbeidsvilkårene og arbeidsmiljø dårligere for dem som skal levere tjenestene.

Kommunen skriver selv at de økonomiske beregningene i delrapport 2 ikke er fullstendige. Skyss, investeringer, overgangskostnader, drift og vedlikehold ikke fullt ut innarbeidet i de reelle nettoeffektene av de ulike alternativene.
Vi må vite hva de eventuelle innsparingene faktisk er før det fattes en beslutning.

Og dersom en større omstrukturering fører til større belastning på ansatte eller dårligere oppfølging av elever, må også disse konsekvensene synliggjøres

Risiko for tap av kompetanse

Ved nedleggelser eller andre vesentlig strukturendringer risikerer kommunen å miste erfarne medarbeidere. Noen vil velge å søke seg til andre kommuner eller andre sektorer når de opplever at fremtiden blir usikker.

Gode barnehage og skoletilbud er avhengig av et stabilt fagmiljø, ansatte med lokalkunnskap og erfaring. Disse resursene er krevende og kostbart å erstatte.

Endring i reisevei og arbeidssted kan ha stor påvirkning for arbeidshverdagen og mulighetene en ansatt har til å sjonglere arbeid og familieliv.

Arbeidsmiljø og organisasjonskultur

Ved sammenslåinger skal ansatte fra forskjellige miljøer og kulturer finne nye måter å samarbeide på. Dette er en lang og tidkrevende prosess som krever mye ressurser og god ledelse.

Avslutningsvis ber vi om at sluttrapporten gir en mer omfattende analyse av hvordan ulike alternativer vil påvirke ansatte, arbeidsmiljø, psykososialt miljø og kompetanse i kommunen.

Ansatte er selve grunnlaget for en gode barnehager og skoler. Dersom kommunen ønsker en bærekraftig løsning for fremtiden, må hensynet til de ansatte tillegges betydelig vekt i de videre vurderingene. En forsvarlig omstillingsprosess krever trygghet, med bestemmelse og respekt for den kompetansen som finnes i dagens virksomhet.

Til Eidsvoll kommunes utredning av barnehage- og skolestruktur

Vi er en familie på fire som bor på Eidsvoll Verk, og vi ønsker å uttrykke vår sterke bekymring for forslaget om å legge ned Eidsvoll Verk skole.

For oss handler ikke denne saken bare om økonomi, antall elever eller skolebygg. Den handler om barna våre, hverdagen deres og hvilket nærmiljø vi ønsker at de skal vokse opp i.

Eidsvoll Verk skole er en del av vår historie

Tidlig 90- tallet startet jeg selv min tilknytning til Eidsvoll Verk skole gjennom 6-årsklubben. Min storesøster hadde gått der før meg. Jeg husker følelsen av å få bli kjent med skolen, lærerne og de andre barna før skolestart.

I dag, mange år senere, er det mine egne døtre som har sin hverdag på den samme skolen.

For meg er det spesielt å tenke på at en skole som har vært en del av vår familie i flere generasjoner, nå kan forsvinne.

Men dette handler ikke først og fremst om nostalgi. Det handler om verdien av å ha en skole som er en naturlig del av nærmiljøet.

Vi valgte å bosette oss på Eidsvoll Verk blant annet fordi dette er et godt sted for barn å vokse opp. Nærhet til skole, venner og fritidsaktiviteter var viktig for oss.

En nærskole er mer enn et skolebygg

Vi ønsker at jentene våre skal vokse opp i et trygt og oversiktlig nærmiljø.

Vi ønsker at de skal kunne:

- gå eller sykle til skolen
- møte venner i nærmiljøet
- gå eller sykle til hverandre etter skoletid
- ha tid til lek og fritidsaktiviteter
- utvikle selvstendighet
- føle tilhørighet til stedet de bor.

Dette er verdier som er vanskelige å sette en prislapp på.

Nærskoleprinsippet bygger nettopp på at barn skal kunne gå på skole i sitt naturlige nærmiljø, og at blant annet nærhet, trafikkforhold og tilhørighet til nærmiljøet er viktige hensyn. Utdanningsdirektoratet – Nærskoleprinsippet

---

Barnets beste må veie tungt

Vi er bekymret for at de økonomiske konsekvensene har fått større plass enn konsekvensene for barnas hverdag.

For voksne kan en skolenedleggelse framstå som en organisatorisk endring. For et barn kan det bety å miste noe kjent og trygt.

Barn er forskjellige. Noen vil tilpasse seg en ny skole raskt, mens andre trenger stabile rammer, kjente voksne og oversiktlige omgivelser for å føle seg trygge.

En større skole er derfor ikke nødvendigvis en bedre skole for alle barn. Eidsvoll Verk representerer at en mindre skole gir trivsel, trygghet og betydning for barnas utvikling.

- Forskning viser at sosial tilhørighet og nærhet til lokalsamfunnet er grunnleggende forutsetninger for en inkluderende skole, sier Professor Halvor Bjørnsrud ved Høgskolen i Vestfold - Skolen må være nær

Nyere norsk forskning understreker betydningen av **trygghet, relasjoner, vennskap og tilhørighet** for elevenes trivsel og læring. Utdanningsdirektoratet viser blant annet til forskning fra AFI og NOVA ved OsloMet som peker på at sosiale relasjoner og trygghet er grunnleggende for elevenes trivsel og læring.

Utdanningsdirektoratet – Skoletrivsel og elevenes erfaringer

En skolebuss er ikke det samme som en nærskole

Vi er særlig bekymret for konsekvensene av lengre skolevei og økt bruk av skoleskyss.

En buss er selvfølgelig et transportmiddel, men den kan ikke erstatte verdien av en kort og trygg skolevei.

En lengre reisevei vil påvirke hele barnas hverdag. Det betyr mindre tid hjemme, mindre tid til lek, venner og fritidsaktiviteter.

Barna våre har allerede lange dager. Etter skole skal det være plass til lekser, middag, fritidsaktiviteter, venner, lek og hvile.

Vi ønsker ikke at enda mer av barnas tid skal brukes på transport.

Statens vegvesen peker også på betydningen av aktiv skolevei og at det å gå eller sykle til skolen kan bidra til fysisk aktivitet, selvstendighet og trafikktrening.

Statens vegvesen – Aktiv skolevei

Vi mener kommunen må vurdere den **faktiske totale reisetiden** barna får – ikke bare hvor mange minutter selve bussreisen tar.

Vennskap og nærmiljø

Noe av det viktigste for oss er at barnas skoleliv og fritidsliv henger sammen.

I dag bor mange av vennene deres i nærheten. Barna kan møtes, leke og være sammen også etter skoletid.

Hvis barna samles på større skoler med større geografiske områder, frykter vi at dette blir vanskeligere.

Da blir barna i større grad avhengige av at foreldrene kan kjøre dem til venner og aktiviteter.

Vi er redd for at dette vil føre til mindre selvstendighet og mindre spontan lek.

Eidsvoll Verk skole er også en viktig møteplass i nærmiljøet. Skoleområdet brukes etter skoletid, og skolen bidrar til fellesskap mellom barn, foreldre og familier.

Et levende lokalsamfunn trenger møteplasser. For barnefamilier er nærskolen en av de viktigste.

Vi ber politikerne se hele bildet

Vi forstår at Eidsvoll kommune står overfor krevende økonomiske prioriteringer.

Likevel mener vi at en beslutning med så store konsekvenser må bygge på mer enn et regnestykke.

Vi stiller spørsmål ved om alle konsekvensene ved en nedleggelse er tilstrekkelig vurdert, blant annet:

- kostnader knyttet til skoleskyss
- barnas faktiske reisetid
- kapasitet og eventuelle investeringer ved mottakende skoler
- konsekvenser for familienes hverdag
- konsekvenser for lokalmiljøet

- konsekvenser for Eidsvoll Verks attraktivitet som bosted.

En innsparing på ett område kan føre til kostnader på andre områder.

Avslutning

Vi ønsker at døtrene våre skal vokse opp i et trygt og godt nærmiljø.

Vi ønsker at de skal ha kort vei til skolen.

Vi ønsker at de skal kunne møte venner uten at vi alltid må sette oss i bilen.

Vi ønsker at de skal ha tid til å være barn.

For vår familie er Eidsvoll Verk skole en viktig del av dette.

Vi ber derfor Eidsvoll kommune om å:

1. **Ikke legge ned Eidsvoll Verk skole.**
2. **Gjennomføre en grundig og konkret vurdering av barnets beste og konsekvensene for barnas hverdag.**
3. **Utrede reell reisetid og kostnader knyttet til skoleskyss.**
4. **Vurdere alternative løsninger til nedleggelse.**
5. **Vurdere skolens kapasitet og potensial for framtidig utvikling før eksisterende kapasitet bygges ned.**

Vi håper politikerne vil se forbi de kortsiktige økonomiske besparelsene og spørre:

Hva slags hverdag ønsker vi at barna i Eidsvoll skal ha?

For beslutningen som tas nå, vil påvirke barns hverdag i mange år framover.

Barnas oppvekst kan ikke gjøres om dersom konsekvensene viser seg å være større enn forutsatt.

Jeg vil holde skolen mil opp fordi det ikke er lovlig å gå hit og fordi det er mange snille flinke lærere her som ikke fortjener å miste jåben sin !!

IKKE RØR SKOLEN VÅR !!!

EIDSVOLL
KOMMUNE

Ankertunet barnehage

Deres ref.:	Vår ref.:	Saksbehandler:	Dato:
26/4186	Samarbeidsutvalget	Elisabeth Solli Bandlien	4.9.2026

Høringssvar fra Ankertunet barnehage

Sak: Utredning av barnehage- og skolestruktur
Grunnlag: Delrappport 1 og 2 fra Oslo Economics

Ansatte og foreldre i Ankertunet barnehage har kommet med innspill til saken og vi oppsummerer det her:

Dersom barna som bor på Eidsvoll Verk skal skysses flere kilometer til ulike skoler vil dette være i strid med prinsippet om nærskole. At skolebarn (særlig småskole/barneskole) får skoletilbud nær eget hjem er viktig for barns tilhørighet, sosiale liv og trygghet. Dersom barna skal skysses til tre ulike skoler langt fra eget hjem, vil barnas lokal- og nærmiljø bli uklart og fragmentert, da vi vet at grunnlaget for vennskap og sosial kompetanse dannes og styrkes i barnas hverdag – *på* skolen.

Synes vi at småskolebarn skal kjøre skolebuss, til tross for at de fleste barnefamiliene på Eidsvoll Verk bor svært sentralt? Og hva er risikoen for skolebussing for de mest sårbare barna våre? Vil det vise seg at flere barn vil ha behov for enetransport? Og hva vil kostnaden av det bli?

Besøksadresse:
Rådhusgata 1
2080 Eidsvoll

Postadresse:
Postboks 90
2081 Eidsvoll

Telefon:
66 10 70 00

Kontonummer:
3207.32.37091
Org. nr.:
964 950 113

E-post:
postmottak@eidsvoll.kommune.no
Nettside:
www.eidsvoll.kommune.no

Post adresseres til Eidsvoll kommune – ikke til enkeltpersoner

Og skal vi gjøre de sårbare barna våre enda mer sårbare og utsatte? De første årene på barneskolen er særlig viktige år for å opprettholde relasjoner som er etablert i barnehagen, og/eller etablere relasjoner som gir særlig de sårbare barna tiknytning og tilhørighet.

Dersom Eidsvoll Verk skole skal legges ned som nærskole, hva vil konsekvensene for Ankertunet barnehage bli? Barnehagen vil ikke lenger oppleves som en nærbarnehage, slik som den virkelig er i dag.
Nærmiljøet på Eidsvoll Verk er svært godt, og har et godt rennommé. Befolkningen som bor i området, opplever at det lille og nære miljøet skaper et svært trygt og skjermet miljø for barna. Innflyttere forteller at de valgte bevisst å bosette seg på Eidsvoll Verk, av nettopp den grunn – de ønsker at barna skal gå i Ankertunet barnehage og på Eidsvoll Verk skole.

Men hva vil skje med Eidsvoll kommunes rennommé dersom nærskoler legges ned og barna våre skal være salderingspost i budsjettet? Hva vil kostnadene bli for kommunen, vil vi fortsette å være en attraktiv kommune å bo i og å flytte til?

Det er ikke tvil om at innsparing av 65 millioner i oppvekstsektoren vil påvirke kvaliteten av tilbudet barna våre skal få fremover. Kvaliteten på tilbudet til barnehage- og skolebarn er allerede på grensen til hva som kan kalles god. Det meldes om utfordrende barnegrupper og mange enkeltbarn- og elever som trenger mye ekstra støtte, som det ikke er ressurser til.

Innsparingen kommunen vil gjøre ved det ene eller andre forslaget i rapporten fra Oslo Economics mener vi vil gi et svært kortvarig resultat. Vi mener at de langsiktige kostnadene vil være større og vanskelig å rette opp og reparere.

Vi forstår at pengene ikke finnes, og at det må spares inn – på et eller annet vis. Vi håper at kommunens politikere kan finne andre måter å «finne pengene på» enn å eksperimentere med barna våre – fremtiden vår.

På vegne av samarbeidsvalget i Ankertunet barnehage

Elisabeth Solli Bandlien

Elisabeth Solli Bandlien
Styrer, Ankertunet barnehage

Besøksadresse:
Rådhusgata 1
2080 Eidsvoll

Postadresse:
Postboks 90
2081 Eidsvoll

Telefon:
66 10 70 00

Bankkonto kommunen:
3207.32.37091

Org.nr.:
964 950 113

E-post:
postmottak@eidsvoll.kommune.no

Post adresseres til Eidsvoll kommune – ikke til enkeltpersoner

www.eidsvoll.kommune.no

09.09.2026

Høringssvar på utredning av barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll kommune

Utdanningsforbundets klubb og lærermedlemmer ved Ås skole viser til kommunens høring om barnehage- og skolestruktur. Klubben har behandlet høringssaken, og ønsker med dette å gi sine innspill og krav.

Som ansatte med daglig erfaring fra arbeid med elever, læringsmiljø og skoleutvikling er vi opptatt av at eventuelle strukturendringer må bygge på hensynet til elevenes beste, kvaliteten i opplæringen og et bærekraftig lokalsamfunn.

Vi ser ikke at noen av alternativene i delrapport 2 kan være forsvarlig å gjennomføre, her inkludert «0-alternativet». Eidsvoll har ingen skoler, eller barnehager, å miste.

Nedenfor utdyper vi våre vurderinger og begrunnelser:

1. **Krenkelse av barns rettigheter**

   Rapporten oppgir at hensyn til barnas beste skal tillegges høyeste vekt i den samfunnsøkonomiske analysen. Likevel er prosessen bak delrapporten beheftet med alvorlige brudd på norsk lov og internasjonale konvensjoner:
   Ekskludering av de yngste barna på 1.–3. trinn. Elevmedvirkningen har i hovedsak vært begrenset til elevrådet (4.–7. trinn). De barna som rammes hardest av en eventuell nedleggelse vil være de yngste elevene som mister sin trygge nærskole og overføres til langvarig busstransport. Dette utgjør et direkte brudd på Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon artikkel 12.
   Ingen medvirkning fra fremtidige ungdomsskoleelever: Alternativ 5 forutsetter at elever fra Eidsvoll Verk skole, Bønsmoen skole og delvis Råholt skole skal overføres til en ny ungdomsskole på Ås. Disse elevene, som får lengre reisevei og flyttes til et annet nærmiljø, har ikke fått mulighet til å uttale seg.

   Juridisk presedens: Mangelfull vurdering av barnets beste og manglende barnehøring har i nyere tid ført til at Statsforvalteren har opphevet kommunale strukturomstillinger som ugyldige (bl.a. i Indre Østfold i 2026).

2. Svakheter i kvalitativ metode

Det som i rapporten betegnes som «dybdeintervjuer» med ledelse og ansatte, har i realiteten vært lukkede spørreskjemaer med minimalt rom for åpne innspill om lokale realiteter og et gruppeintervju der ikke alle ansatte var representert.

3. Feil i økonomi og avregninger

Det påståtte innsparingspotensialet på Ås skole er basert på uriktige premisser og feil i årsverksberegningen ved de administrative stillingene på Ås skole. Rapporten legger til grunn at det kan spares inn 4,5 årsverk i administrasjon og ledelse (tilsvarende 2,95–3,62 mill. kr årlig). Dette er feil. Skolen har i dag 4 årsverk knyttet til ledelse, administrasjon og SFO (1,0 rektor, 1,0 SFO-leder, 0,5 merkantil stilling, samt tilnærmet 1,5 årsverk samlet lederressurs fordelt på to avdelingsledere). De resterende delene av de to avdelingslederstillingene (totalt 0,5 årsverk) utgjør ren undervisningsplikt. Siden rapporten selv slår fast at pedagogiske ressurser skal følge elevene og ikke gir innsparing, har konsulentene feilaktig bokført 0,5 lærerårsverk som administrativt overskudd. Dette blåser opp det årlige innsparingspotensialet med opp mot en halv million kroner.

Feilføring og dobbelttelling (s. 68–69 og s. 95): I analysen av Eidsvoll verk skole har konsulentene kopiert inn teksten for Ås skole, og hevder i teksten at innsparingen på ledelse er 0 kroner. Likevel er de samme 4,5 årsverkene fra Ås (2,95–3,62 mill. kr) lagt inn som en gevinst i totalsummen for Eidsvoll verk i matrisen på side 95. Dette er en alvorlig regnefeil.

Fiktive driftsinnsparinger (Dal-utbyggingen): Mandatet krever 30 mill. kr i reduserte driftsutgifter innen 2028. Den enorme summen på over 74 mill. kr i Alternativ 5 oppstår nesten utelukkende ved å stryke fremtidige kapitalkostnader for en ungdomsskole på Dal – et prosjekt som uansett ikke er vedtatt bygget. Dette tilfører ikke en eneste krone til kommunens løpende driftskonto for å tette det akutte underskuddet.

4. Fysiske realiteter, arealnormer og manglende overgangskostnader

4.1: Å omgjøre Ås skole til ungdomsskole:

Alternativ 5 i delrapport 2 fremstilles som en ren nullkostnad innvendig, noe som strider mot bygningens faktiske tilstand.
Ås skole er allerede i dag fullt utnyttet, og spesialrom har måttet tas i bruk som ordinære klasserom for å huse 306 barneskoleelever.

Ungdomstrinnet opererer med klasser på 28–30 elever. Rapporten krever 75 m^2 for klasserom med 28 elever og to voksne. Standardklasserommene på Ås kan **ikke** huse fulle ungdomsskoleklasser uten omfattende strukturelle ombygginger og sammenslåing av rom.

Uprisede investeringer: Rapporten har satt kostnader til intern ombygging til 0 kroner. Dette overser lovpålagte behov for avanserte naturfaglaboratorier, valgfagsrom, elevkantine, låsbare garderobeskap og total utskifting av møbler fra barneskoleergonomi til ungdomsstørrelser.

4.2: Ås skole som mottaksskole for en sammenslåing av barneskoler:

Vi ser heller ikke muligheter for å kunne følge de nasjonale anbefalingene om «lek i undervisning» og «fysisk aktivitet for læring» med sprengt kapasitet i klasserom. Utdanningsforbundet mener at kommunen må dokumentere at mottakerskolene ved en eventuell sammenslåing har tilstrekkelig undervisningsareal til å ivareta elevenes behov. Flere fagmiljøer benytter en veiledende norm på **2,0m^2 per elev** i ordinære undervisningsrom. I tillegg anbefales **6 m^2 per ansatt** i undervisningsrommet. Eks: en klasse med 25 elever og 2 voksne (og det mest usannsynlige i dette scenarioet er at det er to voksne i et rom) vil gi et arealbehov på minst **62 m^2. I tillegg kommer behovet for møbler og innredning (skap, hyller, vask etc.)** Økt elevtetthet kan ha negative konsekvenser for læringsmiljø, arbeidsro, støyforhold og muligheten for tilpasset opplæring.

5. Samfunnsøkonomiske blindsoner og kostnadene ved utenforskap

Rapporten har utelukkende vurdert kortsiktige sektorbudsjetter frem mot 2028 og unnlatt å beregne de langsiktige samfunnskostnadene ved oppsplitting og miljøskifter.

Sårbare elever uten vedtak rammes hardest. Delrapporten innrømmer på side 54 at negative konsekvenser er størst for elever som trenger ekstra støtte uten formelle vedtak. I et stort, uoversiktlig miljø øker risikoen for at disse barna overses og utvikler skolevegring. DFØ og SSB beregner at én enkelt person i varig utenforskap koster samfunnet et tosifret millionbeløp. Dersom oppsplittingen av kretsen og miljøskiftet fører til at kun 2–3 sårbare elever faller permanent utenfor, er hele den påståtte administrative innsparingen på Ås spist opp.

6. Skoleskyss og trafikksikkerhet

Tap av hverdagsaktivitet og tilhørighet: I dag bor 73 % av elevene under 4 km unna og

har en aktiv skolevei. Ved nedleggelse tvinges de over på buss, noe som gir mindre fritid, økt stillesitting og svakere tilknytning til nærmiljøet i midtbygda i kommunen.

Rapporten påpeker at det er en «delvis farlig vei mot Vilberg skole», hvor rundt 40 % av elevene fra Ås foreslås overført.
Det er ikke gjennomført trafikksikkerhetsanalyser eller budsjettert med nødvendige utbedringer av veinett, kryssløsninger eller busslommer for å håndtere den massive økningen i tungtransport og skoleskyss mot Vilberg.

7. Utdanningsnivå blant ansatte

I delrapport 1 påpekes det at det er et lavt utdanningsnivå hos de ansatte ved Ås skole. Dette bestrider vi. Skolen har over mange tiår hatt et stabilt og godt arbeidsmiljø. Dette har ført til at det har vært lav «turn over» i staben. I forbindelse med «reform 97» ble man oppfordret til å satse på lek i skolen og tette bånd mellom barnehage og skole. Dette førte til at mange med barnehagelærerutdanning ble ansatt ved skolen (bachelorgrad). Mange av disse har nå tittel «adjunkt med tilleggsutdanning» eller «lektor» på grunn av videreutdanning. Det er også viktig å påpeke at de siste årene har lærerutdanningen på nasjonalt nivå blitt et masterstudium. Derfor vil de ved skoler med høy «turn over» se ut som et høyere utdannet lærerstab. De besitter likevel ikke mangeårig kompetanse og en helhetlig oversikt over hvordan undervise på best mulig måte. Dette vises i gjentatte gode resultater i Nasjonale prøver. Ås skole trekker snittet i kommunen opp, og de nye målsettingene på kommunalt nivå har vi ved Ås allerede innfridd ved flere anledninger. Derfor mener vi at det er uvesentlig informasjon, og er satt inn feilaktig i rapporten.

8. «Eidsvolltrappa»

Våren 2025 ble det vedtatt en «innsatstrapp» i Eidsvoll kommune.

«Den helhetlige innsatstrappa er et strategisk verktøy for kommunen, som skal bidra til å styrke helsefremmende og forebyggende arbeid. **For at hverdagen skal bli best mulig for innbyggerne i årene som kommer** må kommunen, innbyggere, frivillighet og næringsliv samhandle godt med hverandre. **Tidlig innsats, forebyggende tiltak, god samhandling og samskaping skal sikre at kommunen kan tilby nødvendige tjenester til dem som trenger det aller mest**. En slik trapp kalles også en helhetlig innsatstrapp. En helhetlig innsatstrapp i kommunesektoren er en modell som brukes for å strukturere og **prioritere kommunale tjenester** etter hvor omfattende og inngripende de er for innbyggerne.» (sitat Eidsvoll kommunes nettsider: Helhetlig innsatstrapp i Eidsvoll - eidsvoll kommune. Forfatters utheving)

«Eidsvolltrappa vil fungere som et faglig rammeverk som skal bidra til å prioritere ressursene riktig og sikre at innbyggerne får tjenester på riktig nivå. Modellen viser en trapp med tolv trinn, der de laveste trinnene representerer forebyggende tiltak og universelle tjenester, mens de høyere trinnene inkluderer mer spesialiserte tjenester. Målet er å styrke innsatsen på de laveste trinnene for å redusere behovet for de mest ressurskrevende tjenestene på toppen av trappa» (sitat hentet fra nettsidene til Eidsvoll Høyre, parti i posisjon: Eidsvolltrappa – et viktig skritt mot bærekraftige helsetjenester - Eidsvoll Høyre)

Vi kan ikke se at høringsgrunnlaget dokumenterer at de foreslåtte strukturendringene vil føre til bedre læringsresultater eller et bedre opplæringstilbud. Og bestrider «tidlig innsats»-prinsippet som er politisk vedtatt i kommunen. Snarere tvert om. Det vil skape større avstander mellom lærer-elev, elev-elev, og skole-hjem. Mindre tid til hver elev, mindre tid til samarbeid mellom skole og hjemmene og større avstander mellom de fysiske byggene barna beveger seg mellom hver dag. Uten et tydelig faglig grunnlag mener vi det er umulig å forsvare så omfattende endringer i skolestrukturen.

Oppsummering, konklusjon og krav:

Tidlig innsats i skole vil være en saga blott hvis endringene som vurderes trer i kraft. Det ordinære utdanningstilbudet vil svekkes kraftig, her også ved «0-alternativet», og de mest sårbare vil lide under dette. De kommunale målene om å ligge over landssnittet på nasjonale prøver vil være umulig å innfri. Vi mener de økonomiske gevinstene knyttet til endringer i skolestruktur er feilberegnet, ombyggingskostnadene er skjult, og barns lovfestede rett til medvirkning er tilsidesatt. Vi kan ikke se at høringsgrunnlaget dokumenterer tilstrekkelige pedagogiske eller faglige gevinster ved de foreslåtte endringene. Tvert imot mener vi at endringene kan medføre svekkede læringsmiljøer, redusert nærhet til skolen og økt press på skolens arealer og ressurser.

Vi krever:
At Alternativ 4 og Alternativ 5 tas ut av utredningen.
At de dokumenterte faktafeilene om årsverk i ledelsens stillinger ved Ås skole og feilføringer i matrisen rettes opp før sluttrapporten utarbeides.
At det gjennomføres en reell, lovlig høringsprosess som inkluderer samtlige berørte barnegrupper (1.–3. trinn og naboskolene) i tråd med Grunnloven § 104.

Vi krever også at det foretas en ny utregning på antall undervisningspersonell med undervisningskompetanse (delrapport 1) da Ås skole foregående skoleår ble tvunget til å si opp 5 årsverk.

På denne bakgrunn anbefaler vi at kommunen opprettholder dagens skolestruktur (ikke 0-alternativet) og viderefører arbeidet med å styrke kvaliteten i den lokale skolen til beste for **alle elever (1.-10.trinn)** i kommunen.

Med vennlig hilsen

De 28 medlemmene i Utdanningsforbundet v/ Ås skole.

Bevar barnehage på Minnesund!

Barn på Minnesund bør ha mulighet til å begynne oppveksten sin på Minnesund.

Stensby barnehage er i dag den eneste barnehagen på Minnesund. En eventuell nedleggelse innebærer derfor ikke bare at én kommunal barnehage forsvinner, men at et helt tettsted står uten et lokalt barnehagetilbud.

For oss er dette et avgjørende skille. Barnehagen er en av de første arenaene hvor barn etablerer tilhørighet til nærmiljøet sitt. Her skapes vennskap og relasjoner mellom barn, men også nettverk mellom familier. Disse relasjonene følger barna videre inn i skole, fritidsaktiviteter og lokalsamfunnet for øvrig. En lokal barnehage er dermed en viktig del av grunnlaget for et trygt og sammenhengende oppvekstmiljø.

Betydningen av en lokal barnehage stopper ikke den dagen barnet går ut av barnehageporten for siste gang. Stensby er for mange barn den første felles arenaen i et oppvekstløp på Minnesund. Her etableres vennskap, trygghet og tilhørighet før skolestart, og barna får mulighet til å møte igjen kjente barn gjennom skole, fritidsaktiviteter og nærmiljøet videre i oppveksten. Samtidig etableres relasjoner mellom familiene, noe som bidrar til nettverk og fellesskap rundt barna også utenfor barnehagen.

Dersom Minnesund står uten egen barnehage, risikerer man at barn fra samme nærmiljø fordeles mellom ulike barnehager andre steder i kommunen. Det kan svekke den naturlige kontinuiteten mellom barnehage, skole, fritid og nærmiljø. Konsekvensene av en nedleggelse må derfor vurderes i et lengre perspektiv enn bare de årene det enkelte barnet har barnehageplass. Det handler også om hvilke forutsetninger vi skaper for trygghet, vennskap, tilhørighet og fellesskap gjennom resten av barnas oppvekst.

Når kommunen vurderer fremtiden til Stensby, mener vi derfor at spørsmålet ikke bare kan være om de 54 barna kan tilbys en barnehageplass et annet sted. Spørsmålet må også være hvilke konsekvenser det får for barna når deres eneste lokale barnehagetilbud fjernes, og hvilke langsiktige konsekvenser dette får for Minnesund som oppvekststed.

Per 1. august 2026 er Stensby i full drift med fire fulle avdelinger og totalt 54 barn. I tillegg står barn på venteliste. Det er med andre ord ikke mangel på behov for et lokalt barnehagetilbud på Minnesund.

Ved å fjerne det eneste lokale barnehagetilbudet fjerner man samtidig en viktig del av det som gjør Minnesund attraktivt som bosted for barnefamilier. Konsekvensene av dette kan strekke seg langt utover selve barnehagedriften. Et tettsted uten barnehage vil kunne være mindre attraktivt for nye barnefamilier som vurderer å etablere seg, samtidig som det kan gjøre hverdagen vanskeligere for familiene som allerede bor her.

For enkelte familier kan en vesentlig lengre reisevei til og fra barnehagen være vanskelig å kombinere med arbeid, arbeidstid og øvrig familieliv. Dersom det lokale tilbudet

forsvinner, kan konsekvensen derfor også være at noen familier må vurdere om Minnesund fortsatt er et praktisk mulig sted å bo.

Dette kan igjen få konsekvenser for befolkningsutviklingen og barnetallet på Minnesund, og dermed også for grunnlaget for skole, fritidsaktiviteter og andre tilbud til barn og unge. En slik utvikling vil ikke bare berøre Minnesund. Et attraktivt og levedyktig Minnesund er også en del av et attraktivt og levedyktig Eidsvoll.

De langsiktige konsekvensene av å fjerne Minnesunds eneste barnehage må derfor vurderes som en del av beslutningsgrunnlaget, og ikke reduseres til et spørsmål om hvorvidt kommunen har kapasitet til å tilby de berørte barna en barnehageplass et annet sted.

Vi mener at barnas perspektiv må få en tydelig og reell plass i den videre behandlingen av barnehage- og skolestrukturen. Så langt i prosessen opplever vi ikke at barnas egne stemmer og erfaringer har vært synlige i beslutningsgrunnlaget.

Det er barna som vil merke konsekvensene av strukturendringene mest direkte. Det er deres barnehage, deres venner, deres nærmiljø og senere deres skole- og fritidsmiljø som berøres. Likevel har barna begrensede muligheter til selv å påvirke beslutninger som kan endre store deler av oppveksten deres.

For de yngste barna kan medvirkning naturligvis ikke gjennomføres på samme måte som for voksne. Det betyr imidlertid ikke at deres perspektiv kan utelates. Barnas trygghet, etablerte relasjoner, tilhørighet, behov for stabilitet og opplevelse av eget nærmiljø må inngå som sentrale hensyn når barnets beste vurderes.

Spørsmålet må derfor ikke bare være hvor kommunen kan plassere barna dersom Stensby barnehage legges ned, men hva barna faktisk mister dersom barnehagen forsvinner.

På denne bakgrunnen mener vi at barnets beste må være et grunnleggende hensyn i den videre behandlingen av Stensby barnehages fremtid.

Stensby er i dag et fullt utnyttet barnehagetilbud, med venteliste, og samtidig Minnesunds eneste barnehage. Barnehagen representerer derfor langt mer enn et antall tilgjengelige barnehageplasser. Den er en del av barnas nærmiljø, deres relasjoner og deres første tilhørighet til lokalsamfunnet.

Vi mener at Minnesund fortsatt må ha et lokalt barnehagetilbud, og at konsekvensene for barna, familiene og det samlede oppvekstmiljøet må inngå sentralt i beslutningen om Stensby barnehages fremtid.

Barn på Minnesund bør også i fremtiden ha mulighet til å begynne oppveksten sin på Minnesund.

Fra Veronika Holm og Markus Myklebost

Høringssvar fra FAU ved Ås skole

Utredning av barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll kommune. Gjelder delrapport 2, alternativ 4 og 5 (nedleggelse av Ås skole).

FAUs hovedbudskap

FAU ved Ås skole mener at Ås skole må opprettholdes som barneskole. Vi anerkjenner kommunens økonomiske utfordringer, men utredningens egne tall og beskrivelser gir ikke grunnlag for nedleggelse:

- **Dette berører over 300 barn og deres familier.** Barn med venner, trygge voksne og en skolehverdag som fungerer, ikke kapasitetstall i et regneark.
- **Ås skole har ingen overkapasitet**, den har god bygningsmasse og noen av kommunens beste skoleresultater, og ligger i et vekstområde kommunen selv fortsatt bygger ut med «kort skolevei» som begrunnelse.
- **Innsparingen er liten og usikker**, 5,9–7,6 millioner av et mål på 30–40, og en nedleggelse med salg av bygget er *uopprettelig* den dagen prognosene slår feil, slik de allerede har gjort for Vilberg.
- **Barna er ikke hørt, og barnets beste-vurderingen foreligger ikke.** Den, og de øvrige bestilte utredningene, må foreligge og behandles reelt **før** vedtak, ikke leveres etter at høringsfristen er gått ut.
- **Kommunen bør velge mindre inngripende tiltak:** grensejusteringer, bedre utnyttelse av bygg og alternative modeller, slik kommunestyret selv har bestilt utredet (KS-26/80 punkt C).

Dette handler om barna våre

Hver morgen står skoleledelsen ved Ås skole og hilser på hvert eneste barn, med fornavn. Det er ikke et festtaleeksempel; det er hverdagen på en skole der voksne kjenner barna og barna kjenner de voksne. Det er mye lettere å se og kjenne alle barna på en skole med 300 elever enn på en skole med 600.

Skoledagen på Ås ser slik ut: Uteskole i skogen der barna får hugge ved og bygge hytter med grunneierens velsignelse. Håndverksuke på Bygdetunet med Museene i Akershus, lefsebaking med Bygdekvinnelaget. Skidager i Rognstadbakken og skøyter på Myhrer, den eneste lengdeløpsbanen på strekningen Oslo–Hamar, i gangavstand fra skolegården. Sykkeltur til Eidsvollsbygningen for de eldste. Alt til fots eller på sykkel, uten en eneste buss.

Og når skoledagen er over, fortsetter skolen å være nabolagets midtpunkt: bursdager og juletrefester i gymsalen, korpsøvelse, kulturkvelder, høstdugnad, og grillhytta som FAU selv har bygget i skolegården og som lånes ut til elevene. Barna bor tett nok til å gå og sykle til hverandre. Vennskap på Ås krever ikke skyss.

Det er dette en nedleggelse tar fra barna. Ikke et bygg, men en hverdag. Utredningen erkjenner det selv: brutte relasjoner og tap av skolekultur, med størst risiko for de sårbare

elevene som ikke har formelle vedtak. Det er barna som trenger stabile voksne og forutsigbarhet, men som ikke står på noen liste og derfor ikke fanges opp av noen overgangsordning. Og barna som ikke har ressurssterke foreldre, rammes dobbelt: Når skidagen krever at utstyret fraktes med privatbil fordi skolebussen ikke tar med ski og akebrett, blir terskelen for å delta høyere for dem som har minst fra før.

Barnas beste

Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle beslutninger som berører barn. Det følger av Grunnloven § 104, barnekonvensjonen artikkel 3 og opplæringslova § 10-1, og barnekonvensjonen gjelder som norsk lov, jf. menneskerettsloven § 2. Konsekvensene for barnas trygghet, læringsmiljø og utvikling skal være kartlagt, dokumentert og vurdert før vedtak fattes. Kommuneloven § 13-1 krever i tillegg at saker som legges frem for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet, med et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak.

Etter barnekonvensjonen artikkel 12 har barn rett til å få sine meninger hørt. Denne retten må også gjenspeiles i vurderingen av barnets beste: FNs barnekomité har slått fast at barnas egne meninger skal vektlegges i vurderingen, og gis behørig vekt i samsvar med barnets alder og modenhet. Det kan altså ikke gjøres en reell vurdering av barnas beste uten at barnas egne meninger er innhentet og vektlagt.

Denne vurderingen er ennå ikke gjennomført; delrapport 2 presenterer bare metoden. Høringen gjennomføres dermed uten at foreldre og barn kan uttale seg om selve vurderingen som skal tillegges størst vekt i saken. FAU ber om at barnets beste-vurderingen offentliggjøres i god tid før politisk behandling, og at barnas egne innspill dokumenteres i den.

Nordlandsforskning peker på at vurderingen av barnets beste ved skolenedleggelser ofte er overordnet og lite konkretisert. Det lønner seg derimot å ta dette på alvor, fordi mangelfull vurdering av barnets beste og utilstrekkelig utredning av konsekvenser for barna er oppgitt som årsak til at flere vedtak om skolenedleggelser er kjent ulovlige de siste årene.

Ås skole er en mellomstor nærskole som gir barna en hverdag preget av oversiktlighet, trygghet og tilhørighet. Skolen gjør det godt på nasjonale prøver, noe som viser at dagens skolemiljø gir gode rammer for læring. For barn er skolen stedet de er store deler av dagen. Det er her de lærer, leker, utvikler seg og bygger vennskap. Derfor må barnas beste vurderes ut fra hvordan skolehverdagen deres faktisk blir påvirket.

På Ås skole kjenner barna hverandre på tvers av trinn, og de voksne har gode muligheter til å se det enkelte barnet. Dette skaper trygghet og gjør det lettere å fange opp barn som trenger ekstra støtte. Ved en større skole vil barna i mindre grad kjenne alle rundt seg. Det kan gi mindre oversikt, mer utrygghet og økt risiko for utenforskap, særlig for barn som trenger forutsigbare og kjente rammer.

En nedleggelse eller omgjøring av Ås skole kan bety lengre skolevei, tap av nærskole, brudd i etablerte vennskap og overgang til et større og mindre oversiktlig skolemiljø. Dette er konkrete konsekvenser som berører barnas trygghet, tilhørighet og utvikling, og som må vurderes grundig før det tas en beslutning. Det må også framkomme hvordan barn som har særskilte behov og barn som er særlig avhengige av stabile relasjoner påvirkes.

FAU mener derfor at det ikke er godtgjort at nedleggelse av Ås skole, eller omgjøring til ungdomsskole, er til barnas beste. Når en skole fungerer godt både faglig og sosialt, må kommunen kunne vise tydelig hvordan en endring faktisk vil være bedre for barna. Etter vår vurdering taler hensynet til trygghet, læring, vennskap og tilhørighet for at Ås skole bør bestå som barneskole.

Utredningen beskriver selv en skole som leverer

Delrapportene beskriver Ås skole som en skole med høy trivsel, gode resultater over tid, lav turnover og et stabilt, kompetent fagmiljø. Skolen er best i kommunen i lesing og engelsk på nasjonale prøver 2025–26, og skårer 4,5 på støtte fra lærer, delt høyest i kommunen. Bygget har god teknisk tilstand (VTTG 1,33, blant kommunens beste), SFO-bygg fra 2017 og ferske oppgraderinger fra 2025/2026.

Strukturendringer bør ikke starte med å legge ned det som fungerer best, verken faglig, sosialt eller bygningsmessig.

Økonomien: Liten gevinst, stor og uopprettelig kostnad

Delrapport 2 anslår netto årlig effekt ved nedleggelse til 5,9–7,6 millioner kroner, under en fjerdedel av innsparingsmålet på 30–40 millioner. Innsparingen kommer først og fremst andre steder enn på lærerne, siden ressursene i stor grad følger elevene. Alternativet der Ås blir ungdomsskole ser større ut på papiret, men nesten hele beløpet er en unngått investering ved Dal skole. Anslaget er dessuten neppe realistisk: Ås kan ikke omdisponeres til ungdomsskole uten betydelige ombygginger. Hverken klasserom, gymsal eller fellesarealer er i dag tilpasset ungdomsskoleelever, og en omdisponering helt uten kostnader er ikke troverdig.

Det fremkommer heller ikke i rapporten hva som er reell kapasitet på skolene som skal motta nye elever. Teknisk beregnet kapasitet trenger ikke å bety at mottaksskolen har nok klasserom til å håndtere ny størrelse per årskull, at det er nok spesialrom og grupperom basert på hvor mange elever som nå vil ha behov for det, at SFO er stort nok, at det er nok garderobeplasser og at det er nok arbeidsplasser for de ansatte, for å nevne noe. Trafikkapasiteten ved levering og henting, og nødvendige sikkerhetstiltak i så måte, må også være en del av vurderingen når det skal komme mange titalls flere biler med elever til SFO og mange ekstra busser med elever.

Mot denne svært usikre og begrensede gevinsten står i tillegg kostnader som ikke står i noe regneark: Midtbygda mister sitt samlingspunkt, i tillegg til Brensmork barnehage, som allerede er vedtatt flyttet. Telemarksforskings egen regionale analyse viser at Eidsvoll har landets sjette høyeste innenlandske innflytting, særlig av folk i 30-årene med barn, og at veksten har slått prognosene (regionalanalyse.no/rapport/3240/1/1). For mange barnefamilier er nærskole, trygg skolevei og gode pendlermuligheter viktige kvaliteter ved området. Legger man ned nærskolen i et slikt område, svekker man selve inntektsgrunnlaget innsparingen skulle forbedre.

En unik del av attraktiviteten til området rundt Ås skole er at skolen ligger omtrent midt mellom Eidsvoll stasjon og Eidsvoll Verk stasjon, med gode bussforbindelser begge veier. Det gjør det fleksibelt og enkelt å kombinere levering og henting på SFO med pendling. Flyttes

elevene til Vilberg, forsvinner denne fleksibiliteten, og området rundt Ås mister et stort attraktivitetsfortrinn.

Skolevei, klima og folkehelse

I dag bor halvparten av elevene under 2 kilometer fra skolen, og 73 prosent under 4 kilometer. De går og sykler, en aktiv skolevei som Nasjonal transportplan har som mål for 80 prosent av alle barn, og som forutsetter at nærskoleprinsippet ivaretas.

Ved nedleggelse kan opptil 196 flere elever trenge skoleskyss, til en merkostnad på om lag 1,3 millioner kroner årlig – basert på billettprisen som legges til grunn i rapporten, ikke basert på dialog med Akershus fylkeskommune om hva kostnadene reelt sett vil bli. Nordlandsforskning har tidligere pekt på at kostnadene ved økt skoleskyss øker mer dersom det må opprettes ny bussrute eller settes inn én eller flere ekstra busser, og rapporten dokumenterer ikke hvorvidt de eksisterende skoleskyssrutene kan håndtere en så stor økning uten økte kostnader.

Utredningen kaller selv veien mot Vilberg «delvis farlig», og vurderer verken trafikken gjennom Sundet, hente- og bringesituasjonen rundt mottaksskolene eller SFO-logistikken som gir barna lengre dager. Å flytte flere hundre barn fra gange og sykkel til buss og bil gir også økte klimagassutslipp og bryter med nasjonale planretningslinjer om å styrke, ikke svekke, tilbudet i kollektivnære vekstområder.
Og en hverdagsdetalj som betyr mye: Skolebussene tar ikke med ski, akebrett eller sykler. For barna som blir avhengige av skyss, blir det vanskelig å delta på skidager, sykkeldager og uteskole, selve signaturen til Ås skole. Det gir et potensielt dobbelt folkehelsetap for barna som rammes – de mister både hverdagsmosjonen gjennom å gå eller sykle til og fra skolen, og aktivitetsnivået i skolehverdagen rammes av at færre kan ha med utstyr så ofte som det brukes på Ås skole i dag.

Tallgrunnlaget og tilliten til det

FAU-ene på flere skoler har tidligere påpekt svakheter i rapporten, som direkte klipp-og-lim-feil, ulik metode for å beregne besparelse på Eidsvoll Verk skole og Ås skole (det antas at nedleggelse av Ås ikke gir økt behov for administrasjon på de tre mottaksskolene, mens det motsatte antas for nedleggelse av Eidsvoll Verk), kapasitetsvurderinger som ikke er oppdatert og antakelser som fremstilles som fakta, for å nevne noe. Vi vil i tillegg trekke frem følgende feil eller mangler i rapporten, samt usikkerheter som bør vurderes bedre:

- **Ås har ingen overkapasitet.** Skolen har 306 elever, realistisk kapasitet 350, og prognoser på opptil 340 elever i 2030. Befolkningsprognosen konkluderer selv: «Det er ingen overkapasitet ved Ås barneskole.»
- **Investeringsbehov er ikke nødvendigvis en vedtatt utgift.** Den antatte besparelsen ved Ås skole baserer seg på et redusert investeringsbehov på 27 millioner kroner ved avhending, som fordeles som en årlig utgift jevnt fordelt over ti år. Det skilles ikke på hva som er reelt nødvendig vedlikehold, reinvesteringer eller standardheving, og dermed er det heller ikke en riktig gjengivelse av hvis og når investeringene faktisk skal tas. I tillegg vil mottakerskolene trolig oppleve økt behov for investeringer.

- **Mangler vurdering av reell salgsverdi.** Rapporten dokumenterer ikke hva som er antatt markedsverdi for Ås skole, reguleringsstatus, alternative formål eller kostnader ved å holde bygget tomt fram til et eventuelt salg. Kommunen kan risikere å sitte igjen med flere løpende kostnader på bygget dersom det ikke selges raskt.
- **Det er usikkert om prognosene fanger opp den vedtatte boligveksten i skolekretsen.** Metoden fremskriver en trend fra kun tre årganger og hensyntar ikke boligbygging. Samtidig har kommunen selv, midt i denne prosessen, vedtatt ny boligbygging i skolekretsen: 28 boenheter i november 2025, med kort skolevei som en del av begrunnelsen, og inntil 38 boenheter i Linlykkja våren 2026, i tillegg til om lag 200 ferdig regulerte boenheter i Bårliåsen. FAU ber kommunen avklare om disse vedtakene er innarbeidet i prognosegrunnlaget. Hvis ikke, må sluttrapporten rette det.
- **Vilberg-erfaringen viser hvor fort prognosene eldes.** Nye Vilberg skole sto ferdig for om lag ett år siden, dimensjonert ut fra prognoser om elevvekst. Ett år senere legges det frem et tallgrunnlag som skal vise at de samme områdene har for få barn. Når prognoser har så kort holdbarhet, kan de ikke alene begrunne det mest irreversible tiltaket kommunen rår over: å legge ned og selge en skole. Den dagen Sundet-området vokser og Vilberg er fullt, finnes det ingen vei tilbake. Da er Ås borte.
- **Prognosene bør stresstestes.** Det er flere usikre spørsmål her som bør belyses bedre, som hva som skjer dersom mottakerskolene når full kapasitet før 2040. Men det bør være et minimum å stressteste hva som skjer hvis elevtallet følger høyalternativet, Eidsvoll er tross alt en vekstkommune.

- **Tidshorisonten må frem.** Presset på Dal skole er på topp nå, men elevtallet der er ventet å falle betydelig i løpet av få år. Beslutninger med et 50-årsperspektiv kan ikke bygges på en topp som passerer.

- **Kapasitetsproblemet ligger ikke i nord.** Kommunen har samlet sett om lag riktig antall elevplasser, men de ledige plassene er i nordbygda, mens presset er i sørbygda. Å legge ned en nesten full skole i nord løser ikke kapasitetskrisen i sør. Og mottaksskolene har ikke rom: Vilberg er beregnet til 602–623 elever i 2030 mot en kapasitet på 630, mens Dal beregnes over dagens kapasitet, basert på en utvidelse et annet alternativ i samme utredning foreslår å droppe.
- **Alternativene i rapporten bærer preg av manglende lokalkunnskap.** Elever flyttes mellom skoler som brikker for å få et regnestykke til å gå opp: I ett alternativ gjøres Ås om til ungdomsskole for elever fra helt andre deler av kommunen, mens barna som bor rundt skolen, busses forbi den til Vilberg. Løsningene er laget for å passe et skjema, ikke et lokalsamfunn. Det svekker tilliten til hele kunnskapsgrunnlaget.

Rapporten mangler en samlet samfunnsøkonomisk vurdering. Rapporten omtaler flere steder konsekvenser for lokalsamfunn, men konsekvensene verdsettes ikke. Det vil være vanskelig å sette en prislapp på slike virkninger, men de kan vurderes systematisk etter omfang, alvorlighet og hvilke grupper som rammes. Vi har også gjennom dette høringssvaret pekt på at det er samfunnsøkonomiske kostnader utover kommunens budsjettvirkning som

også bør vurderes samlet, blant annet: foreldres tidsbruk, økt bilkjøring og økt trafikk med påfølgende økte klimagassutslipp, tapt fritid for barn og redusert deltakelse i aktiviteter, dårligere folkehelse, tap av lokalt samlingssted og redusert attraktivitet for å etablere seg i området rundt Ås skole.

Tilliten til prosessen: spørsmål som må besvares før vedtak

FAU ber kommunen svare skriftlig på følgende, og at svarene følger saken til politisk behandling:

1. **Hvordan er barna ved de berørte skolene reelt hørt, og hvor er deres syn dokumentert?** Høringsportalen er ikke laget for barn, høringen har løpt gjennom sommerferien, og elevrådene konstitueres først tett på fristen.
2. **Når offentliggjøres barnets beste-vurderingen, og får høringsinstansene se og kommentere den før politisk behandling?**

3. Sluttrapporten kommer etter høringsfristen. Den skal inneholde det hovedutvalget har bestilt: reelle netto økonomiske effekter, overgangskostnader og alternative modeller for Ås og Langset, herunder oppvekstsentermodeller (KS-26/80 punkt C). **Hvordan sikres reell behandling av og medvirkning til dette materialet før vedtaket 17. november, når høringsinstansene aldri har fått uttale seg om det?**
4. Innsparingsmålet ligger til grunn for utreders mandat, noe som gir risiko for styringsskjevhet der det letes etter strukturgrep som kan levere på målet, i stedet for først å undersøke hva som reelt sett er kommunens fremtidige behov, og hvilken skole- og barnehagestruktur som gir best trivsel, læring, folkehelse, tilflytting til kommunen og oppnåelse av andre mål kommunen måtte ha. **Hvordan vil kommunen forsikre seg om at denne styringsskjevheten balanseres ut, og at andre hensyn enn økonomi reelt sett vektlegges?**

Dette er ikke formaliteter. Når grunnlaget kommer etter at folk har mistet muligheten til å uttale seg, og barna ikke er spurt, svekkes tilliten til hele prosessen. Det er en prosess som skal ende i en beslutning som får store konsekvenser for lokalsamfunnet, og som i praksis ikke kan gjøres om.

Dersom nedleggelse likevel vurderes

FAUs klare standpunkt er at Ås skole skal bestå. Dersom kommunestyret likevel vurderer nedleggelse, må det først gjennomføres en fullstendig konsekvensvurdering. Slik rapportene foreligger i dag, er de ikke grundige nok til å bære en så inngripende beslutning som å legge ned en skole med over 300 elever.

Kommunestyret har bedt om en reell vurdering av de økonomiske konsekvensene. En ny og omfattende rapport fra Telemarksforskning og Nordlandsforskning viser blant annet at det er lett å undervurdere hvor omfattende og kostbar selve overgangsfasen ved en nedleggelse vil bli. Det er en stor belastning for elever og ansatte, og praktisk tilrettelegging har mye å si for hvordan overgangen blir for de berørte. Regnestykket som legges fram for

kommunestyret bør være ærlig på at en skolenedleggelse ikke er en entydig økonomisk løsning, ettersom innsparingene ofte er svært usikre, både på kort og mellomlang sikt. Eventuelle investeringsbehov hos mottaksskoler, kostnader til skyss og midlertidige overgangstiltak bør inngå i beregningene.

De antatte økonomiske effektene bør i tillegg kunne etterprøves, og de som berøres av tiltaket, bør få god tid til å sette seg inn i det for å sikre god troverdighet i beslutningsprosessen.

Avslutning

Utredningens egne delrapporter beskriver en velfungerende nærskole uten overkapasitet, med god bygningsmasse, sterke resultater og stor betydning for barn, familier og lokalsamfunn, i et vekstområde kommunen selv satser på. Den beregnede innsparingen er liten, usikker og uopprettelig den dagen den viser seg å bygge på prognoser som ikke holdt.

FAU ber kommunestyret bevare og videreutvikle Ås skole, utrede de mindre inngripende alternativene reelt, og sørge for at barna høres og barnets beste-vurderingen foreligger før noen beslutning fattes.

Ås skole er ikke et problem som må løses. Den er en bærebjelke i lokalsamfunnet vårt, og den er hverdagen til over 300 barn.

FAU ved Ås skole

Høringsuttale til Utredning av skole og barnehagestruktur fra Eidsvoll krf.

Det er for liten plass i Eidsvollskolene, med noen få unntak. Det er ledig plass på Langset og Vilberg barneskole skole. For at skolene skal ha fleksibilitet til å romme alle elevene, så må rektor ha mulighet til å ha tilgjengelige lokaler. Flere skoler bruker alle rom til undervisning og har dermed ingen fleksibilitet annet enn uterommet. På Ås skole har de allerede tatt i bruk uterommet som fast klasserom. Med alle rom, så betyr det at spesialrom også brukes til undervisning og fast klasserom både på Feiring skole, Ås skole, Bønsmoen skole og Dal skole. Råholt ungdomsskole er bygget for åtte paralleller med lav fleksibilitet, men har nå 10 paralleller.

Det er fire skolebygg som har nødvendig fleksibilitet. VUSK, Vilberg, Langset og Råholt. Skal disse få flere elever, så mister de også fleksibiliteten.

Det er ikke ønskelig å legge ned skoler pr i dag fordi vi mener at vi trenger de skolene vi har. Dette fordi det er et generelt ønske om å holde liv i grendene våre, og at flest mulig barn skal kunne gå og sykle til skolen. Nærheten styrker også lokalsamfunnet og elevenes læringsmiljø i en tid hvor det er ekstra viktig at ikke samfunns og læringsforholdene blir svakere. I dette er det også et tema at vi ikke ønsker at barneskoleelevene på Ås blir flyttet til Tynsåk og at det blir ungdomsskole på Ås.

Dette ville ført til at Tynsåk ble helt full med fare for at det etter all sannsynlighet blir nødvendig med brakker der om få år. Mange barn og ungdomsskoleelever må ved en slik intern rokkering busses ut av sin krets både fra Ås krets til Vilberg og fra Råholt til Ås. Ås har i dag et godt sosialt og faglig miljø . Skolen er godt utnyttet og det er ingen plassmessige eller faglige vurderinger som skulle tilsi nedleggelse av barnetrinnet her.

På Langset er det plass men det har også vært vurdert å flytte Stensby barnehage til skolen.

Så til muligheter:

1.For å utnytte kapasiteten på Vilberg barneskole kan helsestasjonen flytte dit.

Det blir da ledig på Panorama og Kulturskolen og aktiviteter i Badet kan flytte til Panorama.

Vi antar at dette ikke gir uforholdsmessige ulemper for helsestasjonen.

Det man oppnår i tillegg er at kulturaktiviteter samles i Sundet og styrking av sentrumsfunksjonene og Panorama som nærmere en form for kulturhus.

Badet kan så selges.

Dette er en mulighet som uansett bør vurderes gjennomført.

2. Andre muligheter å vurdere

- Kan Vilberg barneskole omdannes til en 1-8 skole i alle fall i en periode som vil skaffe ledig plass på VUSK. Hvis elevene fra Råholt nord kan busse til Ås kan de jo like godt busse til Vilberg. Dette vil avlaste både VUSK og RUSK.

- Kan man benytte noe av Vilberg gamle barneskole til klasserom/undervisning for ungdomsskolen? Dette betinger at eiendommen ikke selges og vil kreve utgifter til vedlikehold og oppussing.

- Kan man busse elever fra Dal ved å flytte skolekretsgrensen øst for Risa/gamle jernbanlinjen og flytte elevene til Vilberg skole. Dette vil avlaste Dal barneskole og slik sett gi muligheter for en 1-8 skole eller lignende på dagens Dal barneskole. Dette vil bli tilsvarende prinsipp om bussing som at elever på Ås eller ungdomsskoleelever på Råholt må pendle ved andre løsninger. (Er en mulig men drastisk løsning som vil skape mye uro, og utfordringen er noe av det samme som ved flytting av barnetrinnet på Ås ved at det ikke bygger opp om lokalskolen sosialt og det å kunne gå til skolen.)

Ultimate løsning

- Det vil uansett fremover være å forvente en slik vekst i Eidsvoll at en ny skole i sørbygda tvinger seg fram. Alt er fullt der. Slik sett er det vel bare å sette i gang planleggingen og bygge om 2,3,4 år. Det kommer stadig mere innflytting i Eidsvoll med sin sentrale beliggenhet og dette er nok ingen vei utenom. Vi har lite trolig bedre råd om 6 år enn om 3 år. Ved å bygge skole om 2-3 år vil ikke renter og avdrag starte før om noen år, og da er man klar når det kommer flere elever.

Derfor er det eneste seriøse alternativet å bygge en ny ungdomsskole for å frigjøre plass på RUSK, og med befolkningsvekst i sørbygda må også Bønsmoen utvides .Alternativt 1-10 skole.

For Eidsvoll krf.

Einar Ordahl